

België - Belgique
P.B.
2140 Borgerhout I
8/6376

nieuwkomers

Aanwinstenlijst Provinciaal Documentatiecentrum Atlas

nr. 4 | september - oktober 2010 | jaargang 10

Tijdschrift verschijnt tweemaandelijks behalve in juli-augustus
Carnotstraat 110 - 2060 Antwerpen | afgiftekantoor 2140 Borgerhout I
erkenningnummer P708641

V.U.: Isabelle Vandenberghe, Carnotstraat 110 - 2060 Antwerpen

PROVINCIE
ANTWERPEN

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas vzw

is een documentatie- en leermiddelencentrum, gespecialiseerd in interculturaliteit, Nederlands voor anderstaligen, intercultureel onderwijs en mondiale vorming.

Het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas ...

... biedt een kwalitatieve collectie van zo'n 15000 publicaties

... adviseert je bij het gebruik van didactisch materiaal

... organiseert vormingen aan (aspirant-)leerkrachten en vormingswerkers

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas vzw

Carnotstraat 110

2060 Antwerpen

T 03 338 71 60

info@docatlas.be

www.docatlas.be

Openingsuren

Dinsdag 9.00 - 19.00 u. (tijdens schoolvakanties tot 17.00 u.)

Woensdag 9.00 - 17.00 u.

Donderdag 9.00 - 17.00 u.

Vrijdag 9.00 - 13.00 u.

Voor sluitingsperiodes tijdens de schoolvakanties raadpleegt u best onze website.

Je betaalt eenmalig een inschrijvingsgeld van 5 euro.

Ontlenen kan voor een periode van vier weken.

Wie gericht advies wenst, maakt best op voorhand een afspraak.

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas vzw - afdeling Turnhout

Koning Albertstraat 15

2300 Turnhout

T 014 72 40 20

turnhout@docatlas.be

www.docatlas.be

Openingsuren

Maandag 10.00 - 17.00 u.

Dinsdag enkel op afspraak

Woensdag 10.00 - 17.30 u.

Donderdag gesloten

Vrijdag 10.00 - 17.30 u.

Voor sluitingsperiodes tijdens de schoolvakanties raadpleegt u best onze website.

Je betaalt eenmalig een inschrijvingsgeld van 5 euro.

Ontlenen kan voor een periode van vier weken.

SLUITINGSDAGEN

Tijdens het herfstverlof is DocAtlas Antwerpen gesloten van **zaterdag 30 oktober tot en met woensdag 3 november**.

Het documentatiecentrum is wel open op **donderdag 4 november (9.00-17.00u.) en op vrijdag 5 november (9.00-13.00u.)**.

DocAtlas Antwerpen zal ook gesloten zijn op **11 en 12 november**.

DocAtlas Turnhout is gesloten op **1, 11 en 12 november**.

INHOUD

1. Les- en vormingsmateriaal

1.1.	Nederlands voor anderstaligen / taalvaardigheidsonderwijs	5
1.1.1.	Basis- en secundair onderwijs	5
1.1.2.	Volwassenenonderwijs	8
1.1.3.	Hulpmiddelen bij het taalonderwijs	11
1.2.	Intercultureel onderwijs	12
1.3.	Ander didactisch materiaal	18
1.3.1.	Basis- en secundair onderwijs	18
1.3.2.	Volwassenenonderwijs	19
1.4.	Mondiale vorming (Kleur Bekennen)	22

2. Achtergrondliteratuur over onderwijs en didactiek

2.1.	Algemeen	26
2.2.	Regulier onderwijs	27
2.3.	Volwassenenonderwijs	30

3. Achtergrondliteratuur over interculturaliteit

3.1.	Algemeen	31
3.2.	Cultuur	32
3.3.	Landeninformatie	34
3.4.	Migratie	34
3.5.	Jeugd	35
3.6.	Hulpverlening	36
3.7.	Vrouwen	37
3.8.	Religie	37
3.9.	Gezondheidszorg	38
3.10.	Racisme, discriminatie en beeldvorming	38
3.11.	Beleid	38
3.12.	Recht	39
3.13.	Wonen	39
3.14.	Arbeid en tewerkstelling	39
3.15.	Vluchtelingen en asielzoekers	40
3.16.	Statistieken	41
3.17.	Jaarverslagen	42

1. LES- EN VORMINGSMATERIAAL

1.1. Nederlands voor anderstaligen / taalvaardigheidsonderwijs

1.1.1. Basis- en secundair onderwijs

Tok! Taalontwikkeling Kleuters: eerste kleuterklas / Durieux, Patrick; Neiryneck, Katty. - [S.l.]: Altiora Averbode, 2010. - 308 p. - (Nellie & Cesar). - ISBN: 978-90-317-2989-0: 195,00 EUR

Doelgroep: 2-3 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.1 tok

De nieuwe taalontwikkelingsmethode TOK! is opgebouwd rond 25 thema's. Per thema is voor elke leeftijdsgroep een dominante woordenschat bepaald op basis van wetenschappelijke gegevens en praktijkervaringen van Vlaamse ervaringsdeskundigen. Voor taalvertraagde en Nederlands-sonkundige kinderen is ook een superdominante woordenschat geselecteerd, die vooral gericht is op school- en instructiemateriaal. Deze woordenschat wordt verwerkt en spelenderwijs geoefend in verhalen, poppen(kast)spelen, dramatisaties, versjes, liedjes, taalspellen ... Het aanbod is vooral gericht op spreken en luisteren, en omvat zowel stimulerende als remediërende activiteiten. De kleutertijdschriften Dopido, Dokadi en Doremi sluiten aan bij de methode en bieden extra mogelijkheden voor actieve verwerking van de thema's. Voor elke klas is er één map met de handleiding, de woordenschat, de 25 uitgewerkte thema's en een cd-rom.

Tok! Taalontwikkeling Kleuters: tweede kleuterklas / Durieux, Patrick; Neiryneck, Katty; Ongenaert, André. - [S.l.]: Altiora Averbode, 2009. - (Nellie & Cesar). - ISBN: 978-90-317-2766-7. - ISBN: 978-90-317-2906-7: 175,00 EUR (map), 49 EUR (themaplatten)

Doelgroep: 3-4 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.1 tok

Bespreking zie vorige titel

Een goede leesstart in groep 1-2 / Ahlers, Lidy. - [S.l.]: CPS, 2009. - 76 p. - ISBN: 9789065085825: 86 EUR (set)

Doelgroep: 3-6 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.2

De serie Doorgaande leeslijn 3- tot 13-jarigen ondersteunt basisscholen bij het realiseren van een doorgaande lijn in het taal-leesonderwijs. De serie bestaat uit vijf delen, die gaan over de verschillende aspecten van het taal-leesonderwijs. Dit boek geeft concrete aanwijzingen, handvatten en praktijksuggesties. De auteur beschrijft hoe leerkrachten van groep 1 en 2 ervoor kunnen zorgen dat alle kleuters een goede leesstart maken en goed toegerust beginnen aan het aanvankelijk technisch lezen in groep 3.

Begrijpbaarheid? Praktijkgids voor de begeleiding van kinderen met taalbegripsproblemen / Kuiters, Babs; Sarphatie, Simone. - [S.l.]: Consultaal, 2010. - 120 p. - ISBN: 978-90-815420-1-2: 22,50 EUR

Doelgroep: 3-6 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.2 begr

In deze praktijkgids wordt aandacht besteed aan basiskennis die nodig is om jonge kinderen met taalbegripsproblemen te kunnen signaleren en te diagnosticeren. Om de kinderen op een passende manier te kunnen begeleiden worden basisvaardigheden beschreven met praktische voorbeelden, aandachtspunten en suggesties voor middelen en materialen.

Hokus Pokus toverdoos: Ideeënboek voor basiscommunicatie / De Bruyn, Wendy; Engelen, Annick; Leonard, Lisa. - Antwerpen: Garant, 2010. - 97 p. + dvd. - ISBN: 978-90-441-2610-5: 34 EUR

Doelgroep: 3-12 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.2 hoku

Dit boek stelt een werkwijze voor om de basiscommunicatie bij kinderen met een complex meervoudige beperking te versterken. Het is in de eerste plaats een praktijkboek met makkelijk te realiseren ideeën en met kant-en-klaar toepasbare activiteiten. De bijgevoegde dvd bevat voorbeeldfilmpjes waarop getoond wordt hoe therapie sessies in hun werk gaan. Niet alleen logopedisten en andere deskundigen maar ook ouders, onthaalmoeders en begeleiders in crèches vinden hier ideeën om spelenderwijs basiscommunicatie te stimuleren. Naast de uitwerking van een basisdoos (stimuleren en prikkelen van alle zintuigen) en een muziekdoos (auditiële aandacht, basaal vertrouwen en herkenbaarheid opbouwen) zijn er nog 24 andere thema's (stimuleren tot imitatie, communicatie en taal) uitgewerkt.

Basismap Muzische vorming voor kleuters: praktische werkfiches voor het kleuteronderwijs: derde kleuterklas / Appels, Margot; Baeckeland, Anne-Lore; Baetslé, Ilse. - Averbode: Altiora Averbode, 2008. - 130 + 46 p., cd. - ISBN: 978-90-317-2645-5

Doelgroep: 5-6 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.3 basi

Muzische vorming is geen vak apart, maar een geïntegreerd proces. Daarom bevatten de basismappen Muzische vorming voor kleuters geïntegreerde muzische activiteiten binnen thema's waar heel wat vaardigheden aan bod komen. De thema's zijn dezelfde in de 4 mappen (peuters, 1e, 2e en 3e kleuterklas), waardoor er een sterke verticale leerlijn tot stand komt. In de thematische activiteiten zijn telkens de verschillende muzische domeinen (muziek, drama, taal, beeld, beweging en media) opgenomen. In deze map voor de derde kleuterklas vindt u per thema meerdere fiches met geïntegreerde activiteiten en vermelding van de beoogde ontwikkelings-

doelen, handige bijlagen met didactisch materiaal (reproducties van kunstwerken, partituren, foto's, tekeningen...) en een cd met geluidsfragmenten en liedjes.

Basismap Muzische vorming voor kleuters: praktische werkfiches voor het kleuteronderwijs: eerste kleuterklas / Appels, Margot; Baeckeland, Anne-Lore; Baetslé, Ilse. - Averbode: Altiora Averbode, 2008. - 84 + 32 p., cd. - ISBN: 978-90-317-2643-1

Doelgroep: 3-4 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.3 basi

Bespreking zie vorige titel

Basismap Muzische vorming voor kleuters: praktische werkfiches voor het kleuteronderwijs: peuters / Appels, Margot; Baeckeland, Anne-Lore; Baetslé, Ilse. - Averbode: Altiora Averbode, 2008. - 82 + 30 p., cd. - ISBN: 978-90-317-2641-7

Doelgroep: 2-3 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.3 basi

Bespreking zie vorige titel

Basismap Muzische vorming voor kleuters: praktische werkfiches voor het kleuteronderwijs: tweede kleuterklas / Appels, Margot; Baeckeland, Anne-Lore; Baetslé, Ilse. - Averbode: Altiora Averbode, 2008. - 114 + 48 p., cd. - ISBN: 978-90-317-2644-8

Doelgroep: 3-5 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.3 basi

Bespreking zie vorige titel

Hopsa Heisasa: liedjes voor peuters en kleuters over lente, zomer, herfst en winter / Broekhuizen, Herman; Leenhouts, Jolet; Koning, Saskia. - Amsterdam: SWP - Niño, [s.a.]. - 92 p., cd, bevat: audio-cd. - ISBN: 978-90-8560-586-7

Doelgroep: 2-4 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.3 hops

Een verzameling liedjes over de seizoenen die op veel peuterspeelzalen en kinderdagverblijven worden gezongen. Met muzieknotaties en cd.

Ik wil de maan / Emmett, Jonathan; Cabban, Vanessa. - Amsterdam: Van Goor, 2010. - [23 p.], met: ill. - ISBN: 978-90-00-03596-0: 7,99 EUR

Doelgroep: 0-6 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 4.1.8 ikwi

Op een avond kruipt mol uit zijn molshoop. Hij ziet de maan voor het eerst. Het lijkt hem een glinsterende bal. Hij doet alles om deze te plukken. Maar zo gemakkelijk is dat niet. Op zijn tocht ontmoet hij verschillende dieren. Deze vertellen hem allemaal dat je de maan niet kan pakken. Dat moet hij toch eerst zelf ondervinden.

De klok rond / Baumann, Anne-Sophie; Langlois, Alex. - Leuven: Davidsfonds / Infodok, 2006. - [12] p. - (Rond-om-rond). - ISBN: 90-76830-61-4. - ISBN: 90-76830-67-3: 14,95 EUR
Doelgroep: 5-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.1.8 klok

Een prentenboekje waarin alle aspecten van de tijd aan bod komen. Door aan de schijfjes te draaien, komen er uitdagende vragen en leuke weetjes tevoorschijn. Voor kleuters vanaf 5 jaar.

Naar de dierentuin / Baumann, Anne-Sophie; Puybaret, Eric. - Leuven: Davidsfonds/Infodok, 2005. - [21] p. - ISBN: 90-76830-47-9
Doelgroep: 3-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.1.8 naar

Een speelboek met leuke weetjes over de dierentuin en uitklapbare pagina's waarop allerlei verrassende dierentuinscènes staan afgebeeld. Binnenin het boek zitten twee bladzijden met herbruikbare stickers waarmee het verhaal zelf actief kan verteld worden, steeds opnieuw.

Naar de winkel / Baumann, Anne-Sophie; Skat, Phil. - Leuven: Davidsfonds/Infodok, 2005. - 24 p. - ISBN: 978-90-76830-48-3: 14,95 EUR
Doelgroep: 3-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.1.8 naar

Een speelboek met leuke weetjes over het winkelen en uitklapbare luikjes en pagina's met afbeeldingen van winkels en producten. Binnenin het boek zitten twee bladzijden met herbruikbare stickers waarmee het verhaal zelf actief kan verteld worden, steeds opnieuw.

Aanvankelijk technisch lezen: Preventie van leesproblemen / Ahlers, Lidy; van de Mortel, Karin. - [S.l.]: CPS, 2007. - 106 p. - ISBN: 9789065085887: 86 EUR (set)
Doelgroep: 5-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.2 lees

De serie Doorgaande leeslijn 3- tot 13-jarigen ondersteunt basisscholen bij het realiseren van een doorgaande lijn in het taal-leesonderwijs. De serie bestaat uit vijf delen, die gaan over de verschillende aspecten van het taal-leesonderwijs. Deze publicatie is gebaseerd op die wetenschappelijke inzichten. De auteurs gaan uitgebreid in op essentiële elementen, zoals leergebieden, doelen, klassenmanagement, differentiatie, instructie en de aanpak van risicokinderen. Ook is er uitgebreid aandacht voor taal-leesactiviteiten in de klas. De publicatie is niet alleen zeer bruikbaar voor leerkrachten van groep 3, maar ook voor pabo-studenten, interne begeleiders en remedial teachers.

Begrijpend lezen: Een doorgaande lijn van groep 1 tot en met 8 / Ahlers, Lidy; van de Mortel, Karin. - [S.l.]: CPS, 2009. - 104 p.: 86 EUR (set)
Doelgroep: 3-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.2 lees

De serie Doorgaande leeslijn 3- tot 13-jarigen ondersteunt basisscholen bij het realiseren van een doorgaande lijn in het taal-leesonderwijs. De serie bestaat uit vijf delen, die gaan over de verschillende aspecten van het taal-leesonderwijs. Dit boek helpt leerkrachten van groep 1 tot en met 8 om het onderwijs in begrijpend luisteren, begrijpend lezen en studierend lezen effectiever en aantrekkelijker te maken. De auteurs, die zich baseren op wetenschappelijk onderzoek, geven hiervoor concrete aanwijzingen, handvatten en praktijksuggesties.

Voortgezet technisch lezen: Omgaan met verschillen ter voorkoming van leesproblemen / Ahlers, Lidy; Koekebakker, Ed. - [S.l.]: CPS, 2009. - 122 p.: 86 EUR (set)
Doelgroep: 7-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.2 lees

De serie Doorgaande leeslijn 3- tot 13-jarigen ondersteunt basisscholen bij het realiseren van een doorgaande lijn in het taal-leesonderwijs. De serie bestaat uit vijf delen, die gaan over de verschillende aspecten van het taal-leesonderwijs. Dit boek geeft concrete, praktijkgerichte handreikingen, die zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Met name de wijze waarop leerkrachten omgaan met verschillen tussen leerlingen is van belang. Het boek geeft onder andere concrete aanwijzingen voor: adequaat differentiëren, een effectieve aanpak van zwakke lezers, een goede instructie, klassenmanagement en toetsen. Ook besteden de auteurs aandacht aan het ontwikkelen van een schoolverbeterplan taal-lezen en aan de rol van ouders.

Drama aangenaam: Een dramaleerlijn voor de leeftijd 4 t/m 12 / Flee, Pauli; van de Berg, Annelies. - [S.l.]: Schoolsupport, [s.a.]. - 543 p. + cd-rom: 165 EUR
Doelgroep: 4-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.3 dram

'Drama aangenaam' biedt een praktijkgerichte aanpak om drama een plaats te geven op de kleuter- en lagere school. De uitgave bestaat uit 112 volledige lessen die samenhang en een logische opbouw vertonen in de volgende modules: Basiswerkvormen drama / non-verbale werkvormen; Spelen met rollen; Taalspelen en Improviseren en presenteren. De methode is er ook op gericht om leerkrachten inzicht te geven in het vak drama en materiaal te bieden voor goede dramalessen. Bij de map zit ook een cd-rom met de inleiding, toelichtingen per module, bijlagen en bronnen.

Levend lezen leren in de schakelklas / Nicolai, Jimke. - Valtje: De Freinetbeweging, 2010. - dvd + 28 p. (cahier): 15 EUR
Doelgroep: 7-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.3leve

De dvd is een demonstratie van de leespraktijk in de klas van Manon Smeets. Zij werkte met een schakelklas groep 3, 4. De leerlingen van de schakelklas, afkomstig uit verschillende landen en culturen, hebben moeite met de Nederlandse taal. De auteurs willen laten zien dat levend lezen veel meer is dan lezen alleen en vooral dat het zeker ingezet moet worden bij kinderen die (van nature en / of van huis uit) niet zo makkelijk leren lezen. Bij de film hoort 'Levend lezen, het werkt!'; het vijfde boekje uit de serie Echter Cahiers. Deze serie is bedoeld voor scholen die bezig zijn of aan de slag willen met levend leren.

Eerste hulp bij anderstalige Nieuwkomers / Milissen, Els; Pisman, Kathleen. - [S.l.] - 2010. - [veelv. gepag.]
Doelgroep: 7-12 jaar
URL: www.scholengemeenschapbabbel.be/ANCOBabel/EHBAN.html
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.4 EHBA

Handige tips voor de opvang van andersstalige nieuwkomers in de basisschool. Achtereenvolgens komen klasorganisatie, taalsituatie van leerlingen en ouders en de rol van de school aan bod. Tenslotte volgt een overzicht van (bijna) alle materialen die momenteel op de markt zijn.

Mondeling Nederlands - nieuw - Luisterverhalen / van den Berg, Arie; Dalhuisen, Maaik; Klomps, Saskia; De Wit, Yolaine; Schoondorp, Rein. - Rotterdam: CED-groep, 2010. - Bevat: cd, 4 Strips. - ISBN: 978-90-5819-278-3: 114,34 EUR
Doelgroep: 6-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.4 mond

Mondeling Nederlands nieuw biedt een compleet lesaanbod voor een jaar, met verhalen, betekenisvolle activiteiten en afwisselende werkvormen. Het accent ligt vooral op de verwerving van hoogfrequente basiswoorden en het stimuleren van de (beginnende) mondelinge interactie tussen de leerling en de leerkracht en tussen leerlingen onderling. Het pakket bevat 4 cursussen. Elke cursus staat op een cd-rom. Op elke cd-rom vindt u de algemene handleiding, moduleoverzichten, lesbeschrijvingen, werkbladen, verhaalplaten, woordenschatplaatjes, woordkaartjes en woordenlijsten. Ook is er een toets-cd-rom. Voor de visuele ondersteuning zijn er stripboekjes bijgeleverd met de verkleinde verhaalplaten.

Knipoog 2010-2011 / [s.n.]. - Oostmalle: De Boeck, 2010. - ISBN: 1780-0404: 13,50 EUR

Doelgroep: 9-12 jaar

URL: <http://www.knipoog.deboeck.com/>
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.9 knip

Nederlandstalig tijdschrift voor anderstalige leerlingen in de hoogste klassen van het lager onderwijs of ouder. Bevat leuke taal oefeningen en taalspelletjes voor zowel jongeren als volwassenen.

Taalklapper 1-5. 104 speelse en leerzame taaltaken / Santermans, Bieke; Van de Velde, Jempi; Vekemans, Wim; et.al. - Sint-Niklaas: Abimo Uitgeverij, [s.a.].
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.9 taal

Taalklapper kan ingezet worden als aanvulling bij elke moderne taalmethode, als zorgverbredend middel (remediëren, taalklas) of voor binnenklasdifferentiatie (hoekenwerk, contractwerk). Per leerjaar is er een werkboek met 104 speelse taalopdrachten waarin het hele leergebied Nederlands aan bod komt. Met de correctiesleutel kunnen de kinderen zelf hun oplossingen controleren. Bij 'Taalgebruik' ligt de nadruk op woordenschat, lezen en spelling. Bij 'Nadenken over Taalgebruik' komen ook luisteren, spreken en stellen onrechtstreeks aan bod in aangepaste tekstsoorten en beeldtaal. 'Nadenken over Taalsystematiek' sluit 'Taalbeschouwing' af met aandacht voor stijffiguren, spreekwoorden, zegswijzen, uitdrukkingen... Er is ook aandacht voor leren leren (plannen, studierend lezen).

Tom & Tamira's taalspel / Eekhof, Willem; Bijloo, Aad. - [S.I.]: Ambrasoft, [s.a.]. - spel-does. - ISBN: 8714649001329: 20 EUR
Doelgroep: 7-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.9 tom&

Tom en Tamira's Taalspel bevat 495 afwisselende taalvragen op drie niveaus voor kinderen van 7 tot 12 jaar. Kinderen kiezen zelf het niveau waarop ze het spel willen spelen. Niveaus kunnen ook gemengd worden, zodat iedereen mee kan spelen. Tom en Tamira's Taalspel is gebaseerd op de woordlijsten uit de programma's TaalTrainer en Familiepakket 0809.

Werken met woordlijsten / Van der Linden, Susan. - [S.I.]: OMJS, 2009. - 72 p. - ISBN: 978-90-814613-2-0: 39,96
Doelgroep: 7-10 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.9 voor

Herhaald lezen is een goede oefening, zeker voor leeszwakke kinderen. In deze map biedt men bij elk thema een woordveld aan in de vorm van een blad vol met woorden. Deze woorden hebben allemaal relatie met het thema. Door met die woorden opdrachten te maken waarbij ze telkens die woorden moeten lezen, krijgt het herhaald

lezen en dus oefenen van woorden vorm, maar heeft het voor kinderen vooral ook inhoud. Omdat het oefenen van woorden voor leeszwakke kinderen min of meer moet aansluiten bij hun leesniveau, werden de verschillende moeilijkheden een beetje op niveau geordend. De bladen kunnen eenvoudig gekopieerd worden voor veelvuldig gebruik.

Werken aan zorg. Spelling. De spellinglijn / Exelmans, Fons. - Averbode: Altiora Averbode, 2009. - 78 p. - ISBN: 978-90-317-2782-7: 30 EUR
Doelgroep: 5-12jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.9 zorg

Bij de zorgmappen Spelling hoort een 'Spellinglijn'. Deze Spellinglijn is bedoeld als hulpmiddel bij het onderwijs en kent een logische opbouw. Per leerjaar (niveau) krijgt u een overzicht van de belangrijkste doelen, van de strategieën en inhouden en een woordfrequentielijst.

Werken aan zorg. Spelling. Deel 2: Regelwoorden / Giesberts, Geertje; Meekers, Iris. - Averbode: Altiora Averbode, 2010. - 220 p. - ISBN: 978-90-317-2688-2: 98,5 EUR
Doelgroep: 5-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.9 zorg

Deze zorgmappen Spelling bieden een vaste structuur op basis van de leerprincipes. Een korte theoretische achtergrond wordt vertaald in uitgebreid oefenmateriaal voor de meeste spellingproblemen. De mappen zijn zowel geschikt voor individuele remediëring als voor binnenklasdifferentiatie. Zoals de meeste taalmethodes in Vlaanderen hanteren de spellingmappen Hoorwoorden de indeling in hoor-, regel- en onthoudwoorden. Deel 2 gaat over de regel- en onthoudwoorden en over enkele schrijfmotorische problemen.

Werken aan zorg. Spelling. Deel 3: Onthoudwoorden / Giesberts, Geertje; Meekers, Iris. - Averbode: Altiora Averbode, 2010. - 523 p. - ISBN: 9789031726882: 125 EUR
Doelgroep: 5-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.9 zorg

Deel 3 gaat over de onthoudwoorden en over enkele schrijfmotorische problemen.

Werken aan zorg. Spelling. Deel 4: Werkwoorden / Giesberts, Geertje; Meekers, Iris. - Averbode: Altiora Averbode, 2010. - 154 p. - ISBN: 978-90-317-2687-5: 98,5 EUR
Doelgroep: 5-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.9 zorg

Deel 4 gaat over de spelling van de werkwoorden. De moeilijkheidsgraad van de oefeningen gaat in stijgende lijn.

De mooiste vis van de zee leert het alfabet / Pfister, Marcus. - [S.I.]: De Vier Windstreken, 2002. - [14] p. - ISBN: 90-5579-700-6. - ISBN: 978-90-5579-700-4
Doelgroep: 5-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.11 mooi

Dit boekje bestaat uit illustraties over twee pagina's. Op een geschikte plek in die illustraties staan twee regeltjes rijmende tekst waarin vier of vijf letters van het alfabet voorkomen.

De ongelooflijk bijzondere boekeneter / Jeffers, Oliver. - Amsterdam: Pimento, 2009. - [32] p. - ISBN: 978-90-499-2345-7: 15 EUR
Doelgroep: 5-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.2.11 onge

Oliver Jeffers schreef en illustreerde een origineel prentenboek over een jongetje dat maar geen genoeg krijgt van boeken. Een boek met grappige illustraties voor kinderen vanaf 5 jaar.

Werken aan TAAL: Tips voor taalontwikkeling in de lessen Nederlands / Bureau ICE. - AD Culemborg: Bureau ICE, 2009. - 29p. + 35p.: 10,5 EUR
Doelgroep: Volwassenen 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.3.2 werk

Wat kunt u doen als uw leerling te weinig woorden kent? Wat kunt u doen als uw leerling veel fouten maakt in de woordvolgorde van een zin? Wat kunt u doen als uw leerling niet goed verstaanbaar is? Aan de hand van deze en vele andere vragen geven we praktische tips die u kunt toepassen om de taalproblemen van leerlingen aan te pakken. Speciaal voor de docenten Nederlands die de spreek- en schrijfvaardigheid van hun leerlingen daadwerkelijk naar een hoger niveau willen tillen.

Wablieft: de duidelijkste krant: handleiding / Het Wablieft- team. - [S.I.]: Wablieft, [s.a.]. - 21 p.
Doelgroep: Volwassenen, 10-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 wabl ; or 4.3.6 wabl

Deze handleiding wil lesgevers in het basisonderwijs, secundair onderwijs of het volwassenenonderwijs (basisduatie, TKO en CVO) inspiratie bieden om met de Wablieft-krant en de Kleine Wablieft te werken in de klas.

Werkboek Nederlands: Niveau A2, B1 en B2 / de Vries, Luutsen. - Wilp: De Vries Taaltrainingen, 2009. - 386 p. - ISBN: 978-90-5431-030-3: 44,17 EUR
Doelgroep: Volwassenen 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.3.10 nede

Het Werkboek Nederlands is een praktisch werkboek met maar liefst 300 taaltaken Nederlands op de niveaus A2, B1 (2F) en

B2 (3F) van het Raamwerk Nederlands. De taaleisen voor de verschillende vaardigheden en de niveaus, zoals beschreven in het Raamwerk Nederlands, worden uitvoerig toegelicht. Ieder hoofdstuk eindigt met een zelftest en na ieder niveau zijn niveaubepalende toetsen beschikbaar voor alle vaardigheden. De taaltaken in het werkboek zijn algemeen van aard en gericht op het functioneren in de maatschappij.

Gedumt! / Phillips, Dee. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2010. - 43 p. - ISBN: 978-90-8696-107-8; 8,95 EUR
Doelgroep: 12-18 jaar
URL: <http://www.eenvoudigcommuniceren.nl>
Vindplaats Antwerpen: or 4.3.12 pict

Gedumt is deel 1 van de serie 'Picture this'. De boeken bevatten op elke pagina flitsende kleuren en afbeeldingen met daarin superkorte teksten op A1/A2-niveau. De onderwerpen van Picture this sluiten naadloos aan op de belevingswereld van jongeren. Zowel inhoud als stijl maken dat de serie goed kan worden ingezet om jongeren met leer- en leesproblemen aan het lezen te krijgen. Gedumt gaat over Sarah. Zij wacht in het park op haar vriendje Chris. Maar Chris komt altijd te laat. Houdt hij echt wel van haar?

X-factor / Phillips, Dee. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2010. - 45 p. - ISBN: 978-90-8696-108-5; 8,95 EUR
Doelgroep: 12-18 jaar
URL: www.eenvoudigcommuniceren.nl
Vindplaats Antwerpen: or 4.3.12 pict

Gedumt is deel 2 van de serie 'Picture this'. X-factor gaat over Peter en zijn vrienden. Die zitten in de band The Angel Sharks. Eindelijk is het zover. Er komt iemand kijken van een platenmaatschappij.

Dubbelliefde / Hoefnagel, Marian. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2010. - 142 p. - (Reality reeks). - ISBN: 978-90-8696-115-3; 12,50 EUR
Doelgroep: 12-18 jaar
URL: <http://www.begrijpelijketaal.nl>
Vindplaats Antwerpen: or 4.3.12 real

Deze uitgave maakt onderdeel uit van een nieuwe boekenreeks voor jongeren die moeite hebben met lezen: de Reality Reeks. Het doel van deze reeks is jongeren laten lezen en meteen een maatschappelijk probleem bespreken. De boeken zijn in toegankelijke taal geschreven en speciaal ontwikkeld om in de klas te lezen. De Reality Reeks gaat over problemen waar tieners mee te maken krijgen, verpakt in een - voor hen interessant - liefdesverhaal. Bij elk deel uit de Reality Reeks hoort een lesbrieff met opdrachten om het boek in de klas te bespreken. Door het voeren van een klassengesprek over het boek bevordert men tevens de mondelinge taalvaardigheid van de leerlingen.

Helderziend / Philip, Gillian. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2010. - 59 p. - (Schaduw-reeks). - ISBN: 978-90-8696-110-8; 13,50 EUR
Doelgroep: 12-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.3.12 scha

Korte, spannende verhalen voor jongeren. De hoofdpersoon krijgt steeds te maken met een onverwachte gebeurtenis. Een gebeurtenis die vraagt om een moedige beslissing. Geschreven door Britse thrillerschrijvers, vertaald in het Nederlands. Dit verhaal speelt zich af in de toekomst. Steeds meer mensen worden helderziend. Net als iedereen heeft Lara een hekel aan de helderzienden. Tot er met Lara zelf vreemde dingen gebeuren.

Zat / van Ganswinkel, Annie. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2010. - 111 p. - ISBN: 978-90-8696-101-6; 15,00 EUR
Doelgroep: 12-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 4.3.12 thui

Thuisfront is een nieuwe jongeren serie over jongeren met problemen thuis. De buitenwereld is voor de meeste tieners ogenschijnlijk veel interessanter. Maar is er thuis iets mis? Dan heeft dat grote impact op hun leven.

1.1.2. Volwassenenonderwijs

Het hele verhaal: Nederlands voor anderstaligen: werkboek + docentenhandleiding / Skelton, Elizabeth; Milligan, Denise. - [S.l.]: Arcos Publishers, 2010. - 106 p. - ISBN: 978-9490824020. - ISBN: 978-9490824013; 26,31 EUR (werkboek) + 38,40 (handleiding)
Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 2 hele

Het hele verhaal is het eerste TPRS-curriculum voor volwassen NT2-leerders. De methodiek combineert actief taal leren door middel van lichamelijke handelingen met persoonlijke vraag-antwoordgesprekken en het vertellen van verhalen. Het eerste hoofdstuk bevat instructies voor het aanleren van een basiswoordenschat door middel van TPR. De negen daaropvolgende hoofdstukken zijn opgezet rond thema's die voor volwassenen van belang zijn, zoals wonen en werken, boodschappen en gezondheid, en bevatten een schat aan ideeën voor culturele, spel- en leesactiviteiten.

Nederlands in beeld : cursus Nederlands voor net gealfabetiseerde anderstaligen / Sciarone, Bondi G. - Amsterdam: Boom, 2009. - cd. - ISBN: 978-90-8506-721-4; 29,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 2 nede
Vindplaats Turnhout: T 16.16

Nederlands in beeld is bedoeld voor anderstaligen met alleen basisschool of analfabeten die net gealfabetiseerd zijn. De lessen kunnen cursisten zelfstandig doorlopen. In deze methode wordt de woordenschat opgebouwd met behulp van beelden in kleur. Stap voor stap worden de beelden woorden, de woorden zinnen en de zinnen teksten. Nederlands in Beeld bevat achttien lessen. Iedere les bestaat uit een aantal teksten. Bij iedere tekst hoort een oefenpagina. Hier worden oefeningen en extra voorbeelden gegeven die aansluiten bij de tekst. Ook staan hier nieuwe woordvormen, die de cursist in een oefening kan gebruiken. De teksten zijn te beluisteren via de audio-cd. De cd-rom bevat een programma om de teksten te leren, gesprekken te oefenen en extra oefeningen te maken. Er zijn woordenlijsten in Arabisch, Engels, Spaans en Turks te downloaden via de website.

Nederlands in gang: methode NT2 voor hoogopgeleide anderstaligen / de Boer, Berna; Van der Kamp, Margaret; Lijmbach, Birgit. - Bussum: Coutinho, 2010. - 287 p. - ISBN: 978-90-469-0225-7; 39,50 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 2 nede

Een beginnersmethode NT2 voor hoogopgeleide anderstaligen. Aan de hand van dialogen, spreek-en schrijfopdrachten, vormoefeningen, teksten, filmpjes en liedjes werkt de student toe naar niveau A2. Op de bijgeleverde audio-cds staan dialogen en uitspraak oefeningen.

Zo gezegd 2.1. Nederlands voor andersstaligen / Boeken, Christine; Le Page, Els; Maes, Kris. - Kapellen: Pelckmans, 2010. - (Zo gezegd). - ISBN: 978-90-289-5712-1; 85 EUR (pakket)
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 3 zoge

Herwerking van het cursuspakket 'Zo gezegd 2.1', bedoeld voor hooggeschoolde anderstalige volwassenen die in klasverband binnen een Centrum voor Volwassenenonderwijs Nederlands willen leren. De concrete uitwerking van de thema's is gebaseerd op de eindtermen uit het leerplan NT2 Richtgraad 2.1 van maart 2003. 'Zo gezegd 2.1' wil de anderstalige volwassene trainen in communicatieve taalvaardigheid zodat hij op het einde van Richtgraad 2.1 met nog beperkte talige middelen kan communiceren in de meeste vertrouwde maatschappelijke situaties.

- docentenboek
- audio-cd
- fotoset
- posters

Nederlands in 4 weken voor Franstaligen / Reijnders, Martine. - Amsterdam: Intertaal, 2010. - 232 p. + 2 cd's. - (... in 4 weken). - ISBN: 978-9460300493: 34,95 EUR

Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 4 nede

Dit zelfstudiepakket bestaat uit een boek en twee audio-cd's, waarmee u met 1 tot 1,5 uur per dag studeren binnen 28 dagen een basiskennis van het Nederlands opdoet. Elke dag wordt een thema uit het dagelijks leven behandeld, waaronder kennismaken, de weg vragen, boodschappen doen, bestellen in een restaurant of inchecken in een hotel. Achter in het boek staan de uitgeschreven dialogen, de vertalingen van de luisterteksten, de oplossingen van de oefeningen, een grammaticaoverzicht en een alfabetische woordenlijst met vertaling. Op de eerste audio-cd staan de luisteroefeningen, de tweede audio-cd bevat nuttige woorden en zinnen met naspreekpauzes om de uitspraak extra te oefenen.

Nederlands in 4 weken voor Spaanstaligen / Reijnders, Martine. - Amsterdam: Intertaal, 2010. - 232 p. + 2 cd's. - (... in 4 weken). - ISBN: 9789460300493: 34,95 EUR

Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 4 nede

Bespreking zie vorige titel

Talk more. Dutch. Beginners + / EuroTalk. - London: EuroTalk interactive, 2007. - dvd, 70 min. - ISBN: 1-84783-208-3: 21,20 EUR

Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 4 talk

Nederlands leren met een dvd voor beginners/half-gevorderden. Alle woorden en dialogen zijn gesproken door mannen en vrouwen in hun moedertaal. De leeronderdelen zijn o.a.: Begroetingen, In het restaurant, Aan de telefoon, Zaken, handel. Met ondersteuning in het Engels, Frans, Duits, Spaans, Italiaans, Arabisch, Chinees, Grieks, Hebreeuws, Japans, Thais en Tagalog.

actuapress MAG Nederlands / [s.n.]. - Amsterdam: Animatiecentrum vooTalen vzw, [s.a.]: 45(jaarlyks, incl. cd en online) EUR

Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
URL: <http://www.actuapress.be>
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 actu

actuapress MAG Nederlands is bestemd voor leergierige personen met een matige tot zeer goede kennis van het Nederlands. actuapress MAG kan gelezen en beluisterd worden vanaf 14 jaar. Wat krijg je als abonnee? Het MAG : een maandelijks tijdschrift om Nederlands te oefenen. De artikels worden aangevuld met oefeningen, grammaticale herhalingen, uiteenlopende taalspelletjes en lijsten met vertaalde en verklarende woordenschat. Bij elk magazine krijg je ook een audioversie op cd met woordenschat en oefeningen.

Het verhaal van Betty / van Caeneghem, Johan. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2010. - 53 p. - (Beeldboek). - ISBN: 978-90-8696-109-2: 10,00 EUR

Doelgroep: Volwassenen, 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 beel

De teksten in de serie Beeldboek zijn geschreven op A1/A2-niveau. Minstens de helft van de pagina's wordt gevuld met foto's die de tekst ondersteunen. De verhalen in deze serie draaien om een hoofdpersoon en een gebeurtenis die de hoofdpersoon meemaakt. Dit deel gaat over Betty. Ze vindt een portemonnee met veel geld. Zo veel geld kan Betty goed gebruiken. Zal ze het zelf houden?

Kleurig geletterd: een creatief poëzieproject van en met alfacursisten / [s.n.].

- Antwerpen: Open School Basiseducatie Antwerpen, [s.a.]. - 15 p.

Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 kleu

Gedurende 1 maand heeft een 80-tal laaggeletterde, anderstalige cursisten van Open School Antwerpen gewerkt rond poëzie, zowel in letters als in beeld. Voor velen was dit een eerste kennismaking met kunst. Het resultaat: kleine poëtische teksten en werkstukken gemaakt van verf, klei, textiel en papier. Met lessuggesties.

Cruise / Vermeer, Suzanne. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2009. - 149 p. - (Leeslicht). - ISBN: 978-90-8696-111-5: 10,00 EUR

Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 lees

Leeslicht is een serie boeken van bekende Nederlandse schrijvers, hertaald in eenvoudig Nederlands. Cruise is het spannende en dramatische verhaal van Heleen, een vrouw die op schokkende wijze achter het dubbelleven van haar man komt.

Het diner / Koch, Herman. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2010. - 152 p. - (Leeslicht). - ISBN: 978-90-8696-113-9: 12,00 EUR

Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 lees

Leeslicht is een serie boeken van bekende Nederlandse schrijvers, hertaald in eenvoudig Nederlands. In dit boek gaan twee echtparen een avond uit eten in een restaurant. Ze praten over alledaagse dingen, maar ondertussen vermijden ze waar ze het eigenlijk over moeten hebben: hun kinderen. De twee vijftienjarige zoons van beide echtparen, Michel en Rick, hebben samen iets uitgehaald wat hun toekomst kan verwoesten...

De gelukkige huisvrouw / Van Royen, Heleen. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2010. - 125 p. - (Leeslicht): 12,00 EUR

Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 lees

Leeslicht is een serie boeken van bekende Nederlandse schrijvers, hertaald in eenvoudig Nederlands. De gelukkige huisvrouw gaat over Lea, zij heeft alles wat ze wil: een mooi huis, een rijke man, en alle tijd van de wereld. Maar dan raakt ze zwanger. Na de bevalling is niets meer hetzelfde...

De huwelijksreis: Nederlands lezen voor anderstaligen: serie Amstedijk, Leespuntnl / Hoefnagel, Marian. - Amsterdam: Intertaal, 2010. - 32 p., bevat: cd. - ISBN: 978-9460301889: 9,95 EUR

Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 lees

Met de leesboekjes uit de reeks Leespunt-NL kunnen anderstaligen hun woordenschat en leesvaardigheid in het Nederlands zelfstandig uitbreiden. De boekjes kunnen als aanvulling op een leergang worden gelezen of los daarvan worden gebruikt. Bij elk boekje hoort een audio-cd met de voorgelezen tekst. In dit verhaal komt een Belgisch-Frans stel logeren in het studentenhuis op de Amstedijk en beleeft Koninginnedag in Amsterdam.

De vlucht van Saïd: Nederlands lezen voor anderstaligen: serie Amstedijk, Leespuntnl / Hoefnagel, Marian. - Amsterdam: Intertaal, 2010. - 29 p., bevat: cd. - ISBN: 978-9460301919: 9,95 EUR

Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 lees

In dit verhaal komt Saïd, een vluchteling uit Irak, in het studentenhuis wonen. Met de andere studenten heeft hij meteen een goed contact, maar niet met de dieren ...

Doe maar gewoon: Nederlands lezen voor anderstaligen: serie Amstedijk, Leespuntnl / Hoefnagel, Marian. - Amsterdam: Intertaal, 2010. - 36 p., bevat: cd. - ISBN: 978-9460301902: 9,95 EUR

Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 lees

In dit verhaal krijgt Lisa, een studente Spaans uit het studentenhuis aan de Amstedijk, een relatie met Ramon, een Spaanse jongen,. Er ontstaan al gauw problemen door cultuurverschillen.

Een keurig meisje: Nederlands lezen voor anderstaligen: serie Amstedijk, Leespuntnl / Hoefnagel, Marian. - Amsterdam: Intertaal, 2010. - 36 p., bevat: cd. - ISBN: 978-9460301896: 9,95 EUR

Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 lees

In dit verhaal krijgt Peggy, een studente in Amsterdam, naar familie uit de Antillen op bezoek. Haar familie heeft een eigen mening over haar leventje in Nederland. Oma gaat zich met Peggy's leven bemoeien.

Eline wordt een ster / Van Ranst, Do. - Antwerpen: Manteau, 2010. - 128 p. - (Wabliëft-boeken). - ISBN: 978-90-223-2544-5: 5,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 wabl

De Wabliëft-boeken zijn vlotte en makkelijke boeken in duidelijke taal voor volwassen beginnende lezers. De boeken zijn ook ingesproken op cd-rom. Dit boek gaat over Eline. De ouders van Eline hebben alleen aandacht voor haar zwakbegaafde broertje. Eline heeft dromen, grote dromen. Als ze de hoofdrol in een film krijgt, lijkt ze zeker van haar toekomst. Maar dan wordt haar moeder ziek en moet haar broertje naar een instelling. Welke keuze maakt Eline?

Het verhaal van Europa / Heirbaut, Rob; Vos, Hendrik. - Antwerpen: Manteau, 2010. - 85 p. - (Wabliëft-boeken). - ISBN: 978-90-223-2521-6: 5,61 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 wabl

De Wabliëft-boeken zijn vlotte en makkelijke boeken in duidelijke taal voor volwassen beginnende lezers. De boeken zijn ook ingesproken op cd-rom. In dit boek beschrijven de auteurs hoe groot de invloed van de Europese Unie op ons leven is.

Kind vermist / Vanden Heede, Sylvia. - Tielt: Lannoo, 2010. - 176 p. - (Wabliëft-boeken). - ISBN: 978-90-209-9137-6: 6,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 wabl

De Wabliëft-boeken zijn vlotte en makkelijke boeken in duidelijke taal voor volwassen beginnende lezers. De boeken zijn ook ingesproken op cd-rom. Dit boek gaat over Marie. Er drijft een pop in het water. Marie stapt van haar fiets. Ze denkt aan Kim, haar dochter. Kim zeurt al zo lang om een pop. Maar dan gilt Marie. De pop is een baby, een dode baby. Wat doet die baby hier? De politie moet de zaak oplossen. Maar vertelt Marie wel de waarheid?

Liefde en lef / de Sterck, Marita. - Antwerpen: Manteau, 2010. - 96 p. - (Wabliëft-boeken). - ISBN: 978-90-223-2536-0: 5,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 wabl

De Wabliëft-boeken zijn vlotte en makkelijke boeken in duidelijke taal voor volwassen beginnende lezers. De boeken zijn ook ingesproken op cd-rom. In Liefde en lef lees je vijf volksverhalen die mensen vertellen aan meisjes die vrouw worden. Marita de Sterck zocht de verhalen in Roemenië, Congo, India, Marokko en België.

Nu niet. Nog niet. / Goeminne, Siska. - Antwerpen: Manteau, 2010. - 96 p. - (Wabliëft-boeken). - ISBN: 978-90-223-2537-7: 5,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 wabl

De Wabliëft-boeken zijn vlotte en makkelijke boeken in duidelijke taal voor volwassen beginnende lezers. De boeken zijn ook ingesproken op cd-rom. Dit boek gaat over Roos. Roos bezoekt Parijs samen met haar twee dochters. Roos moet een moeilijk besluit nemen. Het zal haar leven veranderen. Roos weet dat ze het zal moeten zeggen. Haar dochters weten het ook. Maar ze praten er niet over. Ze durven niet, nog niet. Iets wordt pas waar als het woorden krijgt.

Winnen / Vlaminck, Erik. - Antwerpen: Manteau, 2010. - 128 p. - (Wabliëft-boeken). - ISBN: 978-90-223-2538-4: 5,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 wabl

De Wabliëft-boeken zijn vlotte en makkelijke boeken in duidelijke taal voor volwassen beginnende lezers. De boeken zijn ook ingesproken op cd-rom. Dit boek gaat over Johan. De vader van Johan won één keer de koers in het dorp. Daarna vertrok hij. Nu is Johan volwassen. Hij is gelukkig met zijn vrouw en zijn zontje. Plots duikt zijn vader weer op. Hij rijdt in een dure auto en heeft een dikke sigaar in de mond. Hoe komt de vader van Johan aan dat geld?

Wabliëft: de duidelijkste krant: handleiding / Het Wabliëft- team. - [S.l.]: Wabliëft, [s.a.]. - 21 p.
Doelgroep: Volwassenen, 12-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.2 wabl ; or 4.3.6 wabl

Deze handleiding wil lesgevers in het basisonderwijs, secundair onderwijs of het volwassenenonderwijs (basiseducatie, TKO en CVO) inspiratie bieden om met de Wabliëft-krant en de Kleine Wabliëft te werken in de klas.

Goed geschreven : zakelijk schrijven binnen opleiding en beroep / Van der Westen, Wilma. - Bussum: Coutinho, 2009. - 215 p. - ISBN: 978-90-469-0170-0: 23 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.3 goed

'Goed geschreven' biedt een aanpak om de schriftelijke taalvaardigheid te verbeteren op een andere dan de gebruikelijke manier. De studenten leren door te analyseren en te reviseren en met behulp van feedback van de docent een goede tekst op te zetten, te structureren en zorgvuldig te formuleren. Maar vooral leren ze om het schrijfproces zelf ter hand te nemen en bij te sturen voor ze het eindproduct afleveren. Bij dit boek behoort een website, met onder meer een Portfolio: een werkmap met behulp waarvan de studenten hun leervorderingen

kunnen bijhouden. Voor docenten is een docentenhandleiding beschikbaar.

Leesbaar schrijven / Defrancq, Bart; Van Laecke, Greet. - Antwerpen: Garant, 2009. - 167 p. - ISBN: 978-90-441-2340-1: 24 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 5.3 lees

Een boek dat helpt teksten te schrijven die door de meeste mensen gelezen kunnen worden. De auteurs beschrijven kort wat lezen is en wat lezen moeilijk maakt en ze tonen hoe leesbaarheid gemeten wordt. Met een hele reeks voorbeelden illustreren ze hoe moeilijke teksten eenvoudiger kunnen. Alle aspecten van een tekst krijgen aandacht: lettertypes, layout, woordkeuze, structuur en lengte van de zin,... Lezers kunnen ook zelf proberen om moeilijke teksten eenvoudiger te maken: elk hoofdstuk van het boek heeft een eigen reeks oefeningen. Met de software die bij het boek hoort (Zelftest Leesbaar Schrijven), kunnen ze hun eigen prestaties beoordelen.

Schrijven met stijl: van brief tot verslag / Goossens, Marian; Hellemans, Ann. - Antwerpen: Standaard Uitgeverij, 2010. - 120 p. - ISBN: 978-90-341-9369-8: 14,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 5.3 schr

Schrijven met stijl wil je helpen bij de schriftelijke communicatie met familie, vrienden, kennissen, collega's, je baas enzovoort. In totaal biedt men in dit boek 36 schrijfvormen aan. In het eerste deel maak je kennis met de familie Ivanov, die in verschillende situaties een aantal teksten schrijft. Zo leer je geschreven tekstsoorten correct gebruiken. In het tweede deel presenteren de auteurs de theorie van de verschillende schrijfvormen die bij de familie Ivanov aan bod kwamen. In dit deel krijg je, onder meer via oefeningen, het antwoord op vragen als: Wat moet er allemaal in mijn brief staan? en Hoe formuleer ik mijn gedachten zo goed mogelijk?

iLuisteren: het internet als bron voor luistermateriaal / Taets, Erwin. - [S.l.]: -, [s.a.].
Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
URL: <http://iluisieren.taets.be/syllabus.htm>
Vindplaats Antwerpen: pa 5.5 iLui

Het verzamelen van degelijk, kwalitatief hoogstaand en interessant luistermateriaal voor de lessen Nederlands en moderne vreemde talen is niet eenvoudig. Leesmateriaal vinden we snel genoeg in kranten, tijdschriften en op websites. Kijkmateriaal nemen we op van tv. Maar hoe komen we aan luistermateriaal dat geschikt is voor onze lessen? Waar is materiaal te vinden? Hoe slaan we luisterfragmenten op om ze te gebruiken in de les? En wat zijn enkele moderne, vernieuwende ideeën op het gebied van luistervaardigheid, de integratie van ICT en BZL met luistervaardigheid en hoe kan het internet als schatkamer voor luistervaardigheid ons leven als lesgever

makkelijker, afwisselender en vooral interessanter maken. Deze website is bedoeld voor cursisten van de bijscholing iLuisteren van Erwin Taets. Op deze website kunt u een pdf-versie van de syllabus downloaden en vindt u een aanklikbare lijst van alle websites die in de loop van de bijscholing werden vermeld.

1.1.3. Hulpmiddelen bij het taalonderwijs

Prisma miniwoordenboek. Afrikaans - Nederlands / Nederlands - Afrikaans / Vermeer, Piet. - Utrecht: Het Spectrum, 2006. - 513 p. - ISBN: 90-274-9514-9: 8,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 afri

Vertalend zakwoordenboek Afrikaans / Nederlands en Nederlands / Afrikaans

Prisma miniwoordenboek. Deens - Nederlands / Nederlands - Deens / Demeersseman, Hanny. - Utrecht: Het Spectrum, 2006. - 434 p. - ISBN: 90-274-1791-1: 8,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 deen

Vertalend zakwoordenboek Deens / Nederlands en Nederlands / Deens

Die Top 1000 Wörter Niederländisch / Beersmans, Frans. - Berlin: Langenscheidt, 2010. - 159 p. - ISBN: 9783468385414: 11,56 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 duit

Thematisch woordenboekje waarbij de 1000 meest gebruikte woorden in het Nederlands ook fonetisch worden weergegeven. Bij elk woord wordt een voorbeeldzin gegeven.

Fins-Nederlands-Fins woordenboek / t Hoof, Rense. - Helsinki: Gummerus, 2002. - 575 p. - ISBN: 952-91-4177-7: 53,55 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 fins

Fins-Nederlands-Fins woordenboek

Star Geïllustreerde woordenboek voor kinderen: Nederlands-Engels-Hindi / Verma, Babita. - Amsterdam: Saraswati Art Publishers, 1997. - 104 p.
Doelgroep: 3-10 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 1 hind

Kleurrijk, drietalig woordenboek. Het woordenboek bestaat uit meer dan 1000 bekende Nederlandse woorden, gerangschikt in 14 populaire thema's. Elk woord is vertaald in het Hindi en de uitspraak is daarbij in het Latijnse schrift aangegeven. Ieder woord wordt geïdentificeerd met een kleurrijk plaatje.

Woordenboek Nederlands-Hindi, Hindi-Nederlands met Romaanse transcriptie / Krishna, Frank. - Amsterdam: Saraswati Art Publishers, 2010. - 790 p. - ISBN: 9789076389108: 29,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 hind

Deze woordenlijst is gebaseerd op het dagelijks taalgebruik in India en Suriname. Voor een beter begrip van de uitspraak is naast het Hindi de Romaanse transcriptie tussen haakjes toegevoegd.

Nederlands-Hongaars handwoordenboek / Mollay, Erzsébet. - Szeged: Kiadó, 2003. - XXIV, 1140 p. - ISBN: 963-9087-59-9: 79 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 hong

Het woordenboek is behoorlijk actueel en geeft grammaticale én extra lexicale informatie die voor gebruikers uit beide talen, Hongaars en Nederlands, relevant is. Het bevat 42.000 trefwoorden die samen zo'n 100.000 betekenissen genereren.

Woordenboek Nederlands-Indonesisch - Indonesisch-Nederlands / Pattipilohy, D.N.; Petersen, L.M. - Amsterdam: Inter-taal, 1988. - 269 p. - ISBN: 90-70885-23-9: 1145 F
Vindplaats Antwerpen: lg 1 indo

Vertalend woordenboek Nederlands-Indonesisch en Indonesisch-Nederlands

Multimenu : aan tafel in 6 talen / Faninger, Liddy. - Antwerpen: Garant, 2006. - 97 p. - ISBN: 978-90-441-1796-7: 8,40 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 menu

Een gidsje als hulpmiddel in het restaurant of op de markt. Vertalingen van ingrediënten vanuit het Nederlands naar het Engels, het Frans, het Duits, het Italiaans en het Spaans.

Prisma handwoordenboek Nederlands : met onderscheid tussen Nederlands-Nederlands en Belgisch-Nederlands / [s.n.]. - Houten: Het Spectrum, 2010. - 1536 p. - ISBN: 978-90-491-0457-3: 34,99 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 nede

Het enige verklarend woordenboek dat volledig recht doet aan de actuele taalsituatie in Nederland en België. Alle kleine en grotere verschillen die inzicht geven in de nationale variatie in het Nederlands, zijn op genuanceerde wijze zichtbaar gemaakt in dit Prisma Handwoordenboek Nederlands. Niet alleen wordt aangegeven welke woorden en uitdrukking alleen of vooral in België worden gebruikt, maar ook welke alleen of vooral in Nederland worden gebruikt.

Woordenboekje Nederlands - Frans, Engels, Duits, Spaans / [s.n.]. - [S.l.]: Cultuurraad Dilbeek, [s.a.]. - 14 p.
Vindplaats Antwerpen: lg 1 nede

Handige woorden en zinnestelsels vertaald in Frans, Engels, Duits en Spaans.

Prisma miniwoordenboek. Noors-Nederlands/Nederlands-Noors / Demeersseman, Hanny. - Utrecht: Het Spectrum, 2006. - 464 p. - (Prisma miniwoordenboek). - ISBN: 90-274-1515-3: 7,99 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 noor

Noors-Nederlands en Nederlands-Noors in één boek, met uitdrukkingen en gezegden, inclusief de basisgrammatica van het Noors.

Portugees-Nederlands / Augusto, Celeste. - Utrecht: Het Spectrum, 2004. - 1062 p. - ISBN: 90-274-8856-8: 59,99 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 port

Het boek is bedoeld voor gebruikers van het Portugees (ook van Brazilië) en van het Nederlands, en is tegelijk begripwoordenboek en productiewoordenboek.

Als de kat van huis is... : 4000 spreekwoorden, gezegden en uitdrukkingen / Cazemier, Martha; Van Marum, Hubert. - Leidschendam: Kemper Conseil, 2004. - 320 p. - ISBN: 90-76542-05-8: 19,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 1 spre

In dit boek zijn de meest gangbare Nederlandse spreekwoorden, gezegden en uitdrukkingen bijeengebracht. Alle verzamelde spreekwoorden, gezegden en uitdrukkingen zijn voorzien van een beknopte omschrijving die de betekenis aangeeft. Daarmee wordt duidelijk in welke situatie of context de uitdrukkingen toegepast kunnen worden.

Van Dale handwoordenboek Zweeds-Nederlands / [s.n.]. - Utrecht: Van Dale Lexicografie, 1996. - XXI, 809 p. - (Van Dale handwoordenboeken voor hedendaags taalgebruik). - ISBN: 90-6648-298-2: 1545 F
Vindplaats Antwerpen: lg 1 zwee

Vertalend woordenboek Zweeds-Nederlands

Basisvaardigheden formuleren : voor de pabo / Brouwer, F. Christian A. - Groningen: Noordhoff, 2009. - 157 p. - ISBN: 978-90-01-76143-1: 24,50 EUR
Doelgroep: Volwassenen 17-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 2 basi

Basisvaardigheden Formuleren vormt samen met Basisvaardigheden Spelling en Basisvaardigheden Grammatica een handig naslagwerk voor studenten aan de lerarenopleiding. Ook bruikbaar voor zelfstudie!

Basisvaardigheden grammatica: voor de pabo / Bout, Marja; de Bruijn, Han. - Groningen: Noordhoff, 2010. - 158 p. - ISBN: 978-90-01-77439-4: 24,50 EUR

Doelgroep: Volwassenen 17-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 2 basi

Dit boek biedt naast leerstof voor de basistaalvaardigheden ook veel leerstof en oefeningen voor de voortgezette taalvaardigheden. Stap voor stap kun je de basisvaardigheden eigen maken. Per twee pagina's wordt één onderwerp behandeld met duidelijke uitleg, voorbeelden en opdrachten. Elk hoofdstuk eindigt met een schema waarin de regels zijn samengevat.

Basisvaardigheden spelling en interpunctie: voor de pabo / Bout, Marja; de Bruijn, Han. - Houten: Noordhoff, 2010. - ISBN: 978-90-01-77440-0: 24,50 EUR
Doelgroep: Volwassenen 17-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 2 basi

Basisvaardigheden Spelling en Interpunctie vormt samen met Basisvaardigheden Formuleren en Basisvaardigheden Grammatica een handig naslagwerk voor studenten aan de lerarenopleiding. Ook geschikt voor zelfstudie!

Klare taal in de klas : uitgebreide basisgrammatica van het Nederlands / Van der Toorn-Schutte, Jenny. - Amsterdam: Boom, 2010. - 255 p. - ISBN: 978-90-8506-998-0: 38,50 EUR
Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 2 klar

Klare taal in de klas is een speciale editie van Klare taal, bedoeld voor leerlingen in het mbo en het voortgezet onderwijs die problemen hebben met de Nederlandse grammatica. Leerlingen leren via talloze voorbeelden, eenvoudige uitleg en heel veel oefeningen de grammaticaregels van het Nederlands. Klare taal in de klas is zowel geschikt voor klassikaal gebruik als voor zelfstudie.

Praktische cursus spelling / Klein, Maarten; Visscher, Mieke. - Groningen: Wolters-Noordhoff, 2006. - 198 p. - ISBN: 90-01-47106-4: 28,85 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 2 prak

In Praktische cursus spelling komen alle spellingproblemen aan de orde. De hoofdstukken openen met een pagina spellingproblemen uit de praktijk. Daarna volgen theorie en drie soorten oefeningen: een oefening voor de werkwoordsvormen, gemengde oefeningen en een correctieoefening. De hoofdstukken sluiten af met een toets. De antwoorden bij de oefeningen zijn achter in het boek opgenomen.

Praktische cursus zinsontleding / Klein, Maarten; Van den Toorn, M.C. - Groningen: Wolters-Noordhoff, 2006. - 135 p. - ISBN: 90-01-47107-2: 25,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 2 prak

Op een overzichtelijke en complete manier biedt het boekje inzicht in de fundamentele theorie van de taal- en redkundige ontleding. De presentatie van de stof is eenvoudig gehouden; er wordt weinig tot geen voorkennis verondersteld. De oefeningen hebben een oplopende moeilijkheidsgraad. Alle antwoorden bij de oefeningen zijn achter in het boek opgenomen. Aan elk hoofdstuk zijn twee toetsen toegevoegd.

Nouveau dictionnaire contrastif des prépositions : français-néerlandais : avec exercices / Theissen, Siegfried; Hilgsmann, Philippe; Lousberg, Roland. - Bruxelles: De Boeck, 2003. - 424 p. - ISBN: 2-8041-4127-6. - ISBN: 978-2-8041-4127-1: 37,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: lg 2 prep

De auteurs wilden een zo volledig mogelijke lijst maken van gevallen van contrastief gebruik van voorzetsels. In ongeveer 1000 gevallen wordt in één van beide talen geen voorzetsel gebruikt.

Spellingspel / [s.n.]. - Kapellen: Pelckmans, 2010. - 300 kaarten+spelregels. - ISBN: 9789028958418: 35 EUR
Doelgroep: Volwassenen, 12-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 2 spel

Doel van dit spel is de spelling van de Nederlandse taal te oefenen. Alle leerstof van de eerste graad komt aan bod, zowel de spelling van woorden (kaart 201-300) als werkwoorden (kaart 1-200). De kaartjes zijn op verschillende manieren in te zetten: contract- en hoekenwerk, BZL/BZW-opdracht, remediëringmateriaal, als voorbereiding op een herhalingstest of proefwerk.

Spellingtrainer: nieuwe spelling zachte helling: werkboek + handleiding / Van der Biest, M.; Uyttendaele, J. - Mechelen: Wolters Plantyn, 2006. - 60 p. - ISBN: 978-90-301-9025-7: 4,93 EUR + 9,50 EUR
Doelgroep: Volwassenen, 12-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 2 spel

Dit oefenboekje voor spelling bevat graduate oefeningen en is geschikt voor individuele remediëring voor alle leerlingen van aso en tso. Met handleiding.

Wolters' spellingboekje voor scholieren / Daniëls, Wim. - Groningen: Wolters-Noordhoff, 2005. - 176 p. - ISBN: 90-01-12235-3: 9,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen, 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 2 spel

De complete spelling samengevat in 25 regels en een woordenlijst met alle schrijftwijfelwoorden.

Sounds fun!: Match the sounds and photos / [s.n.]. - Cambridge: LDA, 2007., bevat: 6 spelborden, 36 gekleurde fiches, 1 cd, handleiding
Doelgroep: 3-18 jaar, volwassenen
Vindplaats Antwerpen: lg 3 sound

Spel ter bevordering van luistervaardigheid en geschikt voor het bijbrengen van basiswoordenschat. Op elk van de zes kaarten staan foto's rond de volgende thema's: keuken, badkamer en slaapkamer, huis, tuin, hobby's binnenshuis en hobby's buitenshuis. Op de cd staan 25 luisteractiviteiten. Het is de bedoeling te herkennen bij welke foto's de verschillende geluiden thuishoren. Activiteiten 1 t/m 18 zijn geschikt voor 1 speler en variëren in moeilijkheidsgraad. Activiteiten 19, 20 en 21 zijn bedoeld om met 2 te spelen, activiteiten 22, 23 en 24 zijn bedoeld voor 4 spelers en activiteit 25 wordt met alle 6 de spelborden en 6 spelers gespeeld.

Taalplaten: Woorden leren en oefenen voor 7 talen / [s.n.]. - Amsterdam/Antwerpen: Intertaal, 2010. - 8 bladen op A3-formaat. - ISBN: 9789460302190: 27,95 EUR
Doelgroep: Volwassenen, 5-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: lg 3 taal

De Taalplaten bieden een kant-en-klaar lespakket voor het leren en oefenen van thematische woordenschat voor het Nederlands en 6 andere talen, aan de hand van afbeeldingen. Vier bladen hebben aan de ene kant de afbeeldingen rond het thema Thuis en aan de andere kant de afbeeldingen bij Op Straat. De andere vier bladen hebben aan de ene kant het thema Mensen en aan de andere kant het thema Op reis. In de handleiding voor de docent staan algemene aanwijzingen voor het gebruik van het pakket en concrete aanwijzingen voor de uitvoering van acht basisopdrachten bij de afbeeldingen en woordenlijsten. Bij elke opdracht worden ook varianten beschreven. De handleiding is gemaakt in pdf-formaat en kan vanaf de cd-rom worden geprint.

1.2. Intercultureel onderwijs

Bzzz / Nijmancing, Marieke. - Amsterdam: SWP - Niño, 2010. - [32] p. - ISBN: 978-90-8560-587-4
Doelgroep: 3-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.3 bzzz

Bzzz is een boek zonder zinnen zodat kinderen die zelf kunnen maken. Kinderen kunnen hun fantasie de vrije loop laten en steeds weer een nieuw verhaal verzinnen. Ouders, leraren en therapeuten kunnen het boek ook gebruiken om met kinderen te praten over hun wensen, angsten en ervaringen. Achter in het boek staan vragen die daarbij kunnen helpen. Met als uiteindelijke vraag: Wat zegt het verzonnen verhaal over jezelf?

MijnPortret - Handleiding: ontwikkeling zien en bevorderen bij peuters en kleuters / Laevers, Ferre. - Leuven: CEGO Publishers, 2010. - ISBN: 978-90-78765-87-5
Doelgroep: 0-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.3 mijn

De aanpak in de peuteropvang en het kleuteronderwijs is pas effectief als deze wordt afgestemd op wat kinderen voor hun ontwikkeling nodig hebben. Dit vereist een scherp beeld van hoe elk van de kinderen het maakt en een goed zicht op het verloop van hun ontwikkeling. Het instrument *MijnPortret* werd ontwikkeld om de systematische observatie van kinderen te ondersteunen. *MijnPortret* biedt d.m.v. een beeld - een mensfiguur - een kader om al wat van belang kan zijn voor de begeleiding van het kind overzichtelijk bij elkaar te brengen. Naast de functie van volgsysteem vervult het Kinderportret aansluitend een belangrijke rol in de communicatie met ouders. Het kan ook worden meegenomen naar huis en door ouders schriftelijk aangevuld.

Kikker vingerpopjes / Kids at Work.
- Leiden: Kids at Work, 2007., bevat: 6 vingerpoppen.
Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.4 kikk
Vindplaats Turnhout: T 07.01.93

Zes vingerpopjes bij de Kikker boeken van Max Velthuis: Kikker, Eend, Rat, Haas, Beer en Varkentje. Door poppen bij het verhaal te betrekken, kan voorlezen meer effect bereiken. Hoe interactiever een verhaal aan kinderen wordt voorgelezen, hoe beter de nieuwe woorden en taalstructuren uit het verhaal bekliven. De poppen kunnen ook gebruikt worden bij kringactiviteiten, om kinderen tot spel te motiveren en om sociale vaardigheden te oefenen.

Koning & Koning / de Haan, Linda; Nijland, Stern. - [S.l.]: Gottmer, [s.a.]2008. - [26] p. - ISBN: 978-90-257-4389-5
Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.4 koni

Een bijzonder prentenboek dat het onderwerp homoseksualiteit op een zeer verhelderende en speelse manier uitwerkt, met de nodige humor en gevoeligheid. Het sprookje gaat over een prins die moet trouwen om koning te kunnen worden. Zijn moeder laat prinsessen uit de hele wereld aanrukken, maar geen een kan hem bekoren. Dan, als hij de broer van een prinses ziet, slaat zijn hart op hol. Een uitstekend prentenboek om kleuters te laten kennismaken met halebirelaties en andere leefvormen.

Mick: Mick is anders omdat hij autisme heeft / de Bruin, Colette; de Bruin, Anouk. - Doetinchem: Graviant educatieve uitgaven, 2009. - [48] p. - ISBN: 978-90-75129-85-4
Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.4 mick

Mick is een voorleesboekje over autisme voor de allerjongsten. Met behulp van dit boekje kan de volwassene op een eenvoudige wijze autisme uitleggen aan het kind zelf, zijn broertje of zusje, maar ook aan leeftijdsgenootjes. Na het lezen van het boekje kan het gedrag van het kind

met autisme gekoppeld worden aan Mick's verhaaltjes. Hierdoor wordt het herkenbaar en ontstaat er begrip.

Sam krijgt een zusje / Renting, Véronique; Van der Raad, Madeleine. - Hasselt: Clavis, 2010. - [34] p. - (Bij de hand). - (Clavis informatief). - ISBN: 978-90-448-1274-9: 14,95 EUR
Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.5 bijd

Dit deel uit de reeks Bij-de-hand zoemt in op adoptie. Een herkenbaar prentenboek over een jongen die geadopteerd is en er als enig kind een adoptiezusje bij krijgt. Net zoals Sam komt zij uit een ver land. Met achter in het boek nuttige informatie voor ouders en leerkrachten die meer willen weten over adoptie.

Ieder meisje een prinses / Freeman, Mylo. - Hasselt: Clavis, 2010. - [14] p. - ISBN: 978-90-448-1268-8
Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.5 iede

Een vrolijk en kleurrijk prentenboek dat duidelijk maakt dat in elk kind een prinsesje (of een prins) schuilt. Je ziet in dit boek prinsessen uit alle continenten van de wereld. Ze hebben allemaal hun eigen kroon. Maar wie past dat ene kroontje eigenlijk? Vanaf 3 jaar.

Kif kif en shouf shouf op ontdekking / D'hamers, Katrijn; Schoefs, Hilde; Klochkov, Roman. - Brussel: FARO, 2008. - veelv. gepag., bevat: prentenboek, didactische handleiding, spelmateriaal. - ISBN: 978-90-8992-000-3
Doelgroep: 5-6 jaar
URL: <http://www.faronet.be/node/1647>
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.5 kifk

Kif kif en shouf shouf op ontdekking is een didactisch instrument om in de derde graad van het kleuteronderwijs te werken rond diversiteit. De woorden 'kif kif' en 'shouf shouf' zijn ontleend aan het Arabisch en staan voor de filosofie achter het instrument. Ze betekenen respectievelijk 'gelijk' en 'kijk eens'. Het boek en het lessenpakket wil leerkrachten en hun kleuters begeleiden in het ontdekken van de ervaring dat iedereen gelijkwaardig is en dat we, door naar elkaar te kijken, kunnen leren dat er gelijkenissen en verschillen zijn in de omgang met het dagelijks leven. Het downloadbare instrument bestaat uit een niet-talig prentenboek, een didactische handleiding en spelmateriaal (memory, domino, associatiespel seizoenen). Het prentenboek is geschikt voor kleuters vanaf 5 à 6 jaar. Het toont allerhande scènes uit het leven van alledag en laat met behulp van tekeningen kennismaken met de diversiteit aan mensen in de samenleving. In de handleiding worden de thema's uit het prentenboek verduidelijkt aan de hand van een beschrijving en uitgewerkte lesactiviteiten. Daarnaast worden ook suggesties gegeven om het hoekenwerk in de klas te

ontwikkelen en om ouderparticipatie op school en het contact tussen de ouders en hun kleuters te bevorderen.

Mijn stamboom / Manning, Mick; Gransström, Brita. - Leidschendam: Biblion, 2010. - 32 p. geïll. - ISBN: 978-90-5483-931-6: 9,95 Euro
Doelgroep: 3-10 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.5 stam

Dit boek is een levendig verhaal over al onze familieleden, van mama en papa tot neven en nichten en overovergrootouders. Het verkent ook de verscheidenheid aan gezinnen, bevordert het respect voor individuen en laat zien dat geen twee gezinnen hetzelfde zijn.

Buurman Reus : niet meer/nooit meer / Boonen, Stefan; Van Alphen, Mirèn. - Hasselt: Clavis, 2010. - [26] p. - (Bij de hand). - (Clavis informatief). - ISBN: 978-90-448-1232-9: 14,95 EUR
Doelgroep: 3-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.6 bijd

Dit deel uit de reeks Bij-de-hand zoemt in op rouwverwerking. Het is een herkenbaar prentenboek over een jongen die geconfronteerd wordt met de dood. Met achter in het prentenboek nuttige informatie voor ouders en leerkrachten die meer willen weten over rouwen met kinderen en hoe ze de dood een plek kunnen geven.

Kikker en vriendjes: vriendschap / Velt-huijs, Max. - [S.l.]: Moefieklub, 2009., dvd, 42 min. - ISBN: 8717662555794: 8,95 EUR
Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.6 kikk
Vindplaats Turnhout: T 07.01.250

Op deze dvd staan alle verhalen van Kikker die met vriendschap te maken hebben: Kikker vindt een vriendje, Kikker en de vreemdeling, Kikker en de sneeuwman, Kikker is Kikker, Kikker en een heel bijzondere dag en Kikker en het Nieuwjaar. De prentenboeken komen digitaal tot leven.

Mijn vriendjes: van oude vriendjes tot nieuwe vriendjes / Van De Cruys, Luc; Roca, Nuria; Curto, Rosa Maria. - Avebode: Altiora Avebode, 2001. - 35 p. - (Mijn leefwereld). - ISBN: 90-317-1698-7. - ISBN: 978-90-317-1698-2
Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.1.6 mijn

Mijn leefwereld is een reeks kijk- en voorleesboeken waarin sociaal-emotionele en w.o. onderwerpen op een ludieke manier aan bod komen. In dit boek huppelen kinderen samen met Max door de verschillende vriendschapssituaties heen en leren ze hoe ze ermee kunnen omgaan. Tips helpen ouders en begeleiders om samen met de kinderen te praten over vriendschap, en hen bij onduidelijke situaties meer inzicht te geven.

Ik ben bang: van angsthaas tot held / Van De Cruys, Luc; Roca, Nuria; Curto, Rosa Maria. - Averbode: Altiora Averbode, 2001. - 35 p. - (Mijn leefwereld). - ISBN: 90-317-1775-4

Doelgroep: 3-8 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.1.6 mijn

Mijn leefwereld is een reeks kijk- en voorleesboeken waarin sociaal-emotionele en wereldoriëntatie onderwerpen op een ludieke manier aan bod komen. In dit boek leren kinderen het onderscheid tussen verschillende soorten bang-zijn. En hoe je ermee kunt omgaan. Met activiteiten en tips voor ouders en begeleiders.

Rikki en de eekhoorn / Van Genechten, Guido. - Hasselt: Clavis, 2010. - [26] p. - ISBN: 978-90-448-1315-9: 13,95 EUR

Doelgroep: 3-6 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.1.6 rikk

Het is herfst in het bos. Rikki is op zoek naar kastanjes, maar vindt op de grond ook een eekhoorn. Na een tijdje wordt het duidelijk dat de eekhoorn dood is. Met de hulp van mama en papa neemt Rikki afscheid. Een ontroerend verhaal voor kinderen vanaf 4 jaar.

Rikki en de eekhoorn: vertelplaten / Van Genechten, Guido. - Hasselt: Clavis, 2010. - 12 vertelplaten. - ISBN: 978-90-448-1378-4: 25 EUR

Doelgroep: 3-6 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.1.6 rikk

Het is herfst in het bos. Rikki is op zoek naar kastanjes, maar vindt op de grond ook een eekhoorn. Na een tijdje wordt het duidelijk dat de eekhoorn dood is. Met de hulp van mama en papa neemt Rikki afscheid. Een ontroerend Kamishibai-verhaal voor kinderen vanaf 4 jaar.

Bino en zijn sociale talenten / van Driel, Marcel; de Backker, Vera. - Amersfoort: Kwintessens Uitgevers, 2010. - veelv. gepag. Doelgroep: 0-4 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.1.7 bino

Bino en zijn sociale talenten is materiaal voor hele jonge kinderen (2-5 jaar). Het pakket bestaat uit acht prentenboekjes met als hoofdpersoon de witte pinguïn Bino, een cd met liedjes over de verhaaltjes en 2 handpoppen. In elk boekje komt een gedragscategorie aan de orde, één aspect van het sociale gedrag van jonge kinderen: ervaringen delen, aardig doen, samen spelen en werken, een taak uitvoeren, jezelf presenteren, een keuze maken, opkomen voor jezelf, omgaan met ruzie. De boekjes zijn een voorbereiding op werken met sociaal emotionele vorming in de basisschool.

Jonge kinderen en...: sociaal onhandig gedrag: een speels remedierend programma / Couperus, Wietske; Wolters, Corry. - Amersfoort: Kwintessens Uitgevers, 2008. - 221 + [43] p. - ISBN: 978-90-5788-202-9

Doelgroep: 3-6 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.1.7 jong

Dit pakket biedt kinderen die sociaal (nog) onhandig zijn, extra oefensituaties om zich sociaal beter te kunnen ontwikkelen. Het is een trainingsprogramma van twaalf bijeenkomsten gericht op kinderen uit tweede kleuterklas tot en met het tweede leerjaar. De bijeenkomsten zijn opgebouwd rond een verhaal van een kleine prins. Via spel, rollenspel en creatieve activiteiten ontdekken kinderen op welke manier ze situaties oplossen en hoe het ook anders kan. Ze ontdekken waar ze sterk in zijn, wat werkt en wat niet werkt. Per bijeenkomst wordt aangegeven welke doelen centraal staan. Aan het eind van elke bijeenkomst kunnen de kinderen in hun portfolioboekje bijhouden wat ze deze keer hebben geleerd. Ouders en leraren ontvangen na elke bijeenkomst een brief met uitleg over wat er is geoefend plus tips om het kind te helpen het geleerde gedrag toe te passen in de thuis- en klassituatie. De training kan gegeven worden door een (zorg)leraar of intern begeleider.

Welles! Nietes!: kaartspel sociale talenten voor groep 1 tot en met groep 4 / Veneman, Jacqueline. - Amersfoort: Kwintessens Uitgevers, 2010. - 80 spelkaarten, [4] p. handleiding. - ISBN: 978-90-5788-280-7 Doelgroep: 3-8 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.1.7 well

Welles! Nietes! is een kaartspel dat beoogt de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen te bevorderen. Kinderen leren op een speelse manier sociaal gedrag herkennen, benoemen en toepassen in dagelijkse situaties. De situaties op de speelkaarten zijn ontleend aan de acht gedragscategorieën uit de methode Kinderen en... hun sociale talenten: ervaringen delen, aardig doen, samen spelen en werken, een taak uitvoeren, jezelf presenteren, een keuze maken, opkomen voor jezelf, omgaan met ruzie. Het spel kan klassikaal of zelfstandig, in kleine groepjes, gespeeld worden. Op de achterkant van de kaarten staan opdrachten die de leraar met de klas kan uitvoeren.

City Games: buiten spelen in de stad / Jäger, Gerhard. - Brussel: ABC - Art Basics for Children, [s.a.]. - veelv. gepag. Doelgroep: 3-12 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.2.2 city

Veel spelen hebben de tijd overleefd dankzij mondelinge overlevering. Generatie na generatie vertelden (groot)ouders aan hun (klein)kinderen of kinderen onder elkaar welke spelletjes ze kenden en hoe je ze kon spelen. City Games is een selectie uit honderden spelen, met veel aandacht voor de 'klassiekers' als tikkertje, Schipper mag

ik overvaren, hinkelen, enz... Een aantal minder bekende en toch plezierige varianten op deze 'evergreens' werden er ook in opgenomen. Verder beschrijft het boek een aantal verrassende spelen uit andere culturen. Andere criteria bij de selectie waren een eenvoudige organisatie en een beperkte oppervlakte.

Zij en zij en hij en hij: lessuggesties bij boeken over holebi's: kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs / Pilchart, Ilona. - Antwerpen: Leesweb vzw, 2004. - 80 p.

Doelgroep: 3-18 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.2.2 zij

Het onderwerp holebi's maakt deel uit van de leerplannen en wordt meestal aangekaart in de lessen zedenleer of godsdienst. Deze lesmap wil het onderwerp benaderen vanuit de invalshoek literatuur. Het thema wordt zo minder aangebracht als een 'probleem' of als een feit waaraan een les(senreeks) moet gewijd worden, wél als een onderwerp dat in een boek staat en dat de moeite vormt om op in te gaan. De map presenteert uitgebreide lessuggesties voor alle leerlingen van kleuter-, lager en secundair onderwijs. Het uitgangspunt van de lessen is een boek, en voor de derde graad van het secundair onderwijs een film.

Het boek van de grote filosofische tegenstellingen / Brenifier, Oscar; Després, Jacques. - Leidschendam: Biblion, 2008. - veelvul. pag., geïll. - ISBN: 978-90-5483-836-4: 14,98 Euro

Doelgroep: 5-12 jaar

Vindplaats Antwerpen: or 3.2.3 boek

Al heel jong ontdekken we tegengestelde ideeën en dat het één betekenis krijgt door het ander: hoog is tegengesteld aan laag, koud aan warm, donker aan licht. Zonder tegenstellingen kunnen we niet denken. Dit boek presenteert twaalf paren van tegenstellingen. Ieder paar is eerst gedefinieerd in zijn tegenstelling, daarna verbonden door een vraag en de conclusie laat zien dat ze elkaar nodig hebben. De illustraties ondersteunen de stappen en geven leven aan de ideeën.

Kids in cyberland: een informatief les-pakket voor 10- tot 12-jarigen over veilig internetgebruik / Van Decraen, Els. - [S.l.]: Sensoa, [s.a.]2009. - 66 p.

Doelgroep: 9-12 jaar

URL: <http://www.sensoa.be/download>

URL: <http://www.clicksafe.be>

Vindplaats Antwerpen: or 3.2.3 kids

Het internet biedt kinderen tal van mogelijkheden om in contact te komen en te experimenteren met relaties en seksualiteit. Dat kinderen online seksueel gedrag stellen of surfen naar pornosites is niet abnormaal of onrustwekkend: hun seksuele ontwikkeling gaat gepaard met de nodige nieuwsgierigheid en experimenten. Maar aan dit internetgebruik zijn ook een aantal

risico's verbonden waar kinderen bewust moeten mee leren omgaan. Ook moeten ze leren nadenken over waar hun eigen grenzen en die van anderen liggen. En dat deze grenzen kunnen verschillen. Ouders dragen in deze mediaopvoeding een grote verantwoordelijkheid, maar ook het onderwijs heeft hier een belangrijke rol in te spelen. Volgens Sensoa moet het onderwerp al aangekaart worden in de laatste graad van het lager onderwijs. Dit lespakket bundelt een aantal methodieken waarmee je 10- tot 12-jarigen veilig internetten aanleert, met de focus op veilig seksueel gedrag online. Bijkomend lesmateriaal is te vinden op de site van Sensoa: enkele oefeningen werden uitgewerkt voor op de computer en kunnen individueel of in groepjes worden gemaakt. Via de site clicksafe.be kunt u een brochure met oefeningen, spelletjes en tips voor de leerlingen downloaden en gratis een educatief spel rond veilig internet aanvragen. Op de leerkrachtenpagina van deze site vindt u een checklist met zaken die kunnen aangekaart worden bij een gesprek over veilig internet.

Pop en spel / Boullaert, Gert. - Sint-Niklaas: Abimo, 2010. - 218 p. - ISBN: 978-90-5932-517-3
Doelgroep: 5-10 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.3 pope

Dit is de nieuwe versie van het boek Poppepast, een handboek dat door vele mensen, vooral in het onderwijs, als basiswerk voor poppenspel wordt gebruikt. Dit boek biedt een schat aan concrete, bruikbare tips en 43 verhaallijnen waarmee je meteen aan de slag kunt gaan. Elk verhaal kreeg bovendien een verwerkingstip mee (knutselen, spelen, koken, schrijven...). Naast tien nieuwe scripts werden heel wat nieuwe inzichten toegevoegd en gekaderd binnen andere vormen van drama. Het hoofdstuk scenarioschrijven kreeg daarbij een sterke update.

Actie voor onze roze juf! / van Kaathoven, Netty. - Amsterdam: Niño / SWP, 2010. - 106 p. - ISBN: 978-90-8560-583-6
Doelgroep: 9-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.4 acti

Dit boek bestaat uit twee delen. Deel een is het verhaal over juf Ieke, een invaljuf in het zesde leerjaar (groep 8) van de basisschool. Een aantal ouders verzetten zich tegen haar aanstelling als vaste leerkracht omdat ze lesbisch is. De leerlingen zetten een actie op touw om hun leuke juf te behouden. In het tweede deel van het boek staat informatie over homo- en lesboouders en donovaders. Die is bedoeld voor kinderen met zulke ouders én voor kinderen die nieuwsgierig zijn naar deze gezinsvormen. In deel twee vertellen kinderen openhartig over hun leven met 'roze ouders'. Daarnaast worden vooroordelen over homo's ontkracht en is er een woordlijstje met uitleg opgenomen.

Hoe leest Lars?: of het verhaal van de geleidewurm / Blindenzorg Licht en Liefde vzw. - Varsenare: Blindenzorg Licht en Liefde vzw, 2010. - veelv. gepag., bevat: lespakket, 2 x vierkleurenbrochure, 28 braillealfabetten
Doelgroep: 9-12 jaar
URL: <http://www.tasten-in-het-duister.be>
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.4 hoel

Hoe leest Lars? is een grondig uitgewerkt lessenspakket voor vijfde en zesde leerjaar om leerlingen te laten kennismaken met visuele handicaps en de manier waarop blinden leren lezen en schrijven. Dit gebeurt aan de hand van een stripverhaal, introductie- en doespelletjes, leesteksten, foto's en ander mediamateriaal. De lesbeschrijvingen, bijlagen en een uitgebreid documentatiepakket voor de leerkracht kunnen gedownload worden via de website. De vierkleurenbrochure 'Hoe leest Lars?' (met stripverhaal en informatie) en het Nederlandse braillealfabet kan gratis worden aangevraagd voor elke leerling.

Lopke: een didactisch pakket om te werken rond kansarmoede in de basisschool / [s.n.]. - Leuven: Cego, 2010. - veelv. gepag.
Doelgroep: 5-12 jaar
URL: <http://www.cego.be>
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.4 lopk

Kinderen uit kansarme - autochtone en allochtone - gezinnen lopen meer dan andere kinderen het risico om geconfronteerd te worden met uitsluiting en schoolproblemen zoals leerachterstand en schooluitval. In dit pakket vinden leerkrachten van basisscholen activiteiten waarmee zij kinderen kunnen sensibiliseren rond het omgaan met verschillen in het algemeen, en kansarmoede ter sprake kunnen brengen in het bijzonder. Het project is opgebouwd rond de figuur van Lopke, een meisje dat in een kansarme situatie leeft. Lopke groeit, doorheen verhalen en activiteiten, mee met de kinderen van de school: ze maken kennis met haar in de derde kleuterklas en volgen haar verhaal tot in het zesde leerjaar. Verschillende aspecten van kansarmoede komen via Lopkes dagelijkse gezins- en schoolleven aan bod. Lopke heeft het niet altijd even gemakkelijk, maar ze is veerkrachtig en inventief. Kinderen krijgen via Lopke vat op wat leven in kansarmoede betekent en hoe ze zelf met een dergelijke situatie kunnen omgaan. Het volledige pakket en de liedjes kunnen gedownload worden via de website van Cego.

Sander: informatief spel over solidariteit / De Spelmaker. - Antwerpen: ChiroJeugd Vlaanderen, [s.a.]. - 36 + [2] p.
Doelgroep: 7-10 jaar
URL: <http://www.chiro.be/sander>
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.4 sand

Sander is een informatief spel over armoede en sociale uitsluiting. Sander is 9 en telt vaak niet mee. Hij vertelt over de uitsluiting die hij meemaakt in heel gewone dingen,

thuis, op school, met zijn vrienden... In het spel ondervinden de kinderen om beurten dat ze niet mogen meespelen en letterlijk aan de kant moeten staan. Zo ervaren ze hoe het is om er niet bij te horen, als 'bijzonder' bekeken te worden, uitgesloten te worden. Ze leren ook wat solidariteit betekent: kiezen om alle kinderen, zonder onderscheid, te laten meespelen en daar moeite voor doen. De Sander speldoos is uitverkocht, maar je kunt het spel gratis uitlenen in elk Chiro-secretariaat en de handleiding downloaden.

Een doosje vol troost / Verliefde, Erik; Corten, Rozane. - Leuven: CEGO Publishers, 2010., bevat: dvd, cd-rom, een boekje vol troost, het verhaal van..., vriendenboekje, mijn boekje, prentkaarten, mandalas, 2 stoffen armbandjes, knutselmateriaal - ISBN: 978-90-78765-82-0
Doelgroep: 5-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.6 doos

Deze materialenset is bedoeld voor kinderen tussen vijf en twaalf jaar en hun (groot) ouders (of begeleiders) om op een creatieve manier samen te communiceren over breekbare onderwerpen, zoals kanker en (tijdelijk of permanent) verlies van een ouder. Naast materialen om van alles mee te maken, zitten onderin het doosje een dvd en cd-rom. De dvd bevat een kortfilm en 8 videofragmenten waarin een moeder en een kind tonen hoe je bepaalde activiteiten kunt uitvoeren. Op de cd-rom vind je de handleiding met achtergrondinfo, uitgewerkte activiteiten, kopieermateriaal... en het programma Mee-delen waarmee kinderen hun emoties via de computer kunnen delen, een virtuele wandeling door het ziekenhuis maken, enz...

Kinderen en... omgaan met de dood in het leven: werkboek om in de school gebeurtenissen rond de dood te begeleiden / Fontaine, Mary; Panders, Wendy; Wiechers, Carla. - Amersfoort: Kwintessens Uitgevers, 2010. - 84 p. - (Kinderen en ..) - ISBN: 978-90-5788-286-9
Doelgroep: 3-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.6 kind

Ook voor kinderen en hun omgeving is de dood een onontkoombaar gegeven. Hoe kun je daar mee omgaan? In het eerste deel van dit boek wordt geschetst hoe je je als team kunt voorbereiden op gebeurtenissen rond overlijden in en om de school. Het tweede deel bestaat uit lessen voor alle graden van de basisschool. Aan de hand van de lessen kun je in de klas, op een moment dat de dood niets van zich laat horen, het onderwerp dood in het leven op een begrijpelijke en integere manier bespreken en er mee aan de slag gaan. Kinderen werken met materialen en manieren waarbij ervaringen, stap voor stap, op een vrije manier gecreëerd worden vanuit het kind. Zo wordt er bijvoorbeeld een emotiemasker gemaakt, komt een verlieskaart ter sprake, evenals rituelen en wordt er

gefilosofeerd over de dood. Als de dood dan toeslaat, is het minder overweldigend, hebben kinderen al in een veilige omgeving kennism gemaakt met de dood.

Natuurlijk Sociaal!: Groep 1-4 / van den Hemel, Mies. - Vlissingen: Bazalt, 2006. - 104 p. - ISBN: 978-90-74233-61-3
Doelgroep: 3-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.7 natu

Het programma Natuurlijk Sociaal! is een methode om gestructureerd, doelgericht en geïntegreerd te werken aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden van leerlingen. De kinderen verwerven sociale vaardigheden in hun natuurlijke context (de dagelijkse gang van zaken in de klas). Elke week staat een sociale vaardigheid centraal. De sociale vaardigheden worden aangeleerd via het aannemen van verschillende sociale rollen, via verschillende didactische structuren (werkvormen), en via structureren. De werkwijze is beschreven in twee uitgaven. Natuurlijk Sociaal! voor groep 1-4 (3 t/m 8 jaar) en voor groep 5-8 (9 t/m 12 jaar). Het verschil tussen de beide werkwijzen wordt ingegeven door het niveau van sociale cognitie. Met jonge kinderen wordt geoefend in de functionele context. De oudere kinderen oefenen door sociale rollen. Kenmerken van Natuurlijk Sociaal! zijn: focus op telkens één sociale vaardigheid; sociaal gedrag leer je in sociale situaties; geïntegreerd sociaal curriculum; doelgericht en gestructureerd; positieve aandacht voor gewenst gedrag.

Natuurlijk Sociaal!: Groep 5-8 / van den Hemel, Mies; Kagan, Spencer. - Vlissingen: Bazalt, 2009. - 109 p. - ISBN: 978-90-74233-86-6
Doelgroep: 9-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.7 natu

Beschrijving: zie vorige titel.

Sova- training: Wat denk jij wel? / Keeman, Greet; Slagter, Anneke; Harzing, Wim. - Doetinchem: Graviant educatieve uitgaven, 2009. - 55 p., bevat: trainerhandleiding, materialenkoffer met dvd, 3 brillen (oranje, groen en blauw), rood hart, 9 kaarten emoties, 9 kaarten handjes van de week, 9 kaarten opdrachten, 1 kaartenhouder en 1 afwasbare stift. - ISBN: 978-90-75129-82-3: 116,78 EUR
Doelgroep: 7-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.7 sova

Deze sociale vaardigheidstraining werd ontwikkeld om binnen de school te gebruiken. De methode kan onder schooltijd gegeven worden en is geschikt voor kinderen vanaf het derde leerjaar van de lagere school met lichte problemen op het gebied van sociale vaardigheden. Een groepsgrootte van 6 tot 8 kinderen is het best werkbaar. De training wordt met 2 begeleiders gegeven zodat iemand goed kan observeren. De handleiding beschrijft 10 lessen van een uur. Elke les bestaat uit een duidelijke uitleg van het te geven pro-

gramma, huiswerk voor de kinderen, huiswerk voor de ouders en eventuele uitleg van de opdrachten. Daarbij is er nog ruimte voor eigen creativiteit. Ook aanpassing aan de behoefte van de kinderen behoort tot de mogelijkheden. Om tot goede resultaten te komen is het van groot belang dat ouders, leerkrachten en trainers nauw samenwerken. De lessen kunnen gegeven worden door leerkrachten of remedial-teachers. De totale tijdsinvestering per training (inclusief intakegesprek en evaluaties) neemt ongeveer dertig uur in beslag.

Wat is nu pesten? / TTS Group. - Dwingeloo: Findy's Toys, [s.a.]. - 16 kaarten
Doelgroep: 7-14 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.7 wati

Deze gelamineerde kaarten met gekleurde afbeeldingen kunnen gebruikt worden bij gesprekken over pesten, bijvoorbeeld door kinderen de kaarten te laten sorteren in drie stapels: Pesten, Geen pesten en Twijfel.

Vergeten Oorlog / Schrijvers van de Ronde Tafel. - Tilburg: Cubiss, 2009. - [29] p., bevat: prints van website; educatief materiaal: schetsboekje, dagboekje, persoonsbewijs, poster arbeidsinzet, landkaart, distributiekaart en postkaart Zadkine
Doelgroep: 11-14 jaar
URL: <http://www.vergetenoorlog.nl>
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.8 verg

Voor kinderen van nu is de Tweede Wereldoorlog lang geleden en ver weg. Het jeugdboekenproject Vergeten Oorlog wil een bijdrage leveren aan het levend houden van de herinnering van deze oorlog. Het project is bedoeld voor leerlingen van het 6e leerjaar en van de eerste graad secundair onderwijs. Er wordt gewerkt rond verhalen over de vergeten onderwerpen van de Tweede Wereldoorlog: de bombardementen op Rotterdam en Middelburg, de Sinti, arbeidsinzet in Duitsland, de Tweede Wereldoorlog in Suriname, kinderen van 'foute' ouders en de Tweede Wereldoorlog in landen zoals Marokko, Polen, Suriname en China. Door het lezen van de verhalen worden leerlingen geconfronteerd met de dilemma's die een oorlog met zich meebrengen. Het volledige lespakket bestaat uit 6 boeken, educatief materiaal voor de introductie van de boeken en een website met lessuggesties, filmpjes en opdrachten voor leerlingen. Het geprinte document bevat de boekbeschrijvingen, lessuggesties en opdrachten van de website.

Pompoko: a fantastic tale of survival / Takahata, Isao; Studio Ghibli. - [S.l.]: Paradise Home Entertainment, 2006. - 110 min.. - ISBN: 5410504071645
Doelgroep: 5-10 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.11 pomp

Pompoko is een geanimeerd verhaal over het overleven van een groep wasbeerhonden. Deze wasbeerhonden heten Tanuki in het Japans. Tanuki zijn magische dieren, volgens de mythologie kunnen ze elke

gewenste vorm aannemen, ook die van mensen. Het verhaal gaat erover hoe deze wasbeerhonden hun leefgebied in de omgeving van Tokyo kwijtraken door de snelle stadsuitbreiding. De Tanuki moeten samenwerken om hun huizen te redden.

De Antimeid: lesmap / Briels, Jo; Plichart, Ilona; Trimborn, Ilse. - Antwerpen: Leesweb vzw, [s.a.]. - 80 p.
Doelgroep: 13-16 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.2 anti

Deze lesmap wil het thema drugs op een originele manier tot gespreksstof maken. Centraal staan boeken en hun literaire aspecten. Ze vormen het indirecte uitgangspunt om met leerlingen te reflecteren en te discussiëren over drugs, drugsgebruik en drugsbeleid. De boeken zijn in eerste instantie gekozen voor de eerste graad secundair onderwijs. De map bevat ook wel een titellijst van boeken voor oudere leerlingen. Bij het boek De Antimeid van Jo Briels werden twee lessenspakketten uitgewerkt: één voor leerlingen die het boek vooraf niet gelezen hebben, één voor leerlingen die de roman klassikaal lezen. Bovendien worden nog een vijftal andere jeugdboeken kort besproken en van leestips voorzien. Achteraan de werkmapp staan ook adressen en een korte omschrijving van instanties die iets kunnen bijdragen aan (vakoverschrijdende) lessen, zoals CLB's en organisaties die zich met drugsgebruik, de opvang van drugsverslaafden en voorlichtingswerk bezighouden.

NuGames: spelen met media / Spaepen, Peter; De Coninck, Sebastiaan. - Brussel: Steunpunt Jeugd vzw, 2010. - 30 p.
URL: <http://www.steunpuntjeugd.be/nu-games>
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.2 nuga

In 2009 startten Graffiti Jeugddienst, Jeugdwerknet en JAVI.tv het traject 'Nieuwe media' op. Later veranderde de naam van het traject in NuGames. Na een periode van samenwerking met het Centrum Informatieve Spelen, Koning Kevin, Rixs en Vliegwerk werd alle kennis en ervaring samengebracht in deze publicatie. NuGames wil digitale media in het jeugdwerk binnenloodsen, en niet als een media om mee te communiceren maar als een manier om te spelen en om creatief te zijn. Daarnaast is het de meest laagdrempelige manier om te leren omgaan met digitale media en de digitale kloof te dichten. De gids NuGames is een toolbox vol voorbeelden die inspiratie wil bieden om zelf spelen te verzinnen en uit te proberen. Jeugdwerkers kunnen ook een vorming NuGames volgen bij Koning Kevin en het meest recente aanbod NuGames is te vinden op de site van Steunpunt Jeugd.

Windkracht Tieners: een zucht inspiratie om cultureel aan de slag te gaan met tieners van 12 tot 15 jaar / Van Bouchout, Linda; Haesendonck, Magali. - Leuven: Magda, Cultuureducatief netwerk Vlaams-Brabant, 2010. - 58 p.
Doelgroep: 13-16 jaar
URL: <http://www.magdanet.be>
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.2 wind

Magda, het cultuureducatieve netwerk in Leuven en Vlaams-Brabant, vroeg zich af waarom tieners van 12 tot 15 zelden deelnemen aan culturele activiteiten. De publicatie Windkracht Tieners brengt de bestaande expertise op gebied van cultuureducatieve activiteiten voor deze zeer heterogene doelgroep in kaart. Het boekje laat verschillende ervaringsdeskundigen aan het woord: gedreven personen en organisaties die zich met of zonder succes inzetten om 12- tot 15-jarigen cultureel te prikkelen. Ze vertellen hun verhaal, hun geheime recepten, maar ook hun bezorgdheden en hun twijfels. Windkracht Tieners is dan ook een hulp en inspiratiebron voor alle organisatie die culturele activiteiten (willen) organiseren voor tieners. Meer over de werking van Magda is te vinden op de website. Daar kan deze publicatie ook gedownload of aangevraagd worden.

Bank vooruit!: op naar een holebivriendelijke school / Dumon, Eva; VanLeirberghe, Katrien; Stessens, Mieke. - Gent: Cavariva, 2009. - 62 p., poster
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.3 bank

Een holebivriendelijke school komt iedereen ten goede, niet alleen holebilerlingen of -personeel. Het is een veilige en aangename plek voor iedereen. Deze map biedt handvatten om je school holebivriendelijk te maken, of je nu leerkracht, directeur, leerlingenbegeleider of docent lerarenopleiding bent. Bank vooruit! is opgevat als een handig instrument dat snel en eenvoudig wegwijs wil maken in het holebithema en de mogelijkheden die het biedt. Deel een van de map geeft algemene informatie. Je komt te weten waarom het thema relevant is op school, wat de kenmerken zijn van een school waar alle kinderen zich goed voelen. Daarnaast krijg je tips over je positie als leerkracht en enkele aandachtspunten voor je les- of vormingspraktijk. Deel 2 en deel 3 bieden een aantal uitgewerkte, kant-en-klare lesmethodieken voor de eerste, tweede en derde graad van het secundair onderwijs. Achteraan in de map vind je alle bronnen terug en word je doorverwezen naar andere diensten en organisaties.

Ontdek het Rubenshuis / Toemeka. - Antwerpen: Rubenshuis, 2008. - 32 p.
Vindplaats Antwerpen: pa 8.6.1 ontd ; or 3.3.3 ontd

Brochure in eenvoudig Nederlands, bedoeld voor alle bezoekers die (nog) niet vertrouwd zijn met musea en met Rubens.

Using Literature to Help Troubled Teenagers Cope with End-of-Life Issues / Allen, Janet. - Westport, Connecticut: Greenwood Press, 2002. - 233 p. - ISBN: 0-313-30781-4
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.3 usin

Dit boek maakt deel uit van een zesdelige reeks over het belang van literatuur als hulpmiddel bij het oplossen van allerlei psychosociale problemen waarmee tieners kunnen kampen. Dit deel gaat over hoe literatuur tieners kan helpen bij het verwerken van de dood van een dierbare. Elk van de acht hoofdstukken werd op dezelfde manier opgebouwd. Een literatuurdeskundige selecteerde een of meer boeken om het thema van het hoofdstuk te duiden. Een therapeut analyseerde de verlieservaringen van de personages om te achterhalen op welke manieren men hulp en ondersteuning kan bieden. Daarnaast geeft de literatuurleerkracht tips over het gebruik van het boek in de lespraktijk en over hoe het onderwerp in de klas kan worden behandeld. Tussen de hoofdstukken in vertellen auteurs in een brief hoe zij omgingen met verlies in hun persoonlijke en professionele leven. Na elk hoofdstuk volgt een lijst met referenties van andere boeken, tijdschriften en websites die kunnen helpen bij het omgaan met de dood.

De Multi Culti Story / Ranzijn, Joost. - Amsterdam: Zig Zag Film, 2008. - 2 u.12 min., bevat: dvd, lesbrieff, 5 kopieerbare werkbladen, filmposter
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.4 multi

De film De Multi Culti Story gaat over twee meidenbendes in Utrecht, de racistische Whites en de radicale Multies. Op een energieke manier behandelt de film thema's als tolerantie en discriminatie. De lesbrieff bevat individuele en groepsopdrachten ter voorbereiding van een debat of talkshow rond integratie en emancipatie, en suggesties voor audiovisuele praktijkopdrachten. Naast een lange (bioscoop) en korte (televisie) versie van de film, bevat de dvd 10 liedjes waarin de hoofdpersonen een thema uit de film als musicalscène of videoclip presenteren.

Fake Magazine / Verschuren, Dominique. - Berchem: In Petto Jeugdendienst, 2010.
Doelgroep: 11-18 jaar
URL: <http://www.fakemagazine.be>
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.5 fake

Fake Magazine is een magazine voor jongeren over identiteit en imago, zelfbeeld en persoonlijkheid. De glossy staat vol met sterren, echte en gekopieerde. In Fake Magazine kan je lezen hoe jongeren aankijken tegen plastische chirurgie, Photoshop, gadgets als iPhone, de glamourwereld van celebrities... Op zijn geheel eigen wijze vertelt Eddy Wally erover en ook Michael Jackson laat zich zien zoals we hem niet eerder zagen. Psychotherapeut Wilfried

van Craen legt uit hoe en waarom jongeren faken in hun gedrag terwijl ze dit helemaal niet willen. FAKE Magazine is tot stand gekomen in samenwerking met de studenten van Plantijn Hogeschool en maakt deel uit van een thematisch drieluik van de jeugddienst In Petto. Het tijdschrift is ook online te lezen. Op de website staan nog meer interviews, artikels, filmpjes, videoclips.

Wijzer in de liefde: draaiboek voor het geven van seksuele voorlichting aan en seksuele vorming van jeugdige asielzoekers en nieuwkomers / Baris, Corrie. - Utrecht: GGD Nederland, 2007.
Doelgroep: 13-18 jaar
URL: <http://www.ggd Kennisnet.nl/kennisnet/paginaSjablonen/raadplegen.asp?disp lay=2&atoom=28043&atoomsrt=2&actie=2>
Vindplaats Antwerpen: URL

Het draaiboek 'Wijzer in de liefde' bevat 9 lessen voor seksuele voorlichting aan en seksuele vorming van jeugdige asielzoekers en nieuwkomers. Het kan onder meer gebruikt worden in asielzoekerscentra of in onthaalklassen.

Reflectiespel 2: de basis van alle competenties / Lingsma, Marijke; Sybesma, Marijke; Oosting, Jan. - Utrecht: MCC, 2010., bevat: spelboekje, 120 kaarten. - ISBN: 978-90-79877-05-8
Doelgroep: Volwassenen / 15-18 jaar
URL: <http://www.reflectietools.nl>
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 refl

Reflecteren is een vorm van leren die de emotionele intelligentie verhoogt. Door reflectie word je je bewust van automatisen, innerlijke obstakels en ongebruikte mogelijkheden. Reflectie is ook je onaangename trekken onder ogen zien, accepteren en een keuze maken hoe je er mee om wilt gaan. Met dit spel ontdek je wat je belangrijk vindt om zo vaardiger en bekwaam te worden in het uiten van je emoties in relatie met anderen. Het Reflectiespel bestaat uit twee delen met in totaal 240 kaarten rond 10 thema's, waarmee we dagelijks in ons werk of onze studie in aanraking komen. Dit tweede deel bevat de competenties: ondernemerschap, omgaan met dilemma's, omgaan met tegenslagen, balans tussen werk en privé en toekomstgerichtheid. Meer achtergrondinformatie over het spel is te vinden op de website.

Rondje open kaart / Koster, Ushi M. A. - Doetinchem: Graviant educatieve uitgaven, 1999. - handleiding 22 p., bevat: 1 handleiding voor de spelleider, 1 spelbord, 1 doosje met draaiwiel + 2 wijzerplaatjes met groene en paarse wijzer, 2 stiften voor het laten draaien van de wijzers, 5 pionnen en 10 fiches (2 per kleur), spelregels, 3 doosjes met 48 kaartjes (bij iedere set 6 kaartjes reserve). - ISBN: 90-75129-42-4
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 rond

Dit spel werd ontwikkeld om jongeren met ADHD en PDD-nos te kunnen bereiken en behandelen. Er is een set met items voor jongeren met ADHD, een tweede voor jongeren met PDD-nos en een derde die de cognitieve sociale vaardigheidstraining aan deze jongeren ondersteunt. De derde set is ook geschikt en aantrekkelijk voor jongeren zonder onderliggende problematiek. Doel van Rondje Open Kaart is op speelse wijze in gesprek te komen met de jongere. Zo kan de spelleider informatie verkrijgen over beleving en visie van de jongere, kan hij diagnoses ondersteunen met informatie van de jongere zelf en kan hij aanknopingspunten vinden voor begeleiding of behandeling. Rondje Open Kaart is geschikt voor 2 tot 5 spelers. De spelleider speelt mee. Voor sommige jongeren is het beter om met hen één op één te spelen. De spelleider kan een hulpverlener zijn of een zorgleerkracht. Het is belangrijk dat de spelleider thuis is in de ADHD en/of PDD-nos problematiek. In de handleiding wordt per set achtergrondinformatie gegeven.

Rots en Water: een psychofysieke training voor jongens én meisjes: praktijkboek / Freerk, Ykema. - [S.l.]: Stichting Welzijns Publikaties (SWP), 2010. - 206 p. - ISBN: 978-90-8850-088-6: 32,50 EUR Doelgroep: 13-18 jaar Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 rots

Steeds meer jonge mensen ondervinden problemen en achterstanden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Het Rots en Waterprogramma helpt hen bewust te worden van eigen kracht en mogelijkheden en leert hen om met anderen samen te spelen, te werken en te leven in een snel veranderende, multiculturele samenleving. Het programma kenmerkt zich door een psychofysieke didactiek. Dit betekent dat 'doen - denken (reflectievermogen) - verwoorden' worden samengebracht. Het programma werd aanvankelijk ontwikkeld voor jongens, maar jarenlange ervaring heeft aangetoond dat het ook voor meisjes zeer effectief is. De oefeningen en de beschreven processen in dit praktijkboek zijn daarom ook, met een lichte aanpassing en verlegging van doelstellingen, voor iedereen geschikt. Verder is gebleken dat het Rots en Waterprogramma uitstekende resultaten scoort in het werken met kinderen met autismespectrumstoornissen. Ze hebben nadien meer zelfvertrouwen, lichaamsbewustzijn en inzicht in sociale relaties. Ze ontwikkelen betere copingstrategieën in geval van conflicten, zijn minder angstig en minder agressief. Het laatste hoofdstuk geeft beknopt adviezen en richtlijnen hoe het programma aan de ontwikkelingsopgaven van deze kinderen kan worden aangepast. Naast dit praktijkboek verscheen een basisboek waarin alle informatie te vinden is over de pedagogisch-didactische achtergronden van het programma.

Split the Risk: lespakket / van der Ploeg-Feenstra, Maaikje. - Amsterdam: Stichting Consument en Veiligheid, 2010. - handleiding 47 p., bevat: handleiding, dvd, cd-rom Doelgroep: 13-18 jaar Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 spli

Het lespakket Split the Risk is een onderdeel van de meerjarige campagne die werd opgezet door de Nederlandse stichting Consument en Veiligheid. Het doel ervan is jongeren (12-18 jaar) er bewust van te maken dat ze zichzelf (en anderen) veel ellende kunnen besparen als ze risico's beter inschatten. Veel ongelukken waar jongeren bij betrokken zijn, hadden voorkomen kunnen worden als de betrokkene(n) een fractie van een seconde langer na had(den) gedacht. In het lespakket maken de jongeren eerst een persoonlijkheidstest die hun eigen gedragskenmerken in kaart brengt. De test is gebaseerd op de zogenaamde Adolescenten Temperament Lijst. Daarna ervaren de leerlingen op een praktische en uitdagende manier hoe hun zintuigen, reactie- en inschattingsvermogen in (risicovolle) situaties werken. Dit gebeurt aan de hand van tien Opdrachtenkaarten met experimenten die in tweetallen worden uitgevoerd en klassikaal worden nabesproken. Tot slot analyseren de leerlingen gedetailleerd filmpjes met risicovolle situaties. De materialen kunnen flexibel ingezet worden met een totale tijdsinvestering van minimum vier en maximum tien lesuren.

Sans-Papiers (pas) vu à la télé / D'Haenens, Stéphanie. - Bruxelles: GSARA asbl, 2009. - + hld: 17 p Doelgroep: Volwassenen / 17-18 jaar Vindplaats Antwerpen: or 3.3.9 sans

Deze Franstalige dvd biedt de kijker 3 reportages over de opvang van asielzoekers en de asielprocedure. Naast deze reportages biedt de cd-rom en de kleine handleiding verwerkingssuggesties aan.

1.3. Ander didactisch materiaal

1.3.1. Basis- en secundair onderwijs

Het brein achter leren: leermotivatie verhogen en beter laten leren door breinkennis / Dirksen, Gerjanne. - [S.l.]: Meppel, 2009. - 48 p. - ISBN: 978-90-77866-17-7: 17,52 EUR Vindplaats Antwerpen: or 5.1.2 brei

Hoe zet je breinkennis praktisch in bij het begeleiden van leerprocessen om leren leuker en effectiever te maken? Gerjanne Dirksen ontwikkelde het BreinCentraal Leren (BCL) model: een praktisch model om opleidingen en onderwijs vorm te geven, te onderbouwen en uit te voeren. Dit model en veel andere praktische tips staan beschreven in dit boekje.

Leren leren met Reflecto / Gagné, Pierre Paul; Longpré, Louis-Philippe; Vanthomme, Jan; Warné, Johan; Baert, Jannes. - Leuven: Acco, 2009. - 125 p. - ISBN: 978-90-334-7661-7: 24,50 EUR Vindplaats Antwerpen: or 5.1.2 lere

Het 'Reflecto-model' wil leerlingen laten leren en denken. Vooreerst is Reflecto een hulpmiddel om leerlingen vertrouwd te maken met het klassieke vierstappenmodel (Meichenbaum) om problemen op te lossen: probleemherkenning en -omschrijving, planning, uitvoering en evaluatie. Daarnaast geeft het ook een beeld van de (meta)cognitieve vaardigheden die er in de verschillende fasen nodig zijn. In het boek worden deze beschreven aan de hand van 'denkmannetjes', die staan voor een specifieke vaardigheid en functie bij de informatieverwerking. Begeleiders krijgen tal van tips om het model toe te passen. Achteraan volgen werkbladen (onder meer invuloefeningen).

Leren ondernemen - ondernemend leren / Camps, Wouter. - Den Haag: HCO, 2009. - 102 p., cd-rom. - ISBN: 978-90-74233-83-5 Doelgroep: 11-18 jaar Vindplaats Antwerpen: or 5.2.2 lere

Dit boek is bedoeld als een snel en makkelijk hulpmiddel om ondernemende onderwijs- en leerstrategieën te implementeren in het secundair onderwijs en in de laatste graad van het lager onderwijs. Het boek is gebaseerd op het concept dat de vaardigheden die de leerlingen aan de hand van de oefeningen leren, relevant zijn voor nu en na het verlaten van de school. Lerend ondernemen - ondernemend leren biedt een schat aan interactieve oefeningen en lessen om de leerlingen aan te moedigen ondernemingsgezin te handelen, waarbij de nadruk ligt op zelfredzaamheid en zelfmotivatie. In de praktijk stelt ondernemend onderwijzen en leren de leraren in staat de verantwoordelijkheid van het leren te delen met de leerling zelf, door hen aan te moedigen zelfstandig beslissingen te nemen, te denken en te studeren, met als doel goed te kunnen functioneren in een snel veranderende maatschappij. Op cd-rom in het boek staan alle opdrachtformulieren bij de lessen.

Europa en ik: spreken in de klas over de Europese Unie / Huddleston, Ted; Albers, Christine. - Brussel: Koning Boudewijnstichting, 2009. - 151 p. - ISBN: 978-90-5130-653-8 Doelgroep: 15-18 jaar Vindplaats Antwerpen: or 5.2.3 Euro

Het materiaal bestaat uit zeven dossiers die uitgaan van verschillende vragen die aan de EU gesteld kunnen worden: milieu, wet en veiligheid, consumentenbescherming, werken, gelijkheid, minderheden en tot slot 'de wereld'. In de nota's aan het begin van elke dossier vinden de leerkrachten voldoende informatie om de leerlingen door de activiteiten te leiden. Elke dos-

sier bevat daarnaast nog suggesties voor kladdiscussies, een praktische onderzoekopdracht voor buiten de klas en een zelfevaluatieblad voor de leerlingen. De voornaamste doelgroep is het technisch en beroepssecundair onderwijs maar het kan ook aangewend worden in ASO en KSO.

1.3.2. Volwassenenonderwijs

Babysignalen: kijken, luisteren, spelen / Soeting, Kijlle. - Amsterdam: SWP, 2010. - 171 p. - ISBN: 978-90-8850-092-3
Doelgroep: 0-2 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 baby

Babysignalen werd geschreven door een pedagogisch medewerkster op een babygroep. Het boek staat vol momentopnames van contact tussen leidster en baby die in korte situatieschetsen tot leven komen. Talloze spelletjes en activiteiten zijn aantekelijk beschreven en moedigen aan om nog beter naar baby's te kijken en zo eigen contact- en ontwikkelmomenten te herkennen en te benutten. Een inspirerend document voor docenten, studenten, pedagogisch medewerkers en ouders.

Contact met je baby / Van Rees, Saskia; Eliëns, Marij; van der Zeeuw, Cecilia. - Eindhoven: Stichting Lichaamstaal, 2009. - boekje 15 p.; dvd 59:12 min.
Doelgroep: 0-2 jaar
URL: <http://www.babyextra.nl>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 cont

Deze DVD laat in beelden zien hoe ouders en baby's contact maken in het eerste anderhalf jaar van het leven van het kind. De manier van contact maken verandert gedurende de verschillende ontwikkelingsfasen van het kind. Daarom bestaat de DVD uit vier delen. Ouders kunnen zien op welke wijze baby's contact maken en wat ze kunnen doen om hun kind te ondersteunen in de ontwikkeling. Voor beroepskrachten is de dvd een hulpmiddel om het belang van dit contact onder de aandacht te brengen van ouders. In het begeleidende boekje staat uitleg bij de verschillende ontwikkelingsfasen en tips om contact te maken met een baby.

Geef me de 5 (Ajeb Ala Asielati) / de Bruin, Colette; Harzing, Wim; Garib, Rokosh. - Doetinchem: Graviant educatieve uitgaven, 2007. - 192 + [8] + 136 p. - ISBN: 978-90-75129-68-7
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 geef

Ajeb Ala Asielati is de Nederlands-Arabische versie van het boek Geef me de 5. Geef me de 5 is een methode om kinderen met een autistische stoornis duidelijkheid en structuur te bieden en ze te leren zelfstandig te functioneren. De methodiek biedt ook handvatten voor de begeleiding van mensen met een (ernstige) verstandelijke beperking. Geef me de 5 is erop gericht

de wereld te structureren met behulp van 'kettingen' van taken en roosters en door een bepaalde manier van communiceren. Er wordt heel veel gebruik gemaakt van afbeeldingen (pictogrammen). Met het structureren moet er duidelijkheid gegeven worden aan de vijf aspecten: Wat (er moet gebeuren)? Wanneer? Hoe? Waar? en Wie? Dit boek is in eerste instantie bestemd voor ouders, maar ook voor hulpverleners of leraren die te maken hebben met kinderen met autisme is het een praktisch instrument. De cd-rom bij het boek bevat videofragmenten ter ondersteuning, werkbladen en schema's, picto's en afbeeldingen en een link naar een online lezersforum.

Handleiding video-hometraining in gezinnen met kinderen in de basisschoolleeftijd: voor professionals in het maatschappelijk werk / van der Veen, Mariëtte; Prinsen, Bert. - Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut, 2010. - 403 p. - ISBN: 978-90-8560-053-4
Doelgroep: 5-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 hand

Video-hometraining is een vorm van professionele begeleiding of hulpverlening voor gezinnen die problemen ervaren in de opvoeding. Korte video-opnames van de alledaagse omgang tussen ouder en kind maken zichtbaar wat goed gaat in de communicatie en wat beter kan. De video-hometrainer bespreekt en analyseert de video-opnames samen met de ouders, wat een veranderingsproces in gang zet. Ouders krijgen meer zicht op het functioneren en de behoeftes van hun kind en kunnen hierdoor hun kind (weer) op een positieve manier ondersteunen bij zijn ontwikkeling. Deze handleiding is bedoeld als methodiekbeschrijving voor video-hometraining in gezinnen met kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar, met de specifieke toepassing in het maatschappelijk werk. De handleiding bestaat uit 6 hoofdstukken en is als naslagwerk te gebruiken. Het geheel geeft een uitgebreid inzicht in de basisideeën, de bedoelingen en de manier waarop de methodiek wordt uitgevoerd. De bijgevoegde dvd laat uitgebreid zien hoe in gezinnen met VHT wordt gewerkt.

Kinderen succesvol belonen : 100 tips om je kind te belonen / Bartl, Almuth. - Sint-Niklaas: Abimo, 2008. - 75 p. - (Spelen, leren, leven). - ISBN: 978-90-5932-496-1: 11,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 kind

Een boekje vol tips voor ouders om positief met hun kinderen om te gaan. Aan de hand van korte bedenkingen en suggesties wordt duidelijk gemaakt hoe belangrijk waardering is voor een kind. En er zijn tal van aanleidingen in een kinderleven voor een lief woordje, een knipoog, een pleister op de wonde, een kleine verrassing of een speciale beloning.

Meertalige ontwikkeling: adviezen over meertalige opvoeding bij een auditief/communicatieve beperking / Blumenthal, Mirjam; Eversteijn, Nadia. - [S.l.]: Acco, 2009. - 183 p. - ISBN: 978-90-334-7665-5: 24,50 EUR
URL: <http://www.uitgeverijacco.be/meertaligeontwikkeling>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 meer ; dg 6 meer

Ouders van kinderen met een auditief/communicatieve beperking hebben moeite om normale, taalstimulerende gesprekken met hun kinderen te voeren. Meertalige ouders voelen zich vaak verantwoordelijk voor de spraak- en/of taalproblemen van hun kind en zijn daardoor in de communicatie met hun kind extra onzeker. Daardoor gaan zij soms minder praten met hun kind. Ook professionals zijn vaak onzeker over wat de juiste manier is om een meertalige opvoeding aan te pakken bij een kind met een handicap. Dit boek biedt handvatten om de advisering aan deze ouders vorm te geven onder meer via achtergrondinformatie over de combinatie van meertalige opvoeding en verschillende handicaps. Het boek bevat vragenlijsten, folders en een protocol. Het advies krijgt vorm door informatie te verzamelen over de meertalige situatie, de (on)mogelijkheden van het kind, de (on)mogelijkheden van ouders, de wensen van ouders en de wensen van het kind. De Acco-website biedt een lijst met geschikte kinderboeken in verschillende talen. Dit boek richt zich in de eerste plaats naar logopedisten, maar is ook bruikbaar voor orthopedagogen en kinderpsychologen, ouderconsulenten en medewerkers in het (buitengewoon) onderwijs.

Het potjesverhaal: kind in ontwikkeling, getekend en uitgelegd / Sarneel, Natalja. - Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2009. - 92 p. - ISBN: 978-90-441-2402-6
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 potj

Het potjesverhaal gaat over mensen en gedrag van mensen verpakt in de metafoor van potjes die op een vuur staan te pruttelen. Het geeft een beknopt overzicht van de ontwikkeling van baby tot puber en beoogt inzicht te geven in het ontstaan van gedrag en hoe ermee om te gaan. Het is geschikt voor iedereen die - op welke manier ook - bezig is met het opvoeden of begeleiden van kinderen en jeugdigen: studenten van pedagogische opleidingen, ouders, leerkrachten, groepsleiding... zelfs voor (oudere) kinderen biedt het potjesverhaal inzicht in gedragsontwikkeling.

Praten met kinderen: een boek voor ouders en andere opvoeders / van As, Nicole; Janssens, Jan. - Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 1995. - 87 p. - ISBN: 90-5350-369-2. - ISBN: 978-90-5350-369-0
Doelgroep: 13-16 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 prat

Praten met kinderen is gericht op ouders met kinderen vanaf ongeveer 12 jaar. Het

gaat in op de manier waarop ouders en kinderen kunnen omgaan met problemen, conflicten en meningsverschillen. Er wordt veel aandacht geschonken aan de communicatie tussen ouder en kind. Het boek geeft ouders een aantal tips en richtlijnen om problemen op zo'n manier te bespreken dat het lukt om er een oplossing voor te vinden waarmee iedereen tevreden is. Bij dit boek hoort een handboek voor begeleiders dat aangeeft hoe rond de inhoud van Praten met kinderen een serie van bijeenkomsten kan georganiseerd worden voor ouders die lichte opvoedingsproblemen ervaren of hun opvoedingsvaardigheden willen vergroten.

Praten met kinderen: handboek voor de begeleider / van As, Nicole; Janssens, Jan. - Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 1997. - 125 p. - ISBN: 90-5350-370-6. - ISBN: 978-90-5350-370-6
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 prat

Dit handboek geeft aan hoe een serie van zeven ouderbijeenkomsten kan georganiseerd worden voor ouders van kinderen vanaf ongeveer 12 jaar die lichte problemen in de opvoeding ervaren of hun opvoedingsvaardigheden willen vergroten. De bijeenkomsten worden georganiseerd rond de inhoud van het boek Praten met kinderen. Een boek voor ouders en andere opvoeders. Voor elke bijeenkomst wordt in het handboek aangegeven welk hoofdstuk uit Praten met kinderen besproken wordt en hoe de bijeenkomst precies ingevuld kan worden. Er worden ook voorbeelden gegeven van oefeningen die tijdens de bijeenkomsten gedaan kunnen worden.

De seksuele ontwikkeling van kinderen (0 tot 18 jaar) en wat ouders kunnen doen / Rutgers Nisso Groep. - Utrecht: Rutgers Nisso Groep, 2010. - veelv. gepag. URL: <http://www.rutgersnissogroep.nl>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 seks

De brochure 'Seksuele ontwikkeling van kinderen (0-18 jaar), en wat ouders kunnen doen' is speciaal bedoeld voor laag opgeleide en allochtone ouders. In tekst en illustraties worden de verschillende seksuele ontwikkelingsfasen uitgelegd die kinderen doorlopen. De brochure gaat ook in op de rol die ouders (bewust en onbewust) spelen in de seksuele opvoeding. De brochure kan besteld of gedownload worden via de website van de uitgever.

De apenjaren?: een brochure voor ouders over de veelzijdige ontwikkeling van jongeren / Beyers, Wim; Soenens, Bart; Vansteenkiste, Maarten. - Brussel: Agentschap Jongerenwelzijn, 2010. - 18 p. URL: <http://www.groeimee.be/dossiers/ontwikkeling-van-jongeren-de-ajenjaren>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 tjon

De brochure de apenjaren werd opgemaakt door een aantal medewerkers van de universiteit Gent in het kader van het Tjonge

jonge jongeren project van het agentschap Jongerenwelzijn. De brochure wil ouders informeren over de groei en ontwikkeling van jongeren in de puberteit. Ze maakt deel uit van een online dossier over de ontwikkeling van jongeren op de Vlaamse site over opvoeding en opvoedingsondersteuning Groeimee.be en kan via deze site ook gedownload worden.

Biotoop: jongeren anno 2010 / Ladda vzw. - Brussel: Agentschap Jongerenwelzijn, 2010. - 18 p. URL: <http://www.groeimee.be/dossiers/ontwikkeling-van-jongeren-de-ajenjaren>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 tjon

Met deze folder wil het expertisecentrum Ladda een beeld schetsen van de leefwereld en cultuur van jongeren anno 2010. De auteurs benadrukken dat het hier gaat om een leefwereldschets, niet om het beeld van 'de jongere' omdat die immers niet bestaat. Binnen deze leefwereldschets trachten belangrijke elementen en opvallende tendensen aan te stippen en te duiden. Deze folder maakt deel uit van een online dossier over de ontwikkeling van jongeren op de Vlaamse site over opvoeding en opvoedingsondersteuning Groeimee.be en kan via deze site ook gedownload worden.

Hoe praat ik met mijn puber? / De opvoedingstelefoon. - Brussel: Agentschap Jongerenwelzijn, 2010. URL: <http://www.groeimee.be/dossiers/ontwikkeling-van-jongeren-de-ajenjaren>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 tjon

Deze brochure wil ouders van opgroeiende tieners een aantal 'handvatten' aanreiken om de communicatie met hun kinderen te bevorderen. De brochure maakt deel uit van een online dossier over de ontwikkeling van jongeren op de Vlaamse site over opvoeding en opvoedingsondersteuning Groeimee.be en kan via deze site ook gedownload worden.

Triple P magazine: positief opvoeden werkt!: onmisbare tips voor een goede band met je kind / Tiggelovend, Ingrid. - Berchem: provincie Antwerpen, 2009. Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 trip

Dit magazine wil ouders met kinderen tot 12 jaar informeren over de opvoeding van kinderen en baseert zich daarbij op de positieve opvoedingsmethode Triple P. Ouders krijgen antwoord op alledaagse opvoedingsvragen en kunnen lezen hoe bekende en minder bekende ouders hun kinderen grootbrengen. In elk nummer staat één onderwerp centraal zoals vb. hoe je een positieve band met je kind kan opbouwen, hoe je gewenst gedrag kan stimuleren, hoe je een kind nieuwe vaardigheden kan aanleren.

Wat mag...? Wat kan...? / de Vack, Marianne. - Amsterdam: Elsevier gezondheidszorg, 2010. - 117 p. geïll. - ISBN: 978-90-352-3157-3: 19,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 watm

Praktische bezwaren van volwassenen kunnen kinderen bij hun spel beperken. Zowel thuis als in de kinderopvang. Wat is verantwoord en wat te riskant? Met dit boek worden dilemma's bespreekbaar. Wat vinden kinderen zelf en wat is de pedagogische waarde ervan? Tussen ongelukkenpreventie en loslaten bestaat een spanningsveld. Waarden en bezwaren van tien facetten van spelen worden op een rij gezet zodat pedagogische medewerkers argumenten eruit kunnen halen die hen helpen bij het nemen van verantwoorde beslissingen bij het spelen.

Dossier: Diversiteit in opgroeien en opvoeden / Nederlands Jeugdinstituut (NJI). - Utrecht: NJI, [s.a.]. URL: <http://www.nji.nl/diversiteit>
Vindplaats Antwerpen: URL

Dit digitale dossier geeft informatie over ontwikkelingstimulering, preventie en hulp bij beginnende opgroei- en opvoedproblemen van jeugdigen en ouders met een migratieachtergrond.

Ouderbetrokkenheid / Ranzijn, Joost; Koole, Christine; Bardeel, Judith. - Amsterdam: Zig Zag Film, [s.a.]. - 68 min. Vindplaats Antwerpen: pa 8.2.1 oude

Deze documentaire brengt de problematiek rondom ouderbetrokkenheid, van met name allochtone ouders, in beeld door zowel ouders, leerkrachten en scholieren te portretteren en te interviewen. De film behandelt de visie en het beleid op drie basisscholen en een scholengemeenschap voortgezet onderwijs in Nederland (Lelystad). In de documentaire komen de vele aspecten van ouderbetrokkenheid aan bod, o.a. taalachterstand, slecht bezochte informatie- en ouderavonden, schoolkeuze, puberteit, spijbelen en huiswerkbegeleiding. De documentaire kan dienen als "brainstorm" en voorlichtingsfilm om de verstandhoudingen tussen ouders en leerkrachten te verbeteren. Het is een "Samenspel Film" ter bevordering van integratie en emancipatie, gemaakt in opdracht van de gemeente Lelystad.

Mijn kind gaat naar de kleuterklas: startersboek voor ouders / Gabriëls, Ann; Santermans, Mieke; Vanbuel, Veerle...[et al.]. - Brussel: Ministerie van Onderwijs en Vorming, 2009. - boekje 44 p., kijklijst, sticker, A4-vertelplaat met pion en instructiekaart, vertalingen
Doelgroep: 3-4 jaar
URL: <http://www.klasse.be/ouders>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.2.1 star

Dit starterspakket is bedoeld voor ouders met een peuter die voor het eerst naar school gaat. Het pakket bevat een informatieboekje

in toegankelijke taal waarin ouders kunnen lezen hoe ze hun kind het best op de kleuterschool voorbereiden, hoe een dag in de kleuterklas eruit ziet, hoeveel het kost om naar school te gaan, enz... Een kleurrijke vertelplaat spoort ouders aan om met hun kleuter over de voorbije dag in de klas te praten. In het pakket zitten ook een kijklijst voor het oudercontact en stickers met boodschappen voor de leraar. De basisboodschappen uit het starterspakket zijn vertaald in negen talen. Elke ouder van een nieuwe kleuter ontvangt het pakket via de school.

Een warm onthaal op school: methodiek om met het team aan de slag te gaan voor een nog warmer onthaal op school / [s.n.]. - Gent: Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen, 2010. - 10 p.
URL: <http://www.samenlevingsopbouw.be/site/images/PDF/brochurewarmdef.pdf>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.2.1 warm

Het onderwijsopbouwwerk van Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen ontwikkelde een matrix 'onthaal- en inschrijvingsbeleid op school'. In deze brochure wordt dit instrument voorgesteld. Scholen die de oefening maken, reflecteren over hun onthaalbeleid en krijgen tips om het te verbeteren.

Ontdek het Rubenshuis / Toemeka. - Antwerpen: Rubenshuis, 2008. - 32 p.
Vindplaats Antwerpen: pa 8.6.1 ontd ; or 3.3.3 ontd

Brochure in eenvoudig Nederlands, bedoeld voor alle bezoekers die (nog) niet vertrouwd zijn met musea en met Rubens.

Nieuwe Start!: Burgerschap 1 / Voskamp-Jagtenborg, Vivika; Zijlmans, Lidy; Roël, Petra. - Utrecht: ncb, 2009. - 196 p. (docentenhandl.), 386 p. (cursistenb.), 3 cd's. - ISBN: 978-90-5517-562-5. - ISBN: 978-90-5517-719-6. - ISBN: 978-90-5517-145-3: 34,48 EUR (docentenhandl.), 82,44 EUR (cursistenb. + cd's)
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 8.6.2 nieuw

Functioneel opgezette communicatieve totaal methode voor beginnende leerders van de Nederlandse taal. Voorwaarde is dat cursisten moeten zijn gealfabetiseerd in het Latijnse schrift. De methode is opgezet als een soort roman over de familie Karis, die in Nederland woont en tegen allerlei voor de doelgroep herkenbare problemen oploopt. Nieuwe Start is een complete leergang voor anderstaligen, die begint met een algemeen deel, en daarna in verschillende delen en op verschillende niveaus opleidt tot het inburgeringsexamen. Per domein en per taalvaardigheidsniveau is er een docentenhandleiding en een cursusboek met cd's.

Het grote kernkwaliteitenspel: stel je eens voor! / Ofman, Daniel; Heemeijer, Albert. - Leuven: CIS, [s.a.], bevat: 3 dobbelstenen, 40 beschrijvingen van dagelijkse situaties, 40 kaarten met opdrachten, 80 levensmotto's, 80 kwaliteiten of uitdagingen (plus-kaarten), 80 valkuilen of allergieën (min-kaarten), 6 kaarthouderijes, handleiding en spelbord. - ISBN: 978-90-215-4632-2: 42,00 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 8.7 grot

Dit Kernkwaliteitenspel stimuleert de deelnemers om hun persoonlijke kwaliteiten, valkuilen en uitdagingen in kaart te brengen. Het spoort de deelnemers aan hun persoonlijke kernkwaliteiten te ontdekken en te ontwikkelen. Inhoudelijk sluit dit spel aan op het Kernkwadrantenspel, maar het gaat dieper in op de materie en maakt de kernkwadranten tastbaar door ze toe te passen op een aantal concrete situaties. Het spel wordt gespeeld met 2 tot 8 spelers.

Sporen naar werk / VDAB. - [S.l.]: -, [s.a.]. - 61 p.
Doelgroep: Volwassenen, 17-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 8.7 spor

Deze bundel bevat drie grote hoofdstukken: De jobs - mijn aanbod, Sporen naar werk, Solliciteren en is voornamelijk gebaseerd op een lessenpakket van de VDAB.

Zorg om elkaar: ouder worden in Nederland: Oudere vluchtelingen en mantelzorgers: een cursus ontwikkeld door Pharos en Vilans / van Grondelle, Nies; van Overbeek, Riki. - Utrecht: Pharos, 2010. - 128 p., bevat: cd: 15,00 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 8.8 zorg

De cursus 'Zorg Om Elkaar', ontwikkeld door Pharos en Vilans, biedt oudere vluchtelingen en mantelzorgers de ruimte om na te denken en met elkaar te praten over het ouder worden. De deelnemers krijgen veel informatie en gaan op excursie naar voorzittingen. De cursus is bedoeld voor ouderen en mantelzorgers uit kleine taalgroepen, die moeilijk bereikbaar zijn met de bestaande voorlichtingsmethoden.

Gezondheidsboek: wie helpt mij als ik ziek ben? wat kan ik zelf doen? / Schoevers, Marianne; van den Muijsenbergh, Maria; Lagro-Janssen, Toine. - Nijmegen: UMC St Radboud, 2009. - 115 p. - ISBN: 978-90-9024882-0
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 8.9.3 gezo

Handboek voor allochtone Nederlanders, dat hen wegwijs maakt in het Nederlandse zorgstelsel. Ook behandelt het veel voorkomende aandoeningen en wat de patiënt zelf kan doen om de genezing te bevorderen.

Gezond leven en werken: werkboek voor de cliënt / Knispel, Aafje; Elfeddali, Iman; Van der Feltz-Cornelis, Christina. - Utrecht: Trimbos-instituut, 2007. - 35 p. - ISBN: 978-90-5253-604-0: 15 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 8.9.3 lich

Dit werkboek maakt deel uit van de training 'Lichte dagen, donkere dagen'; een cursus ter preventie van depressieve klachten bij Turken en Marokkanen. Er wordt informatie en huiswerk gegeven bij de gesprekken die plaats gevonden hebben. De onderwerpen die aan bod komen zijn: werkhervatting, ontspannen en gezonder leven, sociale contacten en privé-leven.

Verskillende maten: diversiteit (z)onder spanning / [s.n.]. - Antwerpen: HVV, 2010. - boek (78 p.), dvd
Doelgroep: Volwassenen / 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: pa 8.10 dive

De dvd in dit pakket bevat getuigenissen van jongeren en volwassenen, die aangeven hoe ze omgaan met de diversiteit in hun sociale omgeving: de confrontatie met verschillen in afkomst, cultuur, overtuigingen en manier van denken en reageren, seksuele voorkeur, handicaps, en zo meer, op school, in het verenigingsleven, op de werkvloer. In het pakket zit ook een verzameling teksten, die ook - maar weer andere - aspecten van diversiteit in onze samenleving bespreken: een bonte mengeling van soms ongewone standpunten of voorbeelden van aanpak van specifieke situaties. De dvd en teksten worden aangeboden als uitdagende insteek om het nadenken en debatteren in gang te zetten in het kader van het verenigingsleven, volwassenenvorming of in de laatste jaren van het secundair onderwijs.

Hé, ik daar...?! Ontdek en ontwikkel je persoonlijke kernkwaliteiten met het kernkwadrant / Ofman, Daniel. - Utrecht: Servire, 2007. - 224 p. - ISBN: 978-90-215-8356-3: 26,32 EUR
Vindplaats Antwerpen: pa 8.10 heik

Het infoboek 'Hé, ik daar' sluit naadloos aan bij het 'Kernkwadrantenspel' en 'Het grote kernkwaliteitenspel'. Het boek reikt een theoretische omkadering aan bij Daniel Ofman's theorie en stimuleert de lezer om zijn persoonlijke kwaliteiten te ontdekken en te ontwikkelen.

Van Verre en toch Dichte / Sociaal Huis. - Roeselare: Stad Roeselare, [s.a.]. - 31 p., bevat: DVD: 30,00 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: pa 8.10 vanv

Deze methodiek is gericht naar sociaal-culturele verenigingen (groepen van 5 tot 25 deelnemers) en heeft de bedoeling hen te doen nadenken over vooroordelen, beeldvorming en diversiteit in het algemeen. Op de dvd geven vijf 'verre burens' hun mening over relaties en familie, opvoeding en on-

derwijs, werk en sociale zekerheid, vrije tijd, taal en communicatie. Bedoeling van de methodiek is op zoek te gaan naar wat ons bindt en hierover in dialoog te gaan.

Verre bureu / De Craemer, Ann; Beel, Stefaan. - Roeselare: Stad Roeselare, 2007. - 117 p.

Vindplaats Antwerpen: pa 8.10 vanv

'Verre bureu' schetst in woord en beeld de levensverhalen van vijftientig Roese-laarse immigranten uit alle hoeken van de wereld. Ann De Craemer sprak met hen over hun verleden en toekomst, hun angsten en pijn, hun dromen en verlangens. Stefaan Beel maakte hun portretten.

1.4. Mondiale vorming

Ontspoorde leiders / Bosmans Herman, Jansen, Olav. - Nijmegen: Centrum Mondiaal Onderwijs, 2010. - 24 p., geïll. - (Scriptiepakket): 6 EUR

Doelgroep: Volwassenen 11-16 jaar

URL: <http://www.cmo.nl>

Vindplaats Antwerpen: A 01.068

De scriptiepakketten van het Centrum voor Mondiaal Onderwijs zijn in de eerste plaats bedoeld als hulp voor leerlingen bij het maken van een werkstuk voor school. Ze zijn echter ook uitstekend geschikt als achtergrondinformatie bij bepaalde landen of thema's. Hoe wordt je de baas in een land? Als je de baan krijgt wordt er van je verwacht dat je een voorbeeld bent voor de burgers. Maar verslaggevers maken je het als leider niet gemakkelijk, en de verleidingen zijn soms zo groot. Berlusconi, Chaves, Nijazov, Marcos, Mugabe, zijn enkele voorbeelden. Moet de leider weg of juist aan de macht blijven?

Kleurpracht: rondreis door de wereld van kleding / Legrand, Catherine. - 's Graveland: Fontaine Uitgevers, 2010. - 184 p., geïll. - ISBN: 978-90-5956-322-3: 19,95 Euro

Doelgroep: Volwassenen 11-18 jaar

Vindplaats Antwerpen: A 02.01.156

Van de Vietnamese Hmong-tuniek tot de Afrikaanse Hause-boubou, via de huipiles van de Maya-vrouwen tot de Roemeense blousons: onze kleding toont wie we zijn. Kleurenpracht neemt je mee op een adembenemende reis door de wereld van textiel en kleding aan de hand van een prachtige reeks fotografische tweeluiken. Het illustreert hoe en wat onze ogen waarnemen: allereerst een silhouet, een houding of een gezicht, maar vrijwel tegelijkertijd ook details; in de kleding, de kwaliteit van de stof, de kleur, de dessins of in de afwerking. Met die dubbele blik die zowel het geheel als het detail waarneemt, krijgt de kijker een indruk van hoe het kledingstuk is gemaakt en waarop het is geïnspireerd. De portretten in dit boek zijn geselecteerd op basis

van het specifieke karakter van de kleding en de unieke tradities die ondanks de mondialisering nog steeds bestaan. Het gaat om dagelijkse kleding, en het merendeel van de mensen in het boek weeft, verft, naait en borduurt deze zelf.

Islam / Bosman, Herman; Boer, Bert-Jan. - Nijmegen: C.M.O., 2010. - 23 p., geïll. - (Scriptiepakket)

Doelgroep: Volwassenen 9-18 jaar

Vindplaats Antwerpen: A 02.02.001

Vindplaats Turnhout: T 02.01.20

De scriptiepakketten van het Centrum voor Mondiaal Onderwijs zijn in de eerste plaats bedoeld als hulp voor leerlingen bij het maken van een werkstuk voor school. Ze zijn echter ook uitstekend geschikt als achtergrondinformatie bij bepaalde landen of thema's. In de reeks zijn een honderdtal onderwerpen opgenomen over Derde Wereld, vrede, milieu en mensenrechten. Elk pakket bestaat uit ongeveer 25 pagina's tekst en foto's. Deze aflevering bevat informatie over de islam. Een eerste hoofdstuk vat de belangrijkste feiten en vooroordelen samen (wat is de islam, belangrijkste stromingen, waar wonen moslims...), het tweede hoofdstuk gaat nader in op het dagelijks leven van de moslims. Het laatste hoofdstuk gaat over de Islam in Nederland.

Hindoeïsme / Reuser, Henk. - Nijmegen: C.M.O., 2009. - 26p., geïll. - (Scriptiepakket)

Doelgroep: Volwassenen 9-18 jaar

Vindplaats Antwerpen: A 02.02.002

Vindplaats Turnhout: T 02.01.22

De scriptiepakketten van het Centrum voor Mondiaal Onderwijs zijn in de eerste plaats bedoeld als hulp voor leerlingen bij het maken van een werkstuk voor school. Ze zijn echter ook uitstekend geschikt als achtergrondinformatie bij bepaalde landen of thema's. In de reeks zijn een honderdtal onderwerpen opgenomen over Derde Wereld, vrede, milieu en mensenrechten. Elk pakket bestaat uit ongeveer 25 pagina's tekst, foto's, tekeningen en een link naar interessante websites. Deze aflevering bekijkt diverse aspecten van het Hindoeïsme. Zo komen de vele goden aan bod, de heilige boeken, feesten, het kastenstelsel en Hindoes in Nederland.

De smaak van diversiteit : een uitweg uit de monocultuur / Glorieux, Jan; De Ceuster, Patrick; Vankrunkelsven, Luc. - [S.l.]: Wervel, 2009. - 79 p. - ISBN: 978-90-814868-0-4: 9,50 EUR

Doelgroep: Volwassenen 15-18 jaar

Vindplaats Antwerpen: A 02.03.017

In 'De smaak van diversiteit', een uitweg uit de monocultuur, serveert Wervel, Werkgroep voor een Rechtvaardige en Verantwoorde Landbouw, zeven smaakmakende en lichtverteerbare verhalen voor de wereldburger die verse en diverse voeding belangrijk vindt. Meer diversiteit betekent meer kansen voor de toekomst en meer

smaak op ons bord. Het boekje neemt ons mee langs de grote voedingsgroepen aardappel, vlees, bonen, groenten, kruiden en fruit. Telkens vinden we allochtonen en autochtonen in dialoog op het veld of in de keuken. Hun gemeenschappelijke passie: zorgen dat anderen lekker en gezond kunnen eten. Bij elk hoofdstuk staan enkele recepten, zo kan ieder zelf proeven: diversiteit smaakt naar meer!

Afrika moet sneller vooruit / Stynen, Inne. - Brussel: 11.11.11, 2010. - 32 p. geïll. - (Affichekrant 11.11.11 2007 1ste graad)

Doelgroep: 7-10 jaar

Vindplaats Antwerpen: A 03.01.062 ; A 03.01.063

De affichekrant 2010 brengt de aandacht op de boer in Afrika en meer specifiek de boer in DR Congo, Rwanda en Burundi. Wat is een boer en hoe kunnen wij hem vooruit helpen? Met verwerkingsoopdrachten en spel materiaal.

Armoede, verleden tijd? : Lesmap over de Millenniumdoelstellingen en Centraal-Afrika / Colpaert, Marieke; Demedts, Bart; De Meyer, Rudi. - Brussel: 11.11.11, 2010. - 23 p.+ 8 losse bijlagen, dvd 24 min. Doelgroep: 13-14 jaar

Vindplaats Antwerpen: A 03.01.065

Met dit lesmateriaal worden de millenniumdoelstellingen opgefrist. We staan nu op 5 jaar voor de vooropgestelde datum, hoever staan we nu met de realisatie van deze doelstellingen? Meer specifiek wordt er gekeken naar de landbouwsituatie in de landen aan de Grote Meren zijnde DR Congo, Rwanda en Burundi. Met opdrachten, weblinks

Armoede, verleden tijd? : Lesmap over de Millenniumdoelstellingen en Centraal-Afrika / Colpaert, Marieke; Demedts, Bart; De Meyer, Rudi. - Brussel: 11.11.11, 2010. - 23 p.+ 8 losse bijlagen, dvd 24 min. Doelgroep: 15-16 jaar

Vindplaats Antwerpen: A 03.01.066

Met dit lesmateriaal worden de millenniumdoelstellingen opgefrist. We staan nu op 5 jaar voor de vooropgestelde datum, hoever staan we nu met de realisatie van deze doelstellingen? Meer specifiek wordt er gekeken naar de landbouwsituatie in de landen aan de Grote Meren zijnde DR Congo, Rwanda en Burundi. Met opdrachten, weblinks.

Armoede, verleden tijd? : Lesmap over de Millenniumdoelstellingen en Centraal-Afrika / Crepeele, Wanda; Demedts, Bart; Keustermans, Myriam. - Brussel: 11.11.11, 2010. - 23 p.+ 9 losse bijlagen, dvd 24 min. Doelgroep: 17-18 jaar

Vindplaats Antwerpen: A 03.01.067

Met dit lesmateriaal worden de millenniumdoelstellingen opgefrist. We staan nu op 5 jaar voor de vooropgestelde datum,

hoever staan we nu met de realisatie van deze doelstellingen? Meer specifiek wordt er gekeken naar de landbouwsituatie in de landen aan de Grote Meren zijnde DR Congo, Rwanda en Burundi. Met opdrachten, weblinks.

Fotoreeks: thema 'School' / Wereldwerkplaats. - Leuven: Wereldwerkplaats vzw, 2009. -

Doelgroep: 3-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 03.03.078

De foto's werden gehaald van de cd-rom 'Klik op de wereld' en 'Olive, een kleuter in het Zuiden'. Ze tonen ons beelden uit het thema 'School' en dit vanuit landen uit Azië, Afrika en Latijns-Amerika en ook vooral de Centraal Afrikaanse Republiek.

Une girafe sous la pluie / Hecquet, Pascale. - Brussel: La Ligue des droits de l'Homme, [s.a.]. - dvd: 12.10 min.; interactieve cd-rom

Doelgroep: 7-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 03.04.034
Vindplaats Turnhout: T 07.02.65

In Djambali wordt al het water gemonopoliseerd om het luxezwembad van Koning Leeuw te vullen. Een wel erg moedige giraf vindt dat dit niet langer kan. Haar tussenkomst zal ernstige gevolgen hebben: ze wordt het land uitgezet... en - giraf zijnde - valt het echt niet mee om in Mirzapolis terecht te komen, een stad in het Noorden die uitsluitend door honden wordt bewoond... Naast deze animatiefilm, biedt de cd-rom een pedagogische ondersteuning voor het werken rond vluchtelingen en asielaanvrager en een ludiek pedagogisch spel rond het reilen en het zeilen van een hedendaagse migrant.

The voice of 650 million times one / Poels, Marijn. - Utrecht: VSO Netherlands, 2009. - dvd, 36 min.

Doelgroep: Volwassenen 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 03.06.031
Vindplaats Turnhout: T 03.01.97

The Voice of a million times one is een aangrijpende documentaire over mensen met een handicap in ontwikkelingslanden. Ondanks de culturele en maatschappelijke stigma die hier op rusten blijven deze mensen op bijzondere wijze vechten voor een menswaardig bestaan. De film belicht de vaak moeilijke toegang tot gezondheidszorg, voorlichting op het gebied van hiv en aids en de kwetsbaarheid binnen hun omgeving. VSO en filmmaker Marijn Poels nemen je mee door Azië en Afrika en portretteren hun stem op een integere en ontroerende wijze. Het doel van deze film is aandacht te vragen voor dit vergeten thema. Met Nederlandse ondertitels.

Eerlijk duurt het langst: laat kinderen kennismaken met fairtrade / Landelijke Vereniging van Wereldwinkels. - Utrecht: Uitgeverij Podium, 2010. - handleiding 11 p., gerecycleerde handtas, speelgoedautootje, gsmhoesje, stoffen popje, 3 x 10 opdrachtenfiches: 19,90 EUR

Doelgroep: 9-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 04.113
Vindplaats Turnhout: T 04.143

Dit pakket laat leerlingen van de derde graad basisonderwijs kennis maken met eerlijke handel via 3 producten. Met de opdrachten op de opdrachtkaarten ontdekken de leerlingen wie de makers van de fairtrade producten zijn en wat hun verhaal is. Bij elk product staat een aspect van eerlijke handel centraal. Bijvoorbeeld emancipatie, zorg voor het milieu en het inkomen van fairtrade producenten. De opdrachten vragen een creatieve en actieve houding van de kinderen. Ze maken bijvoorbeeld een reclamefolder voor één van de fairtrade producten en ontwerpen zelf een fairtrade product.

Handel met Europa: Goed of slecht voor ontwikkelingslanden? / de Ridder, Harry. - Nijmegen: Centrum voor mondiaal onderwijs, 2010. - 30 p. geïll.

Doelgroep: 15-18 jaar
URL: <http://www.cmo.nl/epa>
Vindplaats Antwerpen: A 04.116

In dit lespakket en op de bijbehorende website duiken we wat dieper in in EPA's in relatie tot de millenniumdoelstellingen en de gevolgen voor het dagelijks leven van de (kleine) producenten in ontwikkelingslanden. Is handel met Europa goed of slecht voor deze landen? Of is dat te algemeen en moeten we meer kijken naar welke groepen in de Europese Unie en ontwikkelingslanden profiteren van de onderlinge handel en welke niet?

Herinneringseducatie in het Vlaamse onderwijs: een pleidooi voor Holocaustherdenking, geschiedenisonderwijs en vredesopvoeding? / Castryck, Geert. - Brussel: Vlaams Vredesinstituut, 2009. - 23 p. - ISBN: 978-90-78864-22-6

Doelgroep: Volwassenen 17-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 05.065

In deze nota wordt de samenhang ontleed tussen de vredeseducatieve eindtermen zelf, herinneringseducatie en Holocaustherdenking. Meer in het bijzonder gaat het over het intrinsieke belang van Holocaustherdenking, de mogelijke bijdrage van herinneringseducatie tot vredesopvoeding en het vakoverschrijdende gehalte van herinneringseducatie. Uiteindelijk worden een aantal problemen geïdentificeerd die door de combinatie vakoverschrijdend - vredesopvoeding - herdenking in het leven worden geroepen.

Compasito: manual on human rights education for children / Flowers, Nancy. - Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2007. - 315 p. geïll. - ISBN: 978-92-871-6369-1: 38.12 EUR

Doelgroep: 7-14 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 06.01.054

In dit Engelstalig boek wordt uitgebreid ingegaan op het thema mensenrechten. Het biedt achtergrondinformatie over het thema, gaat in op wat mensenrechteneducatie betekent en geeft een uitgebreid aantal methodieken en activiteiten om met de kinderen rond dit thema te werken.

Repères juniors: manuel pour la pratique de l'éducation aux droits de l'homme avec les enfants / Flowers, Nancy. - Strasbourg: Editions du Conseil de l'Europe, 2008. - 323 p. geïll. - ISBN: 978-92-871-6370-7: 38,12 EUR

Doelgroep: 7-14 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 06.01.055

In dit Franstalig boek wordt uitgebreid ingegaan op het thema mensenrechten. Het biedt achtergrondinformatie over het thema, gaat in op wat mensenrechteneducatie betekent en geeft een uitgebreid aantal methodieken en activiteiten om met de kinderen rond dit thema te werken.

Kind aan de ketting: opgroeien in slavernij - toen en nu / Mok, Ineke. - Amsterdam: NiNsee, 2010. - werkboek: 25 p., hld: 25 p. - ISBN: 978-90-815268-1-4

Doelgroep: 11-14 jaar
URL: <http://www.kindaandeketting.nl>
Vindplaats Antwerpen: A 06.02.056

Nederlanders verscheepten tussen 1550 en 1850 honderdduizend kinderen van West-Afrika naar de Amerikas. In Suriname en de Nederlandse Antillen werden zij verkocht. In deze koloniën zijn ook kinderen geboren. Zij groeiden op als slaven. Tegenwoordig is het illegaal om een kind te kopen of te verkopen. Iemand in slavernij houden is een misdaad. Daarom weten we niet precies om hoeveel kinderen het gaat. Het zijn er miljoenen en ieder kind is er een te veel. Hedendaagse ex-kindslaven vertellen in de tentoonstelling hun eigen verhaal. Hoewel de gelijknamige tentoonstelling niet meer loopt, is het lesmateriaal goed bruikbaar en kan het tentoonstellingsmateriaal via de website bekeken worden.

Het land van Kwien [educatief pakket: kleuters-1ste graad lager onderwijs] / De Notenboom vzw. - Mechelen: De Notenboom, 2008. - 62 p. geïll.

Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 06.02.057

Het land van Kwien is een musical die het verhaal vertelt van Kwien, een bijenkoningin die met harde hand regeert over een land dat bevolkt wordt door een allegaartje van insecten. Een weerspiegeling van onze hedendaagse maatschappij waarin één en ander al te vaak misloopt door toedoen van

mensen die het niet zo nauw nemen met de rechten van anderen. Aan de hand van dit pakket maken de kinderen niet alleen kennis met de verschillende rechten uit het verdrag, maar voelen zij ook aan den lijve aan waar het om gaat. Een groots opgezet project als het realiseren van een musical leent zich perfect om kindparticipatie, één van de rechten uit het verdrag, in de praktijk om te zetten. In de pakketten staan tal van tips om alle kinderen, van klein tot groot, waar mogelijk mee in te schakelen in de realisatie van deze musical.

Het land van Kwien [educatief pakket: 2de-3de graad lager onderwijs] / Alloing, Bart; Maes, Jos. - Mechelen: De Notenboom, 2008. - Leesboek met cd: 23 p.; handleiding: 62 p. geïll.: 25 leesboekje + cd
Doelgroep: 9-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 06.02.058

Het land van Kwien is een musical die het verhaal vertelt van Kwien, een bijenkoningin die met harde hand regeert over een land dat bevolkt wordt door een allegaartje van insecten. Een weerspiegeling van onze hedendaagse maatschappij waarin één en ander al te vaak misloopt door toedoen van mensen die het niet zo nauw nemen met de rechten van anderen. Aan de hand van dit pakket maken de kinderen niet alleen kennis met de verschillende rechten uit het verdrag, maar voelen zij ook aan den lijve aan waar het om gaat. Een groots opgezet project als het realiseren van een musical leent zich perfect om kindparticipatie, één van de rechten uit het verdrag, in de praktijk om te zetten. In de pakketten staan tal van tips om alle kinderen, van klein tot groot, waar mogelijk mee in te schakelen in de realisatie van deze musical.

Een mondiale spelkoffer / Vangoidsenhoven, Elke. - Leuven: Wereldwerkplaats, 2001. - 97 p.: 6 Euro
Doelgroep: 3-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 08.01.016

Dit eindwerk bestaat uit twee delen. In het theoretisch gedeelte gaat de student in op het belang van spel en de meerwaarde van spel in mondiale vorming en over de nodige criteria voor een goed mondiaal spel. Het tweede deel bestaat uit een praktisch gedeelte en omvat een beschrijving van de spelen, hoe je ermee kan werken met kleuters. Verder nog geeft ze suggesties om zelf speelgoed te maken en tenslotte nog praktijkervaringen.

De wereld wordt kleiner als je groter wordt: De basisschool als oefenplaats voor wereldburgers / Prior, Frits; Walraven, Guido. - Amsterdam: NCDO, 2009. - 111 p. - ISBN: 978-90-74612-13-5
Doelgroep: 5-6 jaar 7-8 jaar 9-10 jaar 11-12 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 08.064
Vindplaats Turnhout: T 08.11

'De wereld wordt kleiner als je groter wordt' biedt handvatten om bewuster om te gaan met andere culturen en elkaars verschillen te leren accepteren. Niet alleen in de eigen buurt, stad of land, maar wereldwijd. Veel leerkrachten stimuleren al wereldburgerschap onder hun leerlingen, zonder dat ze dat weten. De wereld wordt kleiner als je groter wordt biedt mogelijkheden om dit vaker en bewuster te doen. Er is gekeken naar de praktijk in de basisschool en gesproken met praktijkdeskundigen. Dat leverde een hoeveelheid tips en voorbeelden op die hopelijk leiden tot inspiratie om met wereldburgerschap aan de slag te gaan. De wereld wordt kleiner als je groter wordt is speciaal gericht op alle klassen van de basisschool. De publicatie is een onderdeel van de Wereldcanon. Deze canon biedt 24 vensters op de wereld, op basis waarvan leerkrachten en docenten invulling kunnen geven aan wereldburgerschap in hun lessen.

Let your blue jeans talk... green: het verhaal van onze jeans, van bij de katoenplant tot in onze kleerkast en verder... / Van Engeland, Tineke; Heinen, Simone. - Brussel: Netwerk Bewust Verbruiken, 2009. - 49 p. geïll.
Doelgroep: 13-14 jaar 15-16 jaar 17-18 jaar
URL: <http://www.greenjeans.be/images/pdfs/jeansdossier.pdf>
Vindplaats Antwerpen: A 09.01.041

Iedereen heeft er wel eentje in haar of zijn kleerkast: een jeansbroek. De jeans is niet meer weg te denken uit het modeaanbod als comfortabel, casual en hip kledingstuk. De consument heeft een enorme keuze aan jeansbroeken. Wat vroeger noodzaak was, is tegenwoordig luxe. Het verhaal achter de jeans is helaas vaak minder 'luxe'. Wist je dat de productie van kleding een grote ecologische en sociale impact heeft? De problemen doen zich voor in de hele productieketen: van bij de katoenplant tot in je kleerkast.

De toekomst is mooi, maar anders: Waarom wereldburgers winnen / Uytendaele, Karel. - Brussel: Vlaamse overheid, departement economie, wetenschappen en innovatie, 2007. - 120 p.
Doelgroep: Volwassenen 17-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 09.01.042

Dit boek is gebaseerd op 67 gespreksavonden met ondernemers, jongeren, ouders en onderwijsmensen over de impact van de mondialisering op onze economie en ons leven. Het wil de mondialisering demystificeren. De toekomst is mooi, maar anders. De wegen ernaartoe zijn niet de oude platgetreden paden. We moeten nieuwe wegen inslaan. Zo is de centrale stelling in dit boek.

Leren van de natuur: Inspiratie voor een duurzame toekomst / Webster, Ken; Johnson, Craig. - Utrecht: Jan Van Arkel, 2010. - 213 p. - ISBN: 978-90-6224-495-9: 14,95 Euro
Doelgroep: Volwassenen 17-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 09.02.020

Dit boek gaat over de inzet van educatie bij het streven naar een duurzame toekomst. Veranderingen zijn onontkoombaar, zowel technisch als sociaal. Educatie als 'sleutel voor verandering' speelt daarbij een belangrijke rol. Dit boek laat zien dat naast leren 'over' natuur ook geleerd kan worden 'van' de natuur. De natuur wordt een voorbeeld bij het vormgeven van producten, processen en systemen die onze toekomst gaan bepalen. In plaats van groei en ontwikkeling als vijand van duurzaamheid te zien, baseren deze concepten zich op het idee dat menselijk handelen, economische groei enerzijds en natuur, milieu en duurzaamheid anderzijds elkaar als partner moeten beschouwen.

Dit is mijn planeet: gids voor kinderen over het opwarmen van de aarde / Thornhill, Jan. - Leidschendam: Biblion, 2007. - 64 p., geïll. - ISBN: 978-90-5483-852-4: 15,95 Euro
Doelgroep: 9-10 jaar 11-14 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 09.04.126
Vindplaats Turnhout: T 09.01.162

Vele vragen over de opwarming van de aarde worden in dit boek beantwoord. 'Dit is mijn planeet' geeft een duidelijk en fascinerend beeld van de onderlinge verbanden op aarde. Door te begrijpen wat onze rol daarin is, wordt het de lezer duidelijk dat zelfs de kleinste dingen tot grote veranderingen kunnen leiden.

Kleine voeten spel: grote en kleine voetstappen op onze enige aarde / Atalanta. - Utrecht: atalanta, 2010. - Kaartspel met 111 kaarten (3 kaarten met speluitleg, 28 basisbehoeftekaarten, 11 actiekaarten, 35 groene-voeten-kaarten, 4 terugvalkaarten en 24 vraagkaarten) u. - ISBN: 978-90-73034-49-5: 9 EUR
Doelgroep: Volwassenen 9-18 jaar
URL: <http://www.at-a-lanta.nl>
Vindplaats Antwerpen: A 09.04.140
Vindplaats Turnhout: T 09.01.163

Een spel met vraagkaarten, verzamelkaarten en plaagkaarten, over milieu, eerlijke verdeling, klimaatverandering en de mondiale voetafdruk. Denken, praten, spelen, uitproberen, en toepassen in het dagelijks leven. Want een groenere wereld is mogelijk en is de moeite waard!

Be Green: het milieuspel / Greeny Games. - Utrecht: Greeny Games, 2010. - 78 greeny kaarten, 40 milieukaarten, 1 dobbelsteen: 9,95 EUR
Doelgroep: 9-16 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 09.04.141
Vindplaats Turnhout: T 09.01.166

Op een leuke manier leer je hoe je met het milieu hoort om te gaan. Energiebronnen zoals zon, wind en water leveren veel punten. Grondstoffen die slecht zijn voor het milieu zoals afval, kolen en olie leveren daarentegen weinig punten op. Wie aan het einde van het spel de meeste punten heeft, is de winnaar.

Afvalkwartet / Stichting Milieunet. - Utrecht: Stichting Milieunet, 2008. - 32 kaarten
Doelgroep: 5-10 jaar
Vindplaats Turnhout: T 09.01.164

Met dit afvalkwartet leer je spelenderwijs afval sorteren.

Energiekwartet / Stichting Milieunet. - Utrecht: Stichting Milieunet, 2008. - 32 kaarten
Doelgroep: 5-10 jaar
Vindplaats Turnhout: T 09.01.165

Met dit kwartet leer je al spelend over energiebesparing, groene stroom, isoleren enz...

Hoeveel papier gaat er in een boom?: en andere vragen van kinderen over duurzaamheid / van Lier, Bas. - Nederland: Nieuw Amsterdam, 2010. - 107 p. geïll. - ISBN: 978-90-468-0712-5: 9,95 Euro
Doelgroep: 9-14 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 09.04.142

In dit boek komen vijftig vragen van kinderen over duurzaamheid aan bod. De auteur geeft er op zijn kenmerkende heldere wijze antwoord op. Hij bespreekt en verklaart de problemen, benoemt de oplossingen en geeft tips hoe kinderen zelf kunnen meehelpen aan een duurzamere wereld.

De zachtgekoote aarde / Hubert, Emilie; Roegiers, Maud. - Hasselt: Clavis, 2010. - [30 p.] geïll. - ISBN: 978-90-448-1270-1: 14,95 EUR
Doelgroep: 5-8 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 09.04.143

Op een originele manier zoomt dit prentenboek in op het brandende probleem van de klimaatverandering. Met een informatieve bijsluiter en culinaire doe-tips als extra's.

Zuidpool of Antarctica / Bosman, Herman; de Ridder, Harry. - Nijmegen: C.M.O., 2009. - 32 p. geïll. - (Scriptiepakket)
Doelgroep: Volwassenen 9-18 jaar
URL: <http://www.cmo.nl>
Vindplaats Antwerpen: A 10.023
Vindplaats Turnhout: T 10.62

De scriptiepakketten van het Centrum voor Mondiaal Onderwijs zijn in de eerste plaats bedoeld als hulp voor leerlingen bij het maken van een werkstuk voor school. Ze zijn echter ook uitstekend geschikt als achtergrondinformatie bij bepaalde landen of thema's. Antarctica wordt beschouwd als het zesde werelddeel maar heeft zelf nooit een inheemse bevolking gehad. Sinds het

werd ontdekt heeft dit gebied veel avonturiers en wetenschappers aangetrokken. In deze scriptie komt eerst het klimaat, het landschap en de natuur aan bod. De vele wetenschappers op de Zuidpool onderzoeken al deze verschillende aspecten. Verder worden we ingewijd in de geschiedenis, het bestuur en de levensomstandigheden op de Zuidpool.

Ga mee met Dora op wereldavontuur / Koeppel, Ruth; Zalme, Ron; Mangano, Tom. - Antwerpen: Standaard Uitgeverij, 2008. - 38 p. geïll., met: diakijker met 10 diaschijfjes. - ISBN: 978-90-8941-048-1: 17,95 EUR
Doelgroep: 5-10 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 10.030
Vindplaats Turnhout: T 10.77

In dit bijzonder, interactieve verhalenboek met verrekijker en 40 dia's ga jij met Dora mee op wereldreis. Dora en Zwieber de vos gaan naar Frankrijk, Tanzania, Rusland en China om allemaal vriendschapsarmbanden uit te delen. De kijker werkt als een gewone verrekijker en als diakijker waarmee je de bijbehorende dia's kunt bekijken.

Oog op Afrika / Afrika Museum. - Berg (Nederland): Afrika Museum, 2010. - dvd, hld: 2 p., werkblad: 2 p., kijkwijzer, fotolijst: 10 Euro
Doelgroep: 13-16 jaar
Vindplaats Antwerpen: A AFR/AFR.070

De DVD en het docentenpakket behoren bij het tentoonstellingsproject Oog op Afrika, waarin leerlingen kijken naar Afrikaanse kunst met als uitgangspunt de vormgeving van de ogen en de betekenis ervan. In twee lessen maken leerlingen kennis met Afrikaanse culturen en het oog in de kunst. Een bezoek aan de tentoonstelling in het Afrika Museum in Amsterdam zou een mooie afsluiting van het project kunnen zijn.

Zelie Noord-Zuid / Cosey, Bernard. - Brussel: Le Lombard, 2008. - 28 p. - ISBN: 978-90-5581-654-5: 12,95 EUR
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Turnhout: T AFR/BURK.11

Op volwassen leeftijd keert Zelie, een Burkinabe die als kind in Zwitserland is geadopteerd, terug naar haar geboorteland. Ze gaat er op zoek naar haar jeugdviendin Aminata, een Peulmeisje, en ontdekt zodoende haar ware afkomst, waar ze niets van afwist. Deze strip laat ons kennismaken met mannen en vrouwen, zwarten en blanken die zich samen inzetten voor een betere wereld.

Kambisa! on screen / Kambisa! Be Heard. - Zambia: Kambisa! Be Heard, 2009. - 103 min.: 15 EUR
Doelgroep: Volwassenen 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: A AFR/ZAM.003

Kambisa! is een project dat onderverteenwoordigde Afrikanen een stem wil geven in de media. Ze doen dit door lokale

kunstenaars een platform aan te bieden. Begin 2007 werd in Zambia begonnen aan een documentaire-project met lokale filmmakers die opgeleid werden door Nederlandse documentairemakers. De eerste drie resultaten zijn te vinden op deze dvd: - Transit, een documentaire over mensen die na de privatiseringen van de mijnbedrijven de Copperbelt verlaten hebben om een leven in Lusaka op te bouwen. - Independent Living, een documentaire over de manier waarop gehandicapten in Lusaka hun eindjes aan elkaar knopen. - Sing our own Song, een documentaire over de kracht van lokale muziek.

WK Voetbal in Zuid-Afrika : winnen of verliezen / Schouten, Liesbeth. - Amsterdam: NCDO, 2010. - brochure: 24 p.; hdl en werkbladen: 6 p. - (Samsam)
Doelgroep: 9-14 jaar
URL: <http://www.samsam.net>
Vindplaats Antwerpen: A AFR/ZUI.006

'Samsam' is een Nederlands wereldtijdschrift voor kinderen. Elk nummer bevat een aantal vaste rubrieken en is vergezeld van een docentenhandleiding met diverse suggesties en opdrachten. Deze aflevering gaat over voetbal en de wereldkampioenschap 2010 in Zuid-Afrika.

Peru / Harrison, Don; Ramirez, Janet. - Etten-Leur: Ars Scribendi, 2008. - 48 p. geïll. - (Het moderne). - ISBN: 978-90-5566-081-0: 15 EUR
Doelgroep: 11-14 jaar
Vindplaats Antwerpen: A AME/PER.013

Deze serie geeft inzicht in hoe landen veranderen en de uitdagingen van de 21ste eeuw tegemoet treden. In elk deel vind je informatie en cijfers over belangrijke geografische onderwerpen. Interviews geven je een indruk van hoe mensen het verleden, het heden en de toekomst van hun vaderland zien. Aan het begin van de 21ste eeuw kozen de Peruanen na een decennium van autocratische heerschappij een nieuwe president. Nu is Peru een belangrijk exportland van agrarische en minerale hulpbronnen en het heeft een groeiende toeristenindustrie. Zowel in het Amazoneregenwoud als in de drukke kuststeden proberen plaatselijke gemeenschappen manieren te vinden om hun omgeving te beschermen en te verbeteren. Maar ondanks deze positieve veranderingen zijn er nog steeds veel Peruanen die in armoede leven, zonder goede huisvesting, onderwijs of gezondheidszorg. Ontmoet de mensen uit Peru, van een mijningenieur in Cachimayo tot een sjamaan in Huasao, en lees over hun leven.

De Parel en de Draak: een boek vol qi van China / Ruben, Liesbet; Van Ogtrop, Babette; Ruben, Liesbet. - Amsterdam: KIT Publishers, [s.a.]2009. - boek: 190 p., hld: 37 p. - ISBN: 978-90-6832-789-2
Doelgroep: Volwassenen 7-18 jaar
URL: <http://www.tropenmuseumjunior.nl>
Vindplaats Antwerpen: A AZI/CHI.035

De Parel en de Draak is een boek vol fotos, bewegende plaatjes en persoonlijke verhalen voor iedereen die China beter wil leren kennen. Een boek vol Chinese levenskracht of qi (spreek uit: tsjie), een volwassen kinderboek voor alle leeftijden. De verhalen berusten op ontmoetingen van de auteurs in China met Boer Yang, Bingbo Li en de parkourrenners Chao, Wang en Lei. De boekpersonages uit de terracotta werkplaats en uit de parapluafabriek, Spiderman, de glazenwasser, de jongen die een draak onder de modder te koop aanbiedt, de zakenman, het schoolmeisje en de manager van het restaurant zijn samengesteld uit verschillende ontmoetingen. In het boek staat ook hoe je tot tien telt in het Chinees in woord, gebaar en schrift. Je vindt er het karakter dat bij je Chinese geboortjaar hoort, het recept van drakenschubben en hoe je ooggymnastiek doet. Het boek eindigt bij het Olympisch Stadion Het Vogelnest dat een hemelse nieuwe bestemming krijgt. De handleiding biedt naast de verwerking van het bezoek aan de tentoonstelling, ook suggesties om met het boek te werken.

Miss India: Stenensjouwer voor het leven / Molenaar, Rina; Wamsteeker, Joke; Witzier, Janneke. - An Gorinchem: WWkidz, 2009. - leesboek: 87 p.; lespakket: 52 p.; kwartet. - ISBN: 978-90-8543-116-9
Doelgroep: 11-14 jaar
Vindplaats Antwerpen: A AZI/IND.049
Vindplaats Turnhout: T AZI/IND.18

Queeny is 11 jaar en woont in India. Dit jaar mag ze op Onafhankelijkheidsdag de Indiase vlag dragen tijdens het zingen van het volkslied. Maar na het feest mag ze niet meer naar school om te gaan werken in de steengroeve. Naast het leesboek biedt het uitgebreide lespakket lessuggesties bruikbaar in verschillende lessen (aardrijkskunde, geschiedenis, taal en rekenen) en dit over India en kinderarbeid.

Poep: vies of nuttig? / Schouten, Liesbeth. - Amsterdam: NCDO, 2010. - tijdschrift 24 p., lesbrief 4 p. + 2 werkbladen. - (Samsam)

Doelgroep: 9-14 jaar
URL: <http://www.samsam.net>
Vindplaats Antwerpen: A AZI/NEP.003

'Samsam' is een Nederlands wereldtijdschrift voor kinderen. Elk nummer bevat een aantal vaste rubrieken en is vergezeld van een docentenhandleiding met diverse suggesties en opdrachten. In dit nummer wordt er aandacht besteed aan het nut en het gebruik van dierenuitwerpselen.

Palestina 2008: occupation, apartheid and hope! / Willaert, Dominique ; Deblauwe, Koenraad; Shorrocks, Steve. - Gent: Victoria Deluxe, 2009. - 56 min
Doelgroep: Volwassenen 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: A AZI/PAL.011

In september 2008 reisde Victoria Deluxe mee met een groep Vlaamse pelgrims onder leiding van Ludo Debrabander van vzw Vrede. Met deze reis wilde Victoria Deluxe in de eerste plaats de schrijnende situatie van de Palestijnse bevolking aanklagen en anderen hiervoor sensibiliseren. De videobeelden die tijdens deze reis werden gemaakt, werden tot een aangrijpend reisverslag gemonteerd. Het resultaat is een niet te missen filmisch document over de actuele situatie in de Gaza. De dvd is Engels/Arabisch gesproken, met Nederlandse ondertiteling.

2. ACHTERGRONDLITERATUUR OVER ONDERWIJS EN DIDACTIEK

2.1. Algemeen

De participatiebarometer : ontwikkeling van een instrumentarium voor het meten van leerkracht- en ouderparticipatie / Van Petegem, Peter; Mahieu, Paul; De Maeyer, Sven. - Leuven: Acco, 2010. - 416 p. - ISBN: 978-90-334-7919-9: 40 EUR
Vindplaats Antwerpen: dg 1 part

Samen school maken is een slogan die steeds vaker opduikt. Onderzoek toont aan dat participatie de kwaliteit van het schoolbeleid kan verhogen. Het toenemende belang van participatie in het Vlaamse onderwijs vertaalde zich in 2004 in een decreet dat de participatie van onder meer leerkrachten en ouders op school regelt. Het onderzoek waarover in dit boek gerapporteerd wordt, is er in geslaagd een instrumentarium te ontwikkelen om de participatie van leerkrachten en ouders in kaart te brengen op een wetenschappelijk verantwoorde wijze. Aan de hand van dit instrumentarium kunnen scholen die willen meestappen in het participatiedenken hun huidige situatie in kaart brengen.

Meertalige ontwikkeling: adviezen over meertalige opvoeding bij een auditief/communicatieve beperking / Blumenthal, Mirjam; Eversteijn, Nadia. - [S.l.]: Acco, 2009. - 183 p. - ISBN: 978-90-334-7665-5: 24,50 EUR
URL: <http://www.uitgeverijacco.be/meertaligeontwikkeling>
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 meer ; dg 6 meer

Ouders van kinderen met een auditief/communicatieve beperking hebben moeite om normale, taalstimulerende gesprekken met hun kinderen te voeren. Meertalige ouders voelen zich vaak verantwoordelijk voor de spraak- en/of taalproblemen van hun kind en zijn daardoor in de communicatie met hun kind extra onzeker. Daardoor gaan zij soms minder praten met hun kind. Ook professionals zijn vaak onzeker over wat de juiste manier is om een meertalige opvoeding aan te pakken bij een kind met een handicap. Dit boek biedt handvatten om de advisering aan deze ouders vorm te geven onder meer via achtergrondinformatie over de combinatie van meertalige opvoeding en verschillende handicaps. Het boek bevat vragenlijsten, folders en een protocol. Het advies krijgt vorm door informatie te verzamelen over de meertalige situatie, de (on)mogelijkheden van het kind, de (on)mogelijkheden van ouders, de wensen van ouders en de wensen van het kind. De Acco-website biedt een lijst met geschikte kinderboeken in verschillende talen. Dit boek richt zich in de eerste plaats naar

logopedisten, maar is ook bruikbaar voor orthopedagogen en kinderpsychologen, ouderconsulenten en medewerkers in het (buitengewoon) onderwijs.

Scholen en ouders: tussen opvoeden en socialisatie / Hogeboom, Boudewijn. - Amersfoort: CPS Onderwijsontwikkeling en advies, 2009. - 116 p.
URL: <http://www.cps.nl/stoep>
Vindplaats Antwerpen: dg 6 scho

Ouders voeden hun kinderen op en scholen socialiseren kinderen. Ieder doet dat vanuit eigen waarden en normen. En kinderen, natuurlijk, overtreden van tijd tot tijd de geschreven en ongeschreven regels. Dan blijkt dat ouders en scholen, maar ook teamleden onderling, daar uiteenlopend op reageren. In de praktijk blijkt het niet mee te vallen om elkaar daarop aan te spreken. Sterker nog, soms hanteert iedereen andere regels en loopt het gesprek erover helemaal vast. Dit boek laat scholen zien hoe je het gesprek over opvoeden en socialisatie kunt voeren. Het geeft informatie over opvoeding en socialisatie, over verantwoordelijkheid nemen en over attributie, over opvoedingsstijlen, school- en ouderculturen. En het laat zien wat er kan gebeuren als je met dit thema op school aan de slag gaat. Het biedt handvaten voor gesprekken in het team en met ouders. Daarmee is het een praktische handreiking voor wie met opvoeden en socialisatie aan de slag wil. Op de website zijn bijlagen te vinden om op de eigen school een traject te starten.

2.2. Regulier onderwijs

Beter leren lezen : de directe systeemmethodiek (DSM) / Feys, Raf; Van Biervliet, Pieter. - Leuven: Acco, 2010. - 205 p. - ISBN: 978-90-334-7939-7: 19,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: ro 1 bete

In dit boek stellen de auteurs de Directe Systeemmethodiek (DSM) voor, die leerlingen uit het basisonderwijs beter wil leren lezen. De DSM is gebaseerd op de zogenaamde 'progressieve complicering', waarbij nieuwe elementen zoals letters, letterclusters en woorden pas worden aangeleerd als de vorige voldoende zijn ingeoefend en vastgelegd in het langetermijngeheugen. In een eerste deel schetsen de auteurs het ontstaan, de invloed en de basisprincipes van de DSM. Vervolgens geven ze een kritische en wetenschappelijk correcte analyse van bestaande leesmethodes. Ten slotte wordt de DSM zelf uitvoerig bekeken. Na een bespreking van de kenmerken van de DSM wordt de achterliggende visie ondersteund met een aantal recente wetenschappelijke onderzoeken. Verder is er aandacht voor recente methodes voor aanvankelijk lezen die DSM integreren. Achteraan volgt een literatuurlijst.

Gesprekscommunicatie: handboek voor leerkrachten in het primair onderwijs. / van de Brand, Adri. - Bussum: Coutinho, 2010. - 496 p. - ISBN: 978-90-469-0176-2: 37,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: ro 1 gesp

Gesprekscommunicatie geeft leerkrachten (in opleiding) inzicht in de manier waarop zijzelf en anderen communiceren, en in de wijze waarop communicatie kan worden veranderd of beïnvloed. Het boek bespreekt achtergronden, theorie en visie. Daarnaast geeft het aan hoe studenten en leerkrachten communicatieve vaardigheden kunnen inzetten in allerlei concrete gesprekssituaties die ze in het onderwijs tegenkomen.

Inclusief onderwijs in de praktijk / Mortier, Kathleen; Schauwer, Elisabeth; Van de Putte, Inge; Van Hove, Geert. - [S.l.]: Garant, 2010. - 126 p. - ISBN: 978-90-441-2532-0: 16,00 EUR
Vindplaats Antwerpen: ro 1 incl

Dit boek biedt informatie voor iedereen die zich in de praktijk van het inclusief onderwijs wil verdiepen. Eerst wordt een definitie en een kader geschetst waarin inclusief onderwijs kan worden gesitueerd. Hierbij worden een aantal aandachtspunten meegegeven ten behoeve van docenten die dit materiaal in een opleiding willen gebruiken. Daarna volgen negen hoofdstukken waarin telkens een kritische factor wordt uitgewerkt en geïllustreerd vanuit een casus in het kleuter-, lager en secundair onderwijs. Aan het einde van elk hoofdstuk zetten een aantal reflectievragen aan tot een analyse van het eigen kijken en handelen en tot het zoeken van mogelijkheden binnen concrete en unieke klassituaties.

Jij mag niet meedoen! : agressie tussen kinderen anders bekeken / Michiels, Daisy; Kuppens, Sofie; Grietens, Hans. - Tiel: Lannoo, 2010. - 146 p. - ISBN: 978-90-209-9071-3: 19,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ro 1 jijm

Agressie bij kinderen wordt maar al te vaak gelijkgesteld met vechten of schelden. Er bestaan echter ook subtielere vormen van agressie, die diepe wonden kunnen slaan: roddelen, kinderen uitsluiten of negeren, manipuleren... Deze vorm van agressie wordt ook wel relationele agressie genoemd. Jij mag niet meedoen! gaat in op wat relationele agressie precies inhoudt en hoe je dergelijk gedrag kunt aanpakken. Het boek wil ouders, leerkrachten en directies ondersteunen bij hun taak als opvoeder.

De klas : homogene of heterogene samenstelling? : een overzicht van praktijkrelevant onderwijsonderzoek op vraag van de Vlaamse Onderwijsraad / Belfi, Barbara; De Fraigne, Bieke; Van Damme, Jan; Cortois, Lien; Mannaerts, Ellen. - Leuven: Acco, 2010. - 47 p. - (Praktijkgerichte literatuurstudies onderwijsonderzoek; 1). - ISBN: 978-90-334-7811-6: 9,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ro 1 klas

Welke soort klassamenstelling is de meest gunstige voor de leerprestaties, het welbevinden en het academisch zelfbeeld van leerlingen? Worden leerlingen best omringd door een brede diversiteit aan medeleerlingen? Of is het beter in de klas te zitten met gelijkaardige leerlingen? Er bestaan veel wetenschappelijke studies over het groeperen van leerlingen in homogene/heterogene klassen. Deze review bekijkt de effecten op het prestatieniveau en bespreekt andere groeperingscriteria zoals leeftijd, sociaal-economische thuissituatie, cultureel-etnische achtergrond en geslacht. Een inspiratiebron voor directeurs, pedagogisch begeleiders en anderen die beslissingen moeten nemen.

Positieve maar ook negatieve effecten van etnische diversiteit in scholen op onderwijsprestaties? Een empirische toets met internationale PISA-data / Dronkers, Jaap. - Windesheim: School of Business and Economics, 2010. - 42 p.
Vindplaats Antwerpen: ro 1 posi

In zijn inaugurele rede betoogt Prof. Dronkers dat uit onderzoek blijkt dat zowel autochtone kinderen als kinderen met een migrantenachtergrond slechtere resultaten behalen op etnisch sterk gemengde scholen dan op etnisch homogene scholen.

Remediaal: tijdschrift voor leer- en gedragsproblemen in het vo/bve / Kleijnen, Ria; van Zon, Gert. - Zoetermeer: Uitgeverij Betelgeuze, [s.a.].

Vindplaats Antwerpen: ro 1 reme

Remediaal is een onafhankelijk vakblad voor remedial teachers, leerkrachten, orthopedagogen, psychologen en anderen die met leer- en gedragsproblemen te maken hebben. Het tijdschrift wil een brug slaan tussen theorie en praktijk. Enerzijds wil Remediaal praktijkoplossingen aan een wetenschappelijke toets onderwerpen en anderzijds bevindingen uit relevant wetenschappelijk onderzoek op 'bruikbaarheid in de praktijk' beoordelen.

School in zicht: tien lessen uit drie jaar werken aan desegregatie in het onderwijs / Albertijn, Michel; Smeyers, Marieke. - Antwerpen: Tempera, 2009. - 72 p. Vindplaats Antwerpen: ro 1 scho

Op initiatief van een betrokken ouder startte Tempera in twee Antwerpse buurten, Oud-Borgerhout en Antwerpen-Noord, in 2006 het project 'School in Zicht' op. De doelstelling was om van concentratiescholen terug gemengde scholen maken, met kinderen die zowel etnisch-cultureel als sociaal-economisch een afspiegeling zijn van de buurt. Daarmee wilde men de trend tegengaan dat allochtone en autochtone ouders, de middenklasse, hoger opgeleiden voor hun kinderen geen school in de buurt kiezen, onder meer omdat ze denken dat concentratiescholen geen kwaliteitsvol onderwijs bieden. De scholen in Antwerpen-Noord en Oud-Borgerhout bieden wel degelijk kwaliteitsvol en vernieuwend onderwijs op maat, maar kreunen onder de opeenstapeling van kansarmoede. Door hun eenzijdige samenstelling vormen deze scholen een bedreiging voor de leercontext en leerkanalen van de kansarme leerlingpopulatie en zo houden ze kansarmoede mee in stand. Tempura bracht 62 middenklassegezinnen in contact met elf deelnemende scholen. Uiteindelijk werden er 51 kinderen ingeschreven in 5 concentratiescholen. Dit boekje presenteert tien inzichten uit School in zicht. Het toont de complexiteit van de problematiek van witte en zwarte schoolvlucht en hoe School in zicht erin lukt om dit te keren. Het boek wil een bijdrage leveren om te denken rond segregatie in het onderwijs. Meer nog wil het ouders, scholen, lokale besturen en beleidsmakers inspireren om daar iets aan te doen.

Vakbekwaam onderwijzen / Bongaards, Brigitte; Sas, Joop. - Groningen: Noordhoff, 2009. - 467 p. - ISBN: 978-90-01-76545-3: 48,50 EUR Vindplaats Antwerpen: ro 1 vakb

Vakbekwaam Onderwijzen gaat over de dagelijkse praktijk in het (speciaal) basisonderwijs. Het boek beschrijft het onderwijsproces van het begin tot het eind en gaat onder meer in op het inrichten van de leeromgeving, het aanbieden van leerstof, de verwerking van opdrachten, klassenmanagement en stimuleren van effectief leer- en sociaal gedrag. Er komen vragen aan bod als: wat doe je de eerste schooldag, hoe vertel je ouders slecht nieuws, hoe registreer en administreer je, hoe leg je dingen het beste uit, wat moet je doen bij ordeproblemen en hoe stimuleer je sociale vaardigheden. Zelfredzaamheid, zelfstandig werken en samen werken zijn de centrale thema's.

How Strange! The use of anecdotes in the development of intercultural competence / Camilleri, Antoinette Grima. - Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2002. - 100 p. - ISBN: 92-871-5033-8: 11,00 EUR Doelgroep: Volwassenen 17-18 jaar Vindplaats Antwerpen: ro 3 hows

Nieuwkomers die de taal en cultuur van het gastland niet kennen, botsen vaak op misverstanden in de communicatie. In dit boek wordt een aantal van deze "anekdotes" gebruikt bij klasactiviteiten, met de bedoeling de interculturele competentie van leerlingen te bevorderen. Deze methodiek wordt ook "Storyline" genoemd.

Witte zwanen, zwarte zwanen. De mythe van de zwarte school / Vink, Anja. - [S.l.]: J.M. Meulenhoff, 2010. - 223 p. - ISBN: 978-90-290-8504-5: 17,50 EUR Vindplaats Antwerpen: ro 3 witt

In Witte zwanen, zwarte zwanen beschrijft onderzoeksjournalist Anja Vink het ontstaan en de gevolgen van de onderwijs-segregatie. Ze laat beleidsmakers aan het woord, volgt docenten en hun leerlingen en graaft in dossiers. Daarbij gaat ze geen taboe uit de weg: versterkt het Nederlandse schoolstelsel niet juist de achterstanden van leerlingen? Hebben we het wel over het juiste onderwerp als we het hebben over zwarte scholen? Gaat het eigenlijk niet over de nieuwe scholen voor de armen van de eenentwintigste eeuw? Vink laat zien hoe de segregatie in stilte groeit en wat de gevolgen zijn voor de leerlingen, de scholen en onze maatschappij.

(S)Top taalbeleid: Handreikingen voor onderwijsmanagers / Heij, Karen. - AD Culemborg: Bureau ICE, 2010. - 32 p. + 4p. stickers: 10,5 EUR Vindplaats Antwerpen: ro 6 (S)Top

Hoe u de weg kunt afleggen naar top taalbeleid, kunt u lezen in dit boekje. U kunt met behulp van de Zelftest Taalbeleid bekijken waar uw school nu staat. Vervolgens kunt u lezen wat u kunt doen om uw onderwijsinstelling te ontwikkelen richting de volgende competentiefase. En met de tijdbalk achterin het boekje kunt u een ontwikkeltraject uitzetten in de tijd aan de hand van de concrete activiteiten die horen bij iedere competentiefase. Concrete handreikingen voor onderwijsmanagers die aan de gang zijn of willen gaan met taalbeleid.

De apestaartjaren 3: onderzoeksrapport / Jeugdwerknet vzw. - Brussel: Jeugdwerknet, 2010. - 61 p. URL: <http://www.apestaartjaren.be> Vindplaats Antwerpen: ro 6 apes

Het digitale platform Apestaartjaren.be biedt informatie voor jeugdwerkers over jongeren en nieuwe media. Dit rapport is het resultaat van een onderzoek van Jeugdwerknet en de Graffiti Jeugddienst in samenwerking met de Onderzoeksgroep Media & ICT van de Universiteit

Gent en het Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie. Tussen november 2009 en april 2010 peilde men via een online enquête en diepteinterviews naar het mediagebruik van jongeren. Daarnaast werd een steekproef gedaan bij kinderen in het vijfde leerjaar van de basisschool met de bedoeling een aantal tendensen bloot te leggen.

Contact!: kinderen en nieuwe media / De Haan, Jos; Pijpers, Remco. - Houten: Bohn Stafleu Van Loghum, 2010. - 243 p. - ISBN: 978-90-313-7837-1: 26,90 EUR Vindplaats Antwerpen: ro 6 cont

Contact! geeft een actueel beeld van wat - op grond van onderzoek - bekend is over wat kinderen tussen 6 en 12 jaar doen met digitale media en van de taken die er liggen voor ouders, leerkrachten, industrie en overheid. Alle aspecten van het gebruik van 'nieuwe media' worden besproken: van gamen tot instant messaging en van mobiel bellen tot deelnemen aan virtuele werelden. Het boek neemt een aantal misverstanden weg, bijvoorbeeld dat kinderen over het algemeen veel ICT-vaardiger zijn dan hun ouders. Tevens wordt het idee weerlegd dat kinderen, omdat ze zo behendig zijn in het bedienen van digitale media, ook vanzelf het optimale gebruik ervan in de vingers krijgen. Ze moeten dat leren, net als zo veel andere levensvaardigheden. De auteurs pleiten ervoor om leerlingen op te voeden tot goed digitaal burgerschap en hun te leren wat ethisch verantwoord gedrag is. Ook heeft het onderwijs de taak om kinderen informatiegeletterd te maken en hun digitale creativiteit te stimuleren. Dit kan door kinderen te leren hoe ze zelf content kunnen maken en stimuleren. Daardoor leren ze reflecteren op media-boodschappen van anderen.

Goochelen met informatievaardigheden: een didactische aanpak / den Hollander, Peter. - Bussum: Coutinho, 2010. - 179 p. - ISBN: 978-90-469-0200-4 URL: <http://www.coutinho.nl/informatievaardigheden> Vindplaats Antwerpen: ro 6 gooc

In onze kennissamenleving neemt het aanbod van informatie voortdurend toe. Het is essentieel dat leerlingen de informatie die ze nodig hebben leren opsporen, beoordelen en effectief en zorgvuldig gebruiken. Dit boek leert leraren (in opleiding) hoe ze hun leerlingen informatievaardig kunnen maken. In het eerste deel van Goochelen met informatievaardigheden wordt ingegaan op de achtergronden van informatievaardigheden. In het tweede deel wordt aan de hand van het Suc6-model een gestructureerde aanpak van onderwijs in informatievaardigheden uiteengezet. De lezer leert om het informatiezoekproces volgens vaste stappen te sturen en oefent hiermee aan de hand van praktische opdrachten. Het boek wordt op verschillende manieren via het internet ondersteund.

Grand Theft Childhood: the surprising truth about violent video games and what parents can do / Kutner, Lawrence; Olson, Cheryl K. - New York: Simon & Schuster, 2008. - 260 p. - ISBN: 978-0-7432-9951-0
Vindplaats Antwerpen: ro 6 gran

Tegenwoordig spelen bijna alle kinderen video- of computerspelletjes. Van de twaalfjarigen speelt bijna de helft regelmatig spellen die het label 'gewelddadig' of 'voor volwassenen' krijgen. Ouders, leerkrachten, beleidsmakers maken zich vaak zorgen over de impact van deze spellen en weten niet goed hoe ze ermee moeten omgaan. Dit boek weerlegt enkele hardnekkige mythes, zoals de veronderstelling dat het spelen van gewelddadige digitale spellen zou leiden tot agressief en crimineel gedrag in het echte leven. De auteurs tonen aan dat de manier waarop kinderen digitale spellen spelen in wezen niet verschilt van hoe kinderen vroeger speelden. Videospelletjes - zelfs gewelddadige - kunnen zelfs positieve effecten hebben. Het boek bevat veel herkenbare voorbeelden en is geschreven in duidelijke, toegankelijke (Engelse) taal. Het laatste hoofdstuk biedt praktische adviezen aan ouders en andere opvoeders. Een van die adviezen is dat men beter de mediageletterdheid van kinderen helpt ontwikkelen dan dat men hun spelgedrag probeert te controleren en/of te beperken.

Gratis! (maar niet heus): dossier over digitale reclame voor kinderen / Pijpers, Remco. - Den Haag: Stichting Mijn Kind Online, 2008. - 60 p.
URL: http://www.mijnkindonline.nl/download/dossier_reclame.pdf
Vindplaats Antwerpen: ro 6 grat

Dit dossier van de Nederlandse stichting 'Mijn Kind Online' informeert ouders over de verschillende vormen van hedendaagse digitale kindermarketing: op internet en in games. Het dossier voorziet eerst de nodige voorkennis over de media waarin digitale reclame voorkomt, over het mediagedrag van kinderen en hun houding tegenover reclame. Vervolgens geeft men een overzicht van de (uiterst beperkte) wet- en regelgeving van dit moment en de vormen van zelfregulering die er zijn. De volgende hoofdstukken geven voorbeelden van reclame in digitale omgevingen, geordend naar type, en voorbeelden van onwenselijke digitale kinderclame. Het hoofdstuk affiliatie en typo-piraterij geeft een inkijkje in de schimmige wereld van partnerprogramma's en de exploitatie van tikfout-domeinen. Het dossier wordt afgerond met conclusies en aanbevelingen om de huidige praktijk te verbeteren. Daarmee richt men zich tot alle betrokkenen: van ouders tot leerkrachten en van de overheid tot de reclamebranche zelf.

Kinderen en... roeien met de riemen die je hebt: praktisch omgaan met leer- of gedragsproblemen in de klas / Algra, Hilde; Dolfsma-Troost, Ineke. - Amersfoort: Kwintessens Uitgevers, 2010. - 200 p. - (Kinderen en ..). - ISBN: 978-90-5788-287-6
Vindplaats Antwerpen: ro 6 kind

In dit boek wordt het leven op school vergeleken met een roeitocht, waarbij kinderen moeten roeien met de riemen die ze hebben. Een scheve roeispaan of eentje met een gat erin betekent niet dat je niets meer kunt, maar wel dat je hem anders moet hanteren om vooruit te komen. Dit boek biedt de leraar ondersteuning bij omgaan met kinderen met gedrags- en/of leerproblemen. Het boek gaat uit van het in eigen waarde laten van alle kinderen. In het eerste deel worden achtergronden van schoolbeleid, zorgleerlingen en de begeleidende taak van de school behandeld. In het tweede deel passeren veel voorkomende problemen én praktische aanpakken die bij kinderen met vergelijkbare problemen hebben gewerkt. Als mooie afsluiting staan in het boek lessen om leerproblemen, diversiteit in leerstijlen bespreekbaar te maken en solidariteit en cohesie te bevorderen.

Leerproblemen evidence-based voorstellen, onderkennen en aanpakken : bijdragen uit onderzoek / Desoete, Annemie; Andries, Caroline; Ghesquière, Pol. - Leuven: Acco, 2009. - 152 p. - ISBN: 978-90-334-7621-1: 22 EUR
Vindplaats Antwerpen: ro 6 leer

In dit boek gaan verschillende specialisten dieper in op uiteenlopende bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek naar leerproblemen. Centraal staat een 'evidence based' aanpak. Een eerste deel geeft een algemeen beeld van leerproblemen en de remedies die ertegen bestaan. De eerste bijdrage schetst hoe dyscalculie en rekenproblemen vroegtijdig kunnen worden opgespoord en preventief kunnen worden aangepakt. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het belang van effectieve instructie en risicolezers. Verder presenteert een aantal auteurs een protocol voor dyslexiebehandeling en worden er motivatieprofielen van leerlingen in kaart gebracht. Het tweede deel bespreekt drie afstudeerscripties die focussen op de predictie en vroegtijdige onderkenning van leerproblemen. Iedere bijdrage sluit af met een literatuurlijst.

Basisstructuur Doorgaande leeslijn / Ahlers, Lidy. - [S.l.]: CPS, 2009. - 55 p.: 86 EUR (set)
Vindplaats Antwerpen: ro 6 lees

De serie Doorgaande leeslijn 3- tot 13-jarigen ondersteunt basisscholen bij het realiseren van een doorgaande lijn in het taal-leesonderwijs. De serie bestaat uit vijf delen, die gaan over de verschillende aspecten van het taal-leesonderwijs. Dit naslagwerk biedt basisscholen ondersteuning bij het realiseren van een

doorgaande leeslijn voor leerlingen van 3 tot 13 jaar. Per leeftijdsgroep peuters, kleuters, groep 3, groep 4-6 en groep 7-8 wordt aandacht besteed aan: leergebieden, doelen, materialen, toetsinstrumenten en de aanpak van risicoleerlingen.

Leren over leren : praktische leerpsychologie voor het basisonderwijs / Oosterheert, Ida. - Groningen: Wolters-Noordhoff, 2007. - 160 p. - ISBN: 978-90-01-70266-3: 26,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: ro 6 lere

Dit boek biedt niet alleen veel informatie over de actuele kennis van hoe mensen leren. Het helpt studenten ook bij het relateren van deze informatie aan het eigen onderwijs- en leergedrag, het onderwijsgedrag van de mentor/coach en het leergedrag van leerlingen. Voor aanstaande leraren is het daarmee een introductie in de leerpsychologie waar ze in de praktijk veel baat bij zullen hebben. Voor leraren die al voor de klas staan is dit boek een uitstekende steun in de rug in de dynamische onderwijswereld van vandaag. De opzet van het boek en de online ondersteuning maken deze methode bij uitstek geschikt voor zelfstudie en voor zelf uitproberen.

Mediacoach: Vaktijdschrift over Jeugd en Mediawijsheid / Luijten, Henny. - Leidschendam: Biblion Uitgeverij, [s.a.]. - ISBN: 1877-5977
Vindplaats Antwerpen: ro 6 medi

Mediacoach is een vakblad over jeugd (6 tot en met 18 jaar) en media voor bibliothecarissen en (school)mediathecarissen, bibliotheek- en onderwijsdirecties. In de complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde samenleving is Mediacoach een baken voor professionals die te maken hebben met jeugd en mediawijsheid. Het helpt hen bij de dagelijkse praktijk maar geeft ook broodnodige inzichten voor de toekomst. Wie zijn onze 'gidsen' in het internettijdperk en wat doen die precies? Is er behoefte aan een publiek domein op internet, wat is daarin de rol van het onderwijs of van de bibliotheken? Welke eisen stellen we aan informatie op het internet? Mediacoach geeft een antwoord op deze vragen en gaat in op de actualiteit waar de professional dagelijks mee te maken heeft: nieuwe kennisproducenten en vormen van kennisdeling; de 'copy-paste' cultuur; de 'nieuwe leerling' en de 'nieuwe docent'.

Reclameopvoeding: wapent de lagere school kinderen tegen reclame? / Van Boxem, Sari. - Gent: Sociumi, 2008. - 70 p.: 3,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: ro 6 recl

Rond het onderwerp reclame en kinderen bestaat er heel wat controversie. Dit onderzoek wil een bijdrage leveren aan het debat i.v.m. reclameopvoeding. De problematiek wordt belicht vanuit de invalshoek (lager) onderwijs en met als uitgangspunt de over-

tuiging dat het belangrijk is om kinderen te helpen omgaan met reclame. Twee vragen staan centraal: Hoe staan leerkrachten lager onderwijs tegenover reclameopvoeding (op school)? en Hoe manifesteert reclameopvoeding zich in de klaspraktijk?

Handboek taalbeleid basisonderwijs / Van den Branden, Kris. - Leuven: Acco, 2010. - 296 p. - ISBN: 978-90-334-7928-1: 30 EUR

Vindplaats Antwerpen: ro 6 taal

Hoe werk je aan taalbeleid in de basisschool? Hoe kan je de taalontwikkeling van kleuters en leerlingen van het lager onderwijs stimuleren? Hoe omgaan met taal in leergebieden als wiskunde wereldoriëntatie en muzische vorming? Hoe taalvaardigheid evalueren? Hoe schrijf je een taalbeleidsplan? En hoe werk je met een team dat taalbeleid uit? In dit boek worden deze vragen beantwoord en geïllustreerd met talrijke voorbeelden uit de school- en klaspraktijk. De voorbeelden komen zowel uit het kleuteronderwijs als uit het lager onderwijs.

Taalonderwijs ontwerpen : taaldidactiek voor het basisonderwijs / Huizenga, Henk; Robbe, Rolf. - Groningen: Noordhoff, 2009. - 408 p. - ISBN: 978-90-01-76546-0: 39,95 EUR

Vindplaats Antwerpen: ro 6 taal

Een nieuw handboek voor het taalonderwijs op de basisschool waarmee je als aankomende leerkracht basisonderwijs zelfstandig vorm en inhoud kunt geven aan het taalonderwijs. Spreken, luisteren, schrijven en lezen komen aan bod en er wordt aandacht besteed aan de woordenschat, stellen en taalbeschouwing. Het boek bevat een leeswijzer en heeft een bijbehorende website. Veel aandacht wordt besteed aan instructie geven (ook aan anderstalige kinderen) en aan gevarieerde werkvormen die kinderen motiveren voor taallessen. Elk domein wordt steeds op drie niveaus behandeld: van het zelf ontwerpen van adaptieve lessen tot het werken met taal binnen thematisch onderwijs. Telkens worden voorbeelden van toepassingen in de praktijk gegeven, zo nodig geïllustreerd aan de hand van actuele taalmethoden.

Zo leer je kinderen schrijven / van Hagen, Alger; Valkenburg, Anouk. - Groningen: Noordhoff, 2010. - 185 p. - ISBN: 978-90-01-70265-6: 24,95 EUR

Vindplaats Antwerpen: ro 6 zole

Het boek bestaat uit drie kernhoofdstukken, waarin het leren schrijven achtereenvolgens in de onder-, midden- en bovenbouw aan de orde komt. Besproken worden: Theorievorming; De leeromgeving; Afstemmen op de mogelijkheden van het kind; Gebruik van schrijfmethodes in school; Het lesgeven in de groep. Naast de theorie speelt de praktijk een belangrijke rol in het boek. Per hoofdstuk zijn een

aantal voorbeeldlessen opgenomen. Deze zijn direct in te zetten in de praktijk. Bij het ontwikkelen van het boek zijn theorie en praktijk bewust aan elkaar gekoppeld. Zo leer je kinderen schrijven biedt een basis voor studenten, maar is zeker ook nuttig voor leerkrachten als ondersteuning in het basisonderwijs.

Hoe worden kleuters actieve burgers?: uitwerking in het project samen werken aan een gezond leefmilieu met belangstellingscentra "Afval" en "Propere en gezonde wereld" / Vandecasteele, Els. - Gent: Sociumi, 2010. - 98 p.: 3,50 EUR

Doelgroep: 5-6 jaar
Vindplaats Antwerpen: ro 7 hoew

In deze paper onderzoekt en demonstreert een eindejaarsstudent kleuterschool aan de KATHO te Tielt hoe kleuters, in de dagdagelijkse klaspraktijk, kunnen voorbereid en gemotiveerd worden tot actief burgerschap. Vanuit een brede verkenning van het begrip burgerschap en de link naar de kleuters, bakt de auteur het onderwerp verder af tot "zelfredzaamheid" en "zorg voor het milieu". Er worden methodieken beschreven om van de theorie een praktisch haalbaar project te maken. Daarna volgen er beschrijvingen van good practices: specifieke en cruciale activiteiten die het project succesvol maken.

Bilinguisme et enseignement bilingue : bibliographie / Condat, Sophie. - Sèvres: Centre international d'études pédagogiques, 2010. - 33 p.
URL: http://www.ciep.fr/bibliographie/Enseignement_bilingue.pdf
Vindplaats Antwerpen: URL

Dit is een bibliografie van het CIEP (een internationaal centrum voor pedagogische studies van de Franse overheid). De bibliografie bevat beschrijvingen van Franstalige publicaties over tweetaligheid en tweetalig onderwijs.

Le français langue seconde : bibliographie / Inglada, Sol. - Sèvres: Centre international d'études pédagogiques, 2010. - 35 p.
URL: http://www.ciep.fr/bibliographie/bibliographie_FLS.pdf
Vindplaats Antwerpen: URL

Deze bibliografie van het Franse CIEP bevat beschrijvingen van Franstalige publicaties over tweedetaalverwerving (Frans als tweede taal).

L'éducation interculturelle : bibliographie / Condat, Sophie. - Sèvres: Centre international d'études pédagogiques, 2008. - 34 p.
URL: http://www.ciep.fr/bibliographie/Education_interculturelle.pdf
Vindplaats Antwerpen: URL

Dit is een bibliografie van het CIEP (een internationaal centrum voor pedagogische studies van de Franse overheid). De biblio-

grafie bevat beschrijvingen van Franstalige publicaties over intercultureel onderwijs.

2.3. Volwassenenonderwijs

Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs / Bossers, Bart ; Kuiken, Folkert; Vermeer, Anne. - Bussum: Coutinho, 2010. - 422 p. - ISBN: 978-90-469-0203-5: 44,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 2 hand

Dit docentenboek geeft een actueel en compleet overzicht van het vakgebied Nederlands als tweede taal. Het boek is geschreven voor (aankomende) NT2-docenten in de volwasseneneducatie en in het voortgezet onderwijs. Door de vele opdrachten, evaluatievragen, kernwoordenlijsten, tips voor verder lezen en kaderteksten met extra informatie is het Handboek een zeer toegankelijk en bestudeerbaar boek. De eerste twee hoofdstukken behandelen de context van het leren van een tweede taal en taalonderwijs en didactiek. In de daarop volgende hoofdstukken komen de verschillende onderdelen van taalvaardigheidsonderwijs aan de orde. Daarna volgt een hoofdstuk over toetsing en evaluatie en ten slotte worden een aantal politieke, onderwijskundige en sociale aspecten van het NT2-onderwijs in breder perspectief geplaatst.

Leerplan Alfa NT2 - R1 (AO BE 004) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 287 p.: 20 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 5

Dit is het resultaat van de werkzaamheden van de werkgroep leerplanontwikkeling Alfa NT2 (januari - mei 2009). Dit leerplan werd goedgekeurd door de inspectie BE in juni 2009.

Leerplan Alfa NT2 - R1 Latijns schrift (AO BE 015) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 126 p.: 15 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 5 leer

Bespreking zie vorige titel

Leerplan ICT (AO BE 001) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 35 p.: 5 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 6 leer

Dit is het resultaat van de Vocvo - werkgroep leerplanontwikkeling voor ICT, oktober 2008 - januari 2009. Dit ontwerp van leerplan werd in mei 2009 goedgekeurd door de inspectie basiseducatie van het volwassenenonderwijs.

Leerplan MO - Basis functioneren op het werk (AO BE 009) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 22 p.: 4 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 6 leer

Dit is het resultaat van de werkzaamheden van de werkgroep leerplanontwikkeling

Maatschappij - Oriëntatie, Vocvo september 2008 - januari 2009. Dit leerplan werd goedgekeurd door de inspectie basiseducatie (volwassenenonderwijs) in juni 2009. Deze opleiding wordt ook wel eens MO4 genoemd.

Leerplan MO - Functioneren op het werk (AO BE 010) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 25 p.: 4 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 6 leer

Bespreking zie vorige titel

Leerplan MO - Maatschappelijk functioneren (AO BE 006) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 32 p.: 5 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 6 leer

Bespreking zie vorige titel

Leerplan MO - Maatschappelijk participeren (AO BE 007) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 39 p.: 6 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 6 leer

Bespreking zie vorige titel

Leerplan MO - Opstap TKO (AO BE 008) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 20 p.: 4 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 6 leer

Bespreking zie vorige titel

Leerplan MO - Voortraject EDAS (Ervaringsdeskundige in de Armoede en Sociale uitsluiting) (AO BE 016) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2009. - 64 p.: 9 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 6 leer

Dit is het resultaat van de werkzaamheden van de werkgroep leerplanontwikkeling MO Voortraject EDAS (april - juni 2009). Dit leerplan werd goedgekeurd door de inspectie BE in juni 2009.

Leerplan NT2 (AO BE 003) / Vocvo. - Mechelen: Vocvo, 2010. - 162 p.: 16 EUR
Vindplaats Antwerpen: bl 6 leer

Dit leerplan is definitief goedgekeurd en gaat van kracht als definitief goedgekeurd leerplan voor de vermelde doelgroep vanaf 1 september 2010.

Het leren zoals het is... bij volwassenen met een geletterdheidsrisico / Vermeersch, Lode; Vandebroucke, Anneloes; Boeren, Ellen. - Leuven: HIVA, 2010. - 263 p. - ISBN: 978-90-5550-465-7
URL: http://hiva.kuleuven.be/nl/publicaties/publicatie_detail.php?id=3246
Vindplaats Antwerpen: bl 6 lere

Eigenlijk weten we weinig over hoe laag- en risicogeleerden zelf tegen leren aankijken. Hoe leren ze in informele contexten doorheen het dagelijkse leven? Wat motiveert hen om al dan niet bij te leren? Wanneer vinden ze de weg naar meer formele vormen van volwasseneneducatie? Welke drempels ondervinden ze daarbij? Dit rapport verschaft inzicht in de lived experiences van de laag- en risicogeleerden zelf. Daarnaast presenteert dit rapport reflecties van verschillende professionals die betrokken zijn bij de problematiek. Tot slot gaat het HIVA na in welke mate deze bevindingen stroken met wat we leren uit de recente Europese Enquête Volwasseneneducatie 2008 (Adult Education Survey).

3. ACHTERGRONDLITERATUUR OVER INTERCULTURALITEIT

3.1. Algemeen

Antwerpen : biografie van een stad / Bertels, Inge; De Munck, Bert; Van Goethem, Herman. - Antwerpen: Meulenhoff/Manteau, 2010. - 390 p. - ISBN: 978-90-8542-129-0; 29,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 01 antw

In 'Antwerpen. Biografie van een stad' vertellen eenentwintig historici, van wie het merendeel verbonden aan de Universiteit Antwerpen, het fascinerende verhaal van de Antwerpse stedelijke geschiedenis. Het boek start met de ontwikkelingen en verwickelingen van de stedelijke ruimte, waarna in zeven hoofdstukken actuele thema's rond politieke cultuur, leefmilieu, economische functieverhuizingen, sociale verbanden en culturele diversiteit historisch worden ontrafeld. De nadruk ligt daarbij op de rol van de actoren in de stad en de positie van de stad in de bredere samenleving. Het afsluitende hoofdstuk brengt een sociologische reflectie over het evoluerende beeld van de stad (topos). Ook de manier waarop Antwerpen is verbeeld komt uitgebreid aan bod.

Communicatie met allochtonen / Den Haag: Rijksvoorlichtingsdienst, [s.a.].
URL: http://www.communicatieplein.nl/Onderwerpen/Doelgroepen_en_doelgroepsegmentatie/Communicatie_met_allochtonen
Vindplaats Antwerpen: URL

Digitaal dossier over communicatie met allochtonen. Volgende onderwerpen komen aan bod: Hoe bereik je allochtonen?; Tips voor strategie en uitvoering; Over allochtonen; Populaire websites.

Intercultureel communiceren: wie durft? Duidelijke spelregels voor de nieuwsbrenner / Dala, Nadia. - Tiel: Lannoo, 2010. - 126 p. - ISBN: 978-90-209-9094-2; 19,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 01 inte

Hoe moeten journalisten omgaan met de toenemende verkleurende maatschappij? Dit boek bevat do's en dont's aan de hand van tal van concrete voorbeelden, oefeningen en cases. Een boek vol tips en tricks voor iedereen die bezig is met informatie en communicatie in onze veranderende en verkleurende maatschappij. Een werkboek voor journalisten en andere nieuwsbrenners, studenten en docenten journalistiek en communicatie.

Kleurrijke vergrijzing: portretten en levensverhalen van ouderen in Nederland / Çelik, Ayçýð; Fernández, Fernando Miguel. - Utrecht: Forum, 2010. - 48 p. - ISBN: 978-90-5714-155-3

Vindplaats Antwerpen: ge 01 kleu

Deze publicatie geeft in 20 portretten een kijkje in de leefwereld van ouderen. In hun levensgeschiedenis, hun kijk op Nederland, hun gevoelens en dromen. Het is een rijkgeschakeerd, kleurrijk palet geworden. We maken kennis met hoogopgeleide, voorbeeldig geïntegreerde migranten. Maar ook met ongescholden die afhankelijk zijn van een uitkering. De ene keer overheersen gevoelens van miskenning en discriminatie, de andere keer van succes, van onrecht, dat overwonnen is.

Multiple community policing : hoezo? / Easton, Marleen; Ponsaers, Paul; Demarée, Chaim. - Gent: Academia Press, 2009. - VIII, 297 p. - (Samenleving en toekomst). - ISBN: 978-90-382-1493-1; 13,95 EUR

Vindplaats Antwerpen: ge 01 mult

Sinds de politiehervorming in 1998 koos de Belgische overheid voor het model van een gemeenschapsgeschiede politiezorg. De vraag dringt zich op hoe dit model in België wordt toegepast in multiculturele buurten met een erg diverse en complexe samenlevingscontext. Dat is meteen de startvraag van het onderzoek dat in dit boek wordt gepresenteerd. Op basis van interviews met politiemensen en (vertegenwoordigers van) etnische minderheden en observaties in zes multiculturele buurten is dit empirisch onderzoek een schat aan informatie over de gemeenschapsgeschiede politiezorg op het terrein. Het doorprijkt een aantal mythes met betrekking tot de beeldvorming, behoeften en verwachtingen van etnische minderheden over de politie maar ook en vooral met betrekking tot de beeldvorming, het optreden en de verhouding van politiemensen met diverse (allochtone en autochtone) deelgemeenschappen in multiculturele buurten. Het boek sluit af met beleidsaanbevelingen.

Naar het middelpunt van de marge : reflecties over veertig jaar armoedeonderzoek en -beleid : liber amicorum Jan Vranken / De Boyser, Katrien; Dewilde, Caroline; Dierckx, Danielle. - Leuven: Acco, 2009. - 211 p. - ISBN: 978-90-334-7773-7; 18 EUR

Vindplaats Antwerpen: ge 01 naar

Huldeboek naar aanleiding van het emeritaat van Jan Vranken. Het boek weerspiegelt in de eerste plaats de waardering voor het werk van Vranken, die uitgaat van een zeer diverse kring van academici, maar ook van collega's, medestanders, bewonderaars bij de overheid, het brede middenveld, de media en andere maatschappelijke velden. De bijdragen in dit boek zijn dan ook zeer divers: wetenschap-

pelijk beschouwende bijdragen die veelal uit de pen van wetenschappers komen, bijdragen die handelen over het sociale beleid van middenveld- en overheidsorganisaties en bijdragen die over Vranken als wetenschapper, beleidsbeïnvloeder en vooral als persoon gaan.

De politiek van de erkenning : een politiek-filosofische literatuurstudie / Levrau, François; Loobuyck, Patrick; Timmerman, Christiane. - Antwerpen: Steunpunt Gelijkekansenbeleid, 2010. - 150 p. - ISBN: 978-90-77271-53-7

URL: <http://www.steunpuntgelijkekansen.be/>

Vindplaats Antwerpen: ge 01 poli

De auteur gaat na hoe men politiek-filosofisch een argumentatie kan opbouwen voor of tegen de erkenning van minderheidsgroepen binnen een liberaal-democratische en multiculturele samenleving. Aan de hand van enkele normatieve ideeën en theorieën van acht prominente (in hoofdzaak Angelsaksische) filosofen wordt nagegaan hoe een samenleving het best kan ingericht worden opdat zij tegemoet komt aan de liberaal-democratische verworvenheden én aan de claims van minderheidsgroepen.

Selected Studies in International Migration and Immigrant Incorporation / Martiniello, Marco; Rath, Jan. - Amsterdam: Amsterdam University Press, 2010. - 658 p. - (IMISCOE). - ISBN: 978-90-8964-160-1; 44,50 EUR

Vindplaats Antwerpen: ge 01 sele

Dit studieboek bevat wetenschappelijke artikels die van invloed zijn geweest op migratieonderzoek in Europa en daardoor gerekend kunnen worden tot de canon van Europese migratie en etnische studies. De talrijke artikels zijn verdeeld in drie delen: The migration process; Modes of incorporation en Conceptual issues. Voorafgaand aan elk artikel wordt in een kadertje het belang van de tekst toegelicht.

De strijd aan de onderkant wordt bitser: straathoekwerk vertelt / Vlaams Straathoekwerk Overleg. - Berchem: Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, 2009. - 69 p.: 10,00 EUR

URL: <http://www.straathoekwerk.be/Publicaties/tabid/432/Default.aspx>

Vindplaats Antwerpen: ge 01 strij

Straathoekwerkers binden dagelijks de strijd aan tegen armoede en sociale uitsluiting. Met deze publicatie willen de auteurs de aandacht vestigen op de sociale grondrechten waar heel wat mensen in onze welvaartsstaat van verstoken blijven. In de verschillende hoofdstukken komt telkens een expert aan het woord die rond een specifiek thema een analyse maakt. Een publicatie waarin verhalen uit het leven gekoppeld worden aan theoretische kaders.

3.2. Cultuur

Communiceren : contact maken, houden en verdiepen / Oomkes, Frank R.; Garner, Alan. - Amsterdam: Boom, 2003. - 262 p. - ISBN: 90-5352-906-3; 24,50 EUR

Doelgroep: Volwassenen

Vindplaats Antwerpen: ge 02.1 comm

Heel weinig mensen zijn volleerd in het leggen van contacten, het maken van vrienden en het verdiepen van relaties. Onderzoekers hebben vaardigheden ontdekt die van levensbelang zijn voor succesvol contact met anderen. 'Communiceren' combineert een aantal trainingen die speciaal ontworpen zijn om succesvol te opereren. Aan de orde komen onder andere: non-verbale communicatie, goede vragen stellen, het succes van luisteren, een gesprek beginnen, een gesprek op gang houden, verdiepen en afronden, kritiek geven en ontvangen, assertiviteit, overtuigen, slecht nieuws brengen, omgaan met conflicten en fair onderhandelen. Ieder hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvatting en opdrachten.

De zwaartekracht overwonnen: dossier over 'allochtone' literatuur / T'Sjoen, Yves. - Gent: Academia Press, 2004. - 90 p. - (Studia Germanica Gandensia; 5). - ISBN: 90-382-0692-5; 10,00 EUR

Vindplaats Antwerpen: ge 02.1 zwa

In deze aflevering van het jaarboek staat de allochtone, etnische of migrantenliteratuur centraal en wordt de zwart-wit tegenstelling autochtoon/allochtoon alsof het twee exclusieve, homogene en oppositionele categorieën zijn in het hedendaagse literaire landschap aan de hand van enkele uitgewerkte casestudies in vraag gesteld.

Mzine / Beaujean, Nicole. - Capelle aan den IJssel: Diversity Affairs, [s.a.]: 39,95 EUR

Vindplaats Antwerpen: ge 02.2 mzin

Mzine is een eigentijds magazine voor Marokkanen in Nederland. De onderwerpen die worden gekozen, behandelen vooral zaken die Marokkanen van de tweede en derde generatie in Nederland bezighouden.

Ruimte voor toekomst: zicht op duurzame interetnische ontmoetingen / Engelen, Jef; Marinelli, Vera; Rutten, Sjak. - [S.l.]: Ruimte voor Contact, 2010. - 104 p. URL: http://www.movisie.nl//Publicaties//2010/129816/Ruimte_voor_toekomst.pdf

Vindplaats Antwerpen: URL

Onder de noemer Ruimte voor Contact zijn in Nederland vier jaar lang ruim tweehonderd projecten op lokaal niveau uitgevoerd om duurzame ontmoetingen tussen autochtonen en allochtonen te stimuleren. In deze publicatie vindt u de ervaringen, leerpunten en successen. Het rapport begint met een hoofdstuk over het belang van

het bevorderen van interetnische contacten en over effectieve methoden daarvoor. In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de verschillende terreinen waarop de projecten plaatsvonden: sport, kunst, de publieke ruimte en scholen. Een inspiratiebron voor welzijnswerkers, corporatiemedewerkers, beleidsmedewerkers en andere professionals op lokaal niveau.

Blauw en andere kleuren : cultuurverschillen in communicatie tussen politie en allochtonen / Leenders, Frank; Wesselingh, Barbara. - Utrecht: Centrum voor Verslavingsonderzoek, 2003. - 65 p. URL: http://www.politieenwetenschap.nl/pdf/blauw_en_andere_kleuren.pdf Vindplaats Antwerpen: URL

Deze explorerende studie gaat over communicatie tussen politie en allochtone burgers. Zowel politiefunctionarissen als allochtone (Marokkaanse, Turkse, Surinaamse en Afghaanse) jongeren werden voor deze studie geïnterviewd. Het onderzoeksverslag heeft de volgende opbouw: In hoofdstuk 1 komen de vraagstelling en de methodologische verantwoording aan bod. Vervolgens worden in drie hoofdstukken de resultaten van het explorerend onderzoek gepresenteerd. Hoofdstuk 2 beschrijft veelvoorkomende problemen in de communicatie die zich in die dagelijkse politiepraktijk in de omgang met allochtone burgers voordoen. Hoofdstuk 3 beschrijft factoren die volgens de respondenten van invloed zijn op de (problematische) communicatie. De nadruk ligt hierbij op het perspectief van de politiefunctionaris. Hoofdstuk 4 beschrijft een tweetal interculturele communicatietheorieën. Er wordt geëxploreerd in hoeverre deze theorieën een verklaring bieden voor de daarvoor beschreven communicatieproblemen. Tot slot conclusies en onderzoeksaanbevelingen.

Building intercultural competences: a handbook for professionals in education, social work and health care / Onorati, Maria Giovanna; Bednarz, Furio. - Leuven: Acco, 2010. - 304 p. - ISBN: 978-90-334-7971-7: 32,50 EUR Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 buil

Dit handboek biedt een interdisciplinair en interprofessioneel perspectief op de ontwikkeling van interculturele vaardigheden in drie beroepsdomeinen: educatie, sociaal werk en gezondheidszorg. Het eerste deel presenteert een theoretisch kader voor de ontwikkeling van interculturele competenties vanuit de invalshoek van de pedagogie, de sociologie en de antropologie. Het tweede deel zoekt in op de praktijk en biedt methodieken en handvatten voor intercultureel leren.

Facing Brussels / Vuylsteke, Catherine; De Mildt, Eric; Dirven, Tim; Hannes, Nick. - Schoten: BAI, 2010. - 253 p. - ISBN: 978-90-8586-566-7: 9,95 EUR Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 faci

'Facing Brussels' is een fotografische verkenning van de vele werelden die samen de waanzinnige diversiteit van Brussel vormen, gaande van de toeristen en de pendelaars over de eurocraten tot de daklozen, de migranten en de autochtonen. Elf Vlaamse en Franstalige fotografen, verenigd in het fotocollectief NADAAR, hebben elk een sociologisch segment van de stad geselecteerd, en op een eigenzinnige manier in beeld gebracht. De teksten van het project worden verzorgd door schrijfster en journaliste Catherine Vuylsteke. Dit fotoboek is de neerslag van de gelijknamige tentoonstelling, die van 10 juni tot 12 september 2010 te zien was in het Belvue Museum.

Groeten uit Borgerhout : dagboek van een buurtbewoner / Lotens, Walter. - Tiel: Lannoo, 2010. - 318 p. - ISBN: 978-90-209-9123-9: 22,50 EUR Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 groe

In 1994 schreef Humo dat de buurt rond het Krugerpark de 'Bronx' van Borgerhout was. Al wie het ontkende, kreeg te horen: 'Als het er zo goed is, ga er dan wonen!' Walter Lotens deed het, trok naar die zogenaamd grimmige, multiculturele buurt, maar ontdekte een veel minder sombere wereld. Zijn dagboek blik terug op meer dan vijftien jaar wonen in een boeiend stukje van Oud-Borgerhout. Zijn persoonlijke belevenissen wisselen af met algemenere beschouwingen en commentaren van oude en nieuwe bewoners en van professionele betrokkenen. Het verhaal van het Krugerpark is een voorbeeld van de zoektocht naar een duurzaamheidsdriehoek waarin bevlogen politici, bestuursentiteiten met alerte ambtenaren en wakkere burgers elkaar kunnen vinden. Dit boek kan een nuttig instrument zijn om de discussie rond wijkontwikkeling op een meer concrete manier te voeren.

Interculturele communicatie : van ontkenning tot wederzijdse integratie / Nunez, Carlos; Nunez Mahdi, Raya; Popma, Laura. - Assen: Koninklijke Van Gorcum, 2010. - 104 p. - ISBN: 978-90-232-4619-0: 15,95 EUR Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 inte

Dit boek is bedoeld voor studenten in het hoger beroepsonderwijs die interculturele vaardigheden en competenties willen ontwikkelen. De lezer leert beter communiceren met mensen uit andere culturen door middel van oefeningen, rollenspellen en casussen uit concrete werk- en leersituaties zoals het onderwijs, de zorg, met buitenlandse collega's en in de marketing. Het boek geeft verder oefeningen om beter te communiceren met buitenlandse studenten en docenten in de uitwisselingsprogramma's en op de internationale stageplaats. Tenslotte besteedt het boek

ook aandacht aan de interculturele vaardigheden die studenten nodig hebben in een eventuele loopbaan in het buitenland. Deze herziene druk bevat nog meer oefeningen, rollenspellen, casussen en voorbeelden.

Kaas met gaten: Momenten met focus op actieve cultuurparticipatie van kinderen en jongeren / Kerremans, Jana; De Bisschop, An; Rogé, Bart. - Brussel: Demos vzw, 2010. - 106 p. - (Momenten; 2010, nr. 6): 8,00 EUR Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 mome

Themanummer van het tijdschrift Momenten over actieve cultuurparticipatie van kinderen en jongeren. De auteurs gingen op zoek naar mensen en organisaties die met kinderen en jongeren uit kansengroepen werken rond kunst en cultuur. De titel Kaas met gaten verwijst naar het versnipperde beleid rond kunsteducatie maar evengoed naar de verscheidenheid aan initiatieven en werkvormen. In dit nummer lees je alvast over sociaal-artistieke projecten, over samenwerking tussen Deeltijds Kunst Onderwijs en de amateurkunsten, over straattheater in een jeugd welzijnswerking, over circus in een buurtwerking, over figurentheater in een gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdzorg, over een artistieke werkplek voor jongeren in een cultuurcentrum en over Brede Scholen.

Nieuwe Nederlanders: meedoen levert wat op! Praktische tips over hoe je beter met elkaar kunt samenwerken / Custers, John. - Utrecht: Landelijk Samenwerkingsverband Aandachtswijken, 2005. - 28 p.: 7,50 EUR Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 nieu

Dit boekje is vooral bedoeld voor bewonersorganisaties die actief (willen) zijn rond herstructureringsprojecten in de wijk, maar ook bij andere wijkprojecten kan het van pas komen. Het bevat vooral tips over samenwerken met nieuwe Nederlanders: hoe ga je van start, hoe kan je hen het best benaderen, en waarmee hou je rekening in de communicatie.

On the move: migratie in Europa / [s.n.]. - Amsterdam: Cinema Delicatessen, 2008. - 3 dvd's [73 min., 93 min., 90 min.] Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 onth

Deze box bevat 3 dvd's. In de film 'Licu's holidays' volgen we de jonge Bengaalse immigrant Licu. Charmant en hardwerkend heeft hij zich in Rome een baantje weten te bemachtigen in de modebranche. Maar ondanks zijn opmerkelijke aanpassingsvermogen blijven de tegenstellingen tussen de Italiaanse omgangscodes en de moslimgebruiken uit zijn familie groot. Als er een brief arriveert met daarin een foto van zijn bruid, lijkt het erop dat hij Bangladesh en Italië in één en dezelfde toekomst zal kunnen verenigen. Dit blijkt echter minder gemakkelijk dan verwacht. De tweede film is een documentaire waarin regisseur Marc Isaacs een aantal oer-Britse bewoners

observeert in hun worsteling met de immigratiegolf. Hij treedt de geportretteerden zonder vooroordelen tegemoet, ook als ze de gradatie van blackness bespreken of mismoedig vaststellen dat de culturele kloof onmogelijk kan worden overbrugd. 'Welcome Europa' tenslotte volgt een aantal jonge immigranten uit onder andere Marokko en Roemenië in hun zoektocht naar werk en een beter leven in Europa. Het leven in Europa is echter niet zo rooskleurig als ze zich van tevoren voorstelden. Door gebrek aan geld slapen ze op straat of in auto's en niet zelden hebben ze met politie en discriminatie te maken.

Polarisatie : bedreigend en verrijkend / van den Berg, Marguerite; Dommering, Egbert; De Dreu, Carsten K.W. - Amsterdam: SWP, 2009. - 255 p. - ISBN: 978-90-8850-013-8: 19,90 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 pola

Polarisatie staat volop in de belangstelling. In media, politiek en op straat leidt het aanscherpen van tegenstellingen tot heftige emoties. Sommigen duiden polarisatie negatief: het is slecht voor de sociale cohesie en de democratie. Anderen pleiten juist voor meer polarisatie omdat dit het inhoudelijke debat bevordert. In deze bundel belichten auteurs van uiteenlopende disciplines oorzaken en gevolgen van polarisatie. In heldere essays gaan ze in op onder meer de volgende vragen: Welke historische voorbeelden van polarisatie verschaffen nieuwe inzichten? Wat leren psychologische, sociologische en politicologische inzichten ons over polariseren? Hoe denken klassieke en hedendaagse filosofen over nut en gevaar van polarisatie? En hoe kunnen we in onze huidige samenleving het best omgaan met polarisatie?

de Straatkrant / Sociumi. - Gent: Sociumi, 2009. - 16 p.
URL: http://www.sociumi.be/publicaties_sociumi/pub_diverse.htm
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 stra

'De Straatkrant' werd ontwikkeld om de campagne 'Het Straatsalon: wat als we allemaal hetzelfde waren' te ondersteunen en de burger te informeren over interculturele dialoog. Aan dit project werkten tal van deskundigen, praktijkwerkers, cartoonisten, enz. mee. De krant werd op die manier een medium dat interculturele dialoog uitspit in de breedte en de diepte. De Straatkrant bevat bovendien heel wat fotomateriaal én visuals van de tentoonstelling.

Taalbeheersing en -gebruik van Marokkaanse en Turkse allochtonen: resultaten van de Survey Integratie 2008 / Vancluysen, Kris; Van Craen, Maarten; Ackaert, Johan. - Antwerpen: Steunpunt Gelijkekansenbeleid, 2010. - 47 p. - ISBN: 978-90-77271-52-0
URL: www.steunpuntgelijkekansen.be/
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 taal

Dit onderzoeksrapport staat stil bij de taalsituatie van Marokkaanse en Turkse allochtonen tussen 18 en 70 jaar uit Antwerpen, Genk en Gent. Meer concreet wordt onderzocht hoe allochtonen hun kennis en gebruik van het Nederlands zelf beoordelen en welke factoren samenhangen met de beheersing en het gebruik van het Nederlands.

Inburgering: identiteit, loyaliteit en burgerschap. Themanummer / Henrichs, Hendrik; Jonker, Ed. - Assen: Van Gorcum, 2007. - pp. 428 - 627. - (Tijdschrift voor geschiedenis; 120: 4). - ISBN: 0040-7518: 19,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 tijd

Burgerschap en inburgering zijn begrippen die op dit moment sterk in de belangstelling staan. Het debat rond inburgering en immigratie is nauw verknoot met het thema van normen en waarden en met de vraag of er een Nederlandse identiteit bestaat die uitgaat boven het Nederlandse paspoort. Nu wordt opnieuw een beroep op historici gedaan om vorm te geven aan een aanvaardbare postmoderne, postkoloniale en postnationalistische, maar niettemin nationale identiteit. Er wordt gevraagd om een nieuwe canon voor het onderwijs, voor het museum en voor de inburgeringscursus. Redenen genoeg om aan deze materie een themanummer van het 'Tijdschrift voor Geschiedenis' te wijden.

Together to get there: Methodiek voor het inzetten van jonge nieuwe Nederlanders om hun achterban te informeren en te activeren / Wink, Rosanne. - Utrecht: Forum, 2010. - 45 p.
URL: <http://www.to-get-there.nl/>
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 toge

Methodiekbeschrijving van een project waarbij jongeren getraind worden om twee huiskamerbijeenkomsten te organiseren voor hun ouders, familieleden, vrienden en kennissen. Tijdens de eerste huiskamerbijeenkomst praten ze over hun wensen en behoeften met betrekking tot een zelfgekozen thema. Ze gaan na wat ze zelf kunnen doen om dingen te verbeteren en waar ze hulp nodig hebben van anderen. Voor de tweede bijeenkomst wordt een professional of ambtenaar uitgenodigd. Met hem of haar worden de punten uit de eerste bijeenkomst besproken en worden mogelijke oplossingen tegen het licht gehouden.

Van de Palace tot achter den tris: cité-bewoners vertellen / Broos, Bart; Moons, Patrick. - Heusden-Zolder: RIMO Limburg, 2010. - 212 p.: 12,00 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 vand

Dit boek is het resultaat van het project 'Sprekend verleden', een oral history project waarin het erfgoed van Beringen-Mijn als uitgangspunt werd gebruikt. Deze verhalenbundel, rijkelijk geïllustreerd met uniek beeldmateriaal uit o.a. archieven en familiealbums, geeft een mooi beeld van het

leven in de cité van Beringen-Mijn zoals dat door de bewoners tijdens de bloeiperiode van de koolmijn beleefd werd.

3.3. Landeninformatie

De Europese Unie, Turkije en de islam / WRR. - Amsterdam: Amsterdam University, 2004. - 176 p. - ISBN: 90-5356-692-9: 9,95 EUR
URL: <http://www.wrr.nl/content.jsp?objectid=2443>
Vindplaats Antwerpen: ge 03.2 EUR

De WRR geeft wetenschappelijke adviezen aan de Nederlandse regering. De centrale vraag van dit rapport is: "Vormt het feit dat de meerderheid van zijn bevolking moslim is een belemmering voor de toetreding van Turkije tot de Europese Unie?" Op grond van de in het rapport geschetste ontwikkelingen en huidige karakteristieken van de islam in Turkije wordt geconcludeerd dat hierin geen belemmering ligt voor toetreding. Ook zijn er geen aanwijzingen dat met het doorvoeren van door de EU gewenste hervormingen de Turkse democratische rechtsstaat in de toekomst in de gevarenzone zal komen. Dit rapport bevat als bijlage ook de studie "Zoeken naar de breuklijn"; van Erik-Jan Zürcher (hoogleraar Turkse talen en culturen) en Heleen van der Linden. In deze studie wordt dezelfde vraag beantwoord als in het advies, door uitgebreid stil te staan bij de geschiedenis van de Turkse islam en het hedendaagse islamitische landschap in Turkije (met o.m. aandacht voor de alevieten). De these van de botsing van beschavingen van Samuel Huntington wordt hierbij weerlegd.

3.4. Migratie

International migration in Europe : new trends and new methods of analysis / Bonifazi, Corrado; Okólski, Marek; Schoorl, Jeannette; Simon, Patrick. - Amsterdam: Amsterdam University Press, 2008. - 342 p. - (IMISCOE). - ISBN: 978-90-5356-894-1: 47,70 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 04 inte

De laatste twintig jaar zijn internationale migratievraagstukken in de meeste Europese landen een belangrijk onderwerp in het publieke debat geworden. In 'International Migration in Europe' wordt onder andere aandacht geschonken aan de analyse van nieuwe vormen van migratie, de evolutie van regionale patronen, het proces van migratie en integratie over verschillende generaties.

3.5. Jeugd

Jongeren in cijfers en letters : bevindingen uit de JOP-monitor 2 / Vettenburg, Nicole; Declerck, Johan; Siongers, Jessy. - Leuven: Acco, 2010. - 324 p. - ISBN: 978-90-334-7872-7: 29.00 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 05.1 jong

In dit boek wordt de leefwereld van Vlaamse jongeren tussen 12 en 30 jaar in kaart gebracht, op basis van de tweede afname van de JOP-monitor. Een brede waaier aan thema's komt hierbij aan bod: jongeren in hun socialisatieomgeving (gezin, school, werk en verenigingsleven), vrijetijdsbesteding en mediagebruik, levensloopsperspectieven, onveiligheidsgevoelens, ethnocentrisme en delinquentie. Dit boek komt hiermee tegemoet aan de nood naar een meer uitgebreide kennis en een meer accurate beeldvorming van jongeren. Kortom, een schat aan recent empirisch materiaal voor jeugdwerkers, beleidsmedewerkers, onderzoekers en iedereen die een blik wil werpen op de hedendaagse jongerencultuur.

Opvoeden in de multi-etnische stad / Pels, Trees. - Utrecht: Verwey-Jonker Instituut, 2010. - 42 p. - ISBN: 978-90-5830-383-7: 7,00 EUR

URL: http://www.verwey-jonker.nl/jeugd/publicaties/gezin/opvoeden_in_de_multi-etnische_stad

Vindplaats Antwerpen: ge 05.1 opvo

Opvoeden, zo stelt Trees Pels in deze rede, betekent zowel overdracht van het bestaande erfgoed als het voorbereiden van het kind op een open toekomst. Zij bespreekt deze polariteit tussen de oude en nieuwe wereld waarin kinderen opgroeien, en de spanningen en uitdagingen die deze met zich meebrengt. Dit doet zij op het niveau van het gezin en van de andere contexten waar kinderen worden opgevoed, zoals de buurt, school, moskee en jeugdzorg. Ook bespreekt zij de impact van de toenemende maatschappelijke polarisatie op de opvoeding en ontwikkeling van kinderen.

Curieuzeneuzepastapot : diversiteit en toegankelijkheid in het jeugdwerk / Bombaerts, Gunter; Hillaert, Wouter; Coussée, Filip. - Gent: Academia Press, 2010. - 277 p. - ISBN: 978-90-382-1615-7: 17 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 05.2 curi

Veel jeugdorganisaties hebben al jaren de mond vol over 'diversiteit', maar in de praktijk lijken ze de duale samenleving juist te bevestigen. Als het jeugdwerk in al die jaren iets geleerd heeft, dan wel dat het zoete ideaal van de regenboogsamenleving niet langer houdbaar is. Dit boek is een gids voor al wie zijn diversiteitskeuken extra wil kruiden. Samengesteld door een hele waaier aan ervaren koks. Met inspirerende verhalen, stevige analyses, vurige dialogen, handige tips. Waar komen we vandaan, waar moeten het heen? Eén zaak is duidelijk: met eilanddenken gaan we er niet komen.

Etnisch-culturele diversiteit in het jeugdwerk: enkele goede praktijkvoorbeelden / Odice. - Gent: Odice, 2010. - 23 p. URL: <http://www.odice.be/page.php?id=97>
Vindplaats Antwerpen: ge 05.2 etni

De verscheidenheid aan kinderen en jongeren stelt jeugddiensten en jeugdwerkorganisaties voor een pak nieuwe uitdagingen. Het Oost-Vlaams Diversiteitscentrum wil hierin een ondersteunende rol opnemen en bundelde meerdere goede praktijkvoorbeelden over etnisch-culturele diversiteit in het jeugdwerk.

Incluso / [s.n.]. - Leuven: Incluso, [s.a.]. Doelgroep: 17-18 jaar
URL: <http://www.incluso.org/manual>
Vindplaats Antwerpen: URL

Sociale media als Facebook, Twitter en blogs kunnen risicjongeren helpen aan de samenleving deel te nemen. Vaak hebben deze jongeren te weinig computerkennis om te weten hoe ze dat het beste kunnen doen. Beroepskrachten die met jongeren werken ontbreekt het echter vaak aan tijd of kennis om de jongeren te leren hoe ze met sociale media moeten werken. Dat blijkt uit een onderzoek van INCLUSO, een samenwerkingsproject van zeven Europese landen, waarin de invloed van sociale media op de levenskwaliteit van risicjongeren werd onderzocht. Via sociale media kunnen jongeren niet alleen gemakkelijker contacten leggen en onderhouden, maar ook op zoek gaan naar werk, hun mening uiten en op de hoogte blijven. Op de projectsite staat ondermeer een handleiding voor beroepskrachten die sociale media bij risicjongeren willen introduceren.

Meisjes ballen mee! Handleiding voor het opzetten van meisjesvoetbal binnen uw vereniging / Wink, Rosanne; de Groot, Jeroen; De Groot, Consult. - Utrecht: FORUM, 2010. - 33 p.
Vindplaats Antwerpen: ge 05.2 meis

Deze handleiding, samengesteld op basis van de ervaringen bij vijf Utrechtse voetbalverenigingen die meisjesvoetbal aanbieden, bevat veel nuttige tips, aangevuld met achtergrondinformatie die van pas komt bij het opzetten van voetbal voor (allochtone) meisjes. Het boekje is geschreven vanuit het perspectief van de voetbalvereniging, maar veel van de tips zijn ook algemeen toepasbaar voor andere sporten.

Praktijkonderzoek Diversiteit in de jeugdsector / Janssen, Kim. - Brussel: Steunpunt Jeugd, 2010. - 52 p. URL: <http://www.steunpuntjeugd.be/diversiteit/praktijkonderzoek-diversiteit>
Vindplaats Antwerpen: ge 05.2 prak

Met dit onderzoek wil Steunpunt Jeugd jeugdorganisaties inspireren en ondersteunen in het diversiteitsproces. Het gaat om een kleinschalig kwalitatief onderzoek

bij 12 jeugdorganisaties en heeft als doel een concreet inzicht te verwerven in hoe jeugdorganisaties diversiteit managen op verschillende organisatieniveaus (de visie op diversiteit, het personeel, de vrijwilligers, de bestuursorganen, het bereik, het aanbod en de vorming). Daarnaast schonken de onderzoekers ook aandacht aan een deontologische code, netwerking en meetinstrumenten.

Straatcultuur: een effectieve aanpak van jeugdgroepen / Smelt, Patrick. - Amsterdam: SWP, 2010. - 110 p. - ISBN: 978-90-8850-134-0: 15,75 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 05.2 stra

Straatcultuur en hangjongeren zijn veelbesproken onderwerpen. Maar wat is straatcultuur nu eigenlijk? Wat voor effect heeft straatcultuur op hangjongeren? Hoe maak je contact met jeugdgroepen, en hoe ga je als professional om met straatcultuur en grensoverschrijdend gedrag?

Straathoekwerk: een actieve werkvorm / Vlastrov. - Berchem: Steunpunt algemeen welzijnswerk, 2010. - 83 p.: 10,00 EUR
URL: <http://www.straathoekwerk.be/Publicaties/tabid/432/Default.aspx>
Vindplaats Antwerpen: ge 05.2 stra

Wat is straathoekwerk, met wie werken ze, welke doelstellingen hanteren ze,... Ook de geschiedenis van het straathoekwerk in Vlaanderen wordt belicht.

Stretchen op de werkvloer: werken aan diversiteit door jongeren kansen te geven en kansen te creëren / Janssen, Kim; Pieters, Bert; Blancke, Evelyne. - Brussel: Steunpunt Jeugd, 2010. - 30 p.: 5,00 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 05.2 stre

Deze brochure wil jeugdorganisaties motiveren om diversiteit op een structurele manier in te bouwen in hun werking. In overleg met de jeugdsector werd een checklist ontwikkeld voor werkgevers in jeugdorganisaties. De checklist is allereerst een instrument om werkgevers te prikkelen hun personeelsbeleid onder de loep te nemen met een specifieke focus op diversiteit. Daarnaast tracht deze brochure ook meer aandacht op te roepen voor jongeren uit kansengroepen als potentiële werknemer in de brede waaier aan jobs binnen de jeugdsector: als jeugdwerker, klusjesman, pedagogisch of administratief medewerker.

Mosaic: the training kit for Euro-Mediterranean youth work / [s.n.]. - Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2010. - 423 p. - (T-Kit; 11). - ISBN: 978-92-871-6577-0: 17,00 EUR
Doelgroep: Volwassenen; 17-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: ge 05.2 t-kit

De T-kits zijn thematische activiteitenboeken, geschreven door ervaren trainers en experts. Deze T-kit gaat over interculturele

activiteiten in het jeugdwerk. Het eerste deel verkent de thema's waarrond in die activiteiten gewerkt wordt: gendergelijkheid, milieu, minderheden, vrede en conflict, participatie en burgerschap, mensenrechten, religie en verdraagzaamheid. In het tweede deel worden 30 concrete activiteiten beschreven die het mogelijk moeten maken rond deze thema's te werken, hetzij bij het trainen van jeugdwerkers, hetzij binnen het jeugdwerk zelf.

Het ging gewoon vanzelf : de vroege loopbaan van criminele allochtone jongens / Op den Kamp, H.M.; Halfhide, C.; Driessen, F.M.H.M. - Utrecht: Bureau Driessen, 2002. - [47 p.]. - ISBN: 90-73259-31-2
URL: <http://www.politiewetenschap.nl/download/alljong.pdf>
Vindplaats Antwerpen: URL

Voor dit onderzoek werden allochtone criminele jongeren geïnterviewd. Twee vragen staan centraal in deze studie: In hoeverre is het mogelijk deze jongeren te bereiken en via een interview relevante informatie van hen te verkrijgen? En in hoeverre bevestigen deze interviews de hypothese dat de sociale netwerken van deze jongeren (familie, buurt, school, vrienden) van doorslaggevend belang zijn voor het beginnen met en continueren van crimineel gedrag? Deze studie bouwt voort op de eerdere studie van Bureau Driessen 'Zeg me wie je vrienden zijn'.

Tussen onmacht en onwil: een kwalitatief onderzoek naar twintig Marokkaanse veelplegers / van Wijk, A.Ph.; Schoenmakers, Y.M.M. - Apeldoorn: Politieacademie, 2008. - 93 p.
URL: http://www.wegwijzerjeugdveiligheid.nl/doc/overlast_mn_jongeren/Tussen_onmacht_en_onwil.pdf
Vindplaats Antwerpen: URL

Onderzoek om inzicht te krijgen in de kenmerken en achtergronden van de Marokkaanse veelplegers in 's-Hertogenbosch om zo de mogelijkheden tot preventief, curatief en repressief ingrijpen te verbeteren. Uit dit onderzoek komen de vrijetijdsbesteding van de jongeren en hun verkeerde vrienden als de belangrijkste risicofactoren naar voren. In het rapport zijn aanbevelingen opgenomen voor maatregelen die de diverse veiligheidspartners zoals de gemeente, scholen en politie kunnen nemen.

Breaking the wall of silence: Practitioners responses to trafficked children and young people / Pearce, Jenny J.; Hynes, Patricia; Bovarnick, Silvie. - London: NSPCC, 2009. - 205 p.
URL: http://www.nspcc.org.uk/Inform/research/Findings/breaking_the_wall_of_silence_report_wdf66135.pdf
Vindplaats Antwerpen: URL

Onderzoekers van de Universiteit van Bedfordshire in Groot-Brittannië hebben samen met de National Society for Prevention of Cruelty tot Children (NSPCC) een rapport uitgebracht over de complexiteit van het signaleren van en interveniëren in de handel in kinderen en vrouwen. Het onderzoek wijst uit dat de mensenhandel geen eenmalige gebeurtenis is, maar een proces; iets waar hulpverleners rekening mee moeten houden. Het rapport bespreekt manieren waarop hulpverleners dit probleem tegemoet kunnen treden, rekening houdend met de belangen van het kind.

3.6. Hulpverlening

De bijziendheid van evidence based practice: beroepsinnovatie in de sociale sector / Steyaert, Jan; van den Biggelaar, Tineke; Peels, Johan. - Amsterdam: Stichting Welzijns Publikaties (SWP), 2010. - 133 p. - ISBN: 978-90-8850-145-6: 18,75 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 06.1 bijz

Over 'evidence based' werken is in de sociale sector nogal wat discussie aan de gang. Medewerkers op de werkvloer stellen dat er weinig methoden werkelijk aantoonbaar effectief zijn, en onderzoekers morren dat er te weinig gebruik wordt gemaakt van hun wetenschappelijke kennis. Ondertussen staat de kwaliteit van de sociale sector steeds opnieuw ter discussie. In dit boek beschrijven de auteurs de inhoud en relevantie van evidence based practice, maar ook de bijziendheid van die benadering. Er zijn immers nog veel meer krachten die de dynamiek op de werkvloer van de sociale sector beïnvloeden. Kunnen we door inzichten uit praktijk en wetenschap optimaal te gebruiken daadwerkelijk de kwaliteit van de sector verbeteren?

Canon sociaal werk / Verzelen, Wim; van der Lans, Jos; van der Linde, Maarten; Sprinkhuizen, Ard ; Steyaert, Jan. - [S.l.], [s.a.].
URL: <http://www.canonsociaalwerk.be>
Vindplaats Antwerpen: URL

Het doel van de Canon Sociaal Werk is studenten, professionals en beleidsmakers inzicht te geven in de geschiedenis van het sociaal werk, waarbij sociaal werk breed wordt opgevat. De hele geschiedenis wordt - zoals bij de Nederlandse geschiedenis - opgehangen aan een aantal belangrijke data, personen en gebeurtenissen. De canon is toegankelijk geschreven en rijkelijk geïllustreerd. De site bevat ook vele literatuurverwijzingen, studieopdrachten, en zelfs een quiz. De website heeft drie onderdelen: de Canon sociaal werk Nederland, de Canon sociaal werk Vlaanderen en de Canon sociaal werk internationaal.

Coaching en diversiteit: een pragmatische kijk op modellen die werken / Bos, Marten. - [S.l.]: Bohn Stafleu Van Loghum, 2010. - 138 p. - ISBN: 978-90-313-7473-1: 23,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 06.1 coac

Voor het omgaan met diversiteit zijn inmiddels heel wat theorieën en methoden ontwikkeld. Maar welke werken nu echt in de praktijk? De auteur van dit boek is begeleider van uiteenlopende groepen waarbij hij verschillende methodieken uitprobeerde. In dit boek legt de auteur het begrip diversiteit uit vanuit een brede visie op cultuur, als een waaier van identiteiten. Door praktijkervaringen te koppelen aan algemene theorieën wordt aan begeleiders en coaches materiaal aangeboden om eigen verhalen en verhalen van cliënten te onderzoeken op aanwezige diversiteit. Het boek sluit af met oefeningen voor het werken met groepen, individuele klanten en organisaties.

Contactfunctionaris : een functie voor de politie? / van Gemert, Frank. - Amsterdam: Regioplan Beleidsonderzoek, 2003. - 48 p.
URL: <http://www.politiewetenschap.nl/pdf/contactfunctionaris.pdf>
Vindplaats Antwerpen: URL

Sinds de jaren tachtig zijn er in Nederland in verschillende gemeenten 'contactfunctionarissen' die bemiddelen tussen allochtonen en Nederlandse instanties. Het doel van dit onderzoek is het inventariseren van verschillende soorten contactfunctionarissen die in de praktijk werken of gewerkt hebben en het evalueren van de resultaten die zij bereikt hebben.

Het is niet alles (g)oud wat er blinkt: diversiteit in ouderenbeleid: hoe staat er mee en hoe kan het beter / Çelik, Ayçýđ; Groenestein, Paul. - Utrecht: Forum, 2010. - 44 p.
Vindplaats Antwerpen: ge 06.1 heti

Deze publicatie laat zien waarom diversiteit in het beleid voor ouderen noodzakelijk is. Diversiteit op tal van manieren en op verschillende niveaus. Het boekje geeft feiten en tips.

Het Sociaal Huis : werken aan een toegankelijke dienst- en hulpverlening / Sels, Peter; Goubin, Eric; Meulemans, Dirk. - Brussel: Politeia, 2008. - 159 p. - ISBN: 978-2-509-00237-2: 39 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 06.1 soci

Dit handboek vertrekt vanuit de visie dat het sociaal huis een toegankelijkheidsconcept is dat op lokaal niveau wordt uitgewerkt en dat een antwoord biedt op de specifieke toegankelijkheidsproblemen in de lokale dienst- en hulpverlening. Het werken aan een toegankelijke lokale dienst- en hulpverlening wordt beschouwd als een strategisch aandachtspunt voor gemeente- en OCMW-besturen. Dit handboek

schuift vier actierreinen naar voren om in te spelen op toegankelijkheidsproblemen: communicatie, proactief handelen en hulpverleningsmethodieken, loketwerking en ruimtelijke inbedding (inclusief klantgerichte dienstverlening) en participatie. De auteurs reiken naast denkkaders ook praktijkvoorbeelden en concrete werkinstrumenten aan waar medewerkers en mandatarissen van lokale besturen mee aan de slag kunnen.

Het sociaal huis in Vlaanderen: een stand van zaken / Departement Welzijn, Volkgezondheid en Gezin. - Brussel: Vlaamse Overheid, 2009. - 20 p.
URL: http://www4.vlaanderen.be/wvg/lokaalsociaalbeleid/documentatie/SH_rapport_Sociaal_Huis_dec2009.pdf
Vindplaats Antwerpen: ge 06.1 soci

Het Sociaal Huis is een toegankelijkheidsconcept dat gericht is op een maximale toegankelijkheid van de dienst- en hulpverlening voor elke burger. Om een beter zicht te krijgen op de diversiteit van de uitwerking van het Sociaal Huis in Vlaanderen, werd een enquête voorgelegd aan alle lokale besturen. Op basis van de resultaten schetst dit rapport een beeld van de sociale huizen in Vlaanderen.

Sociale kaart Antwerpen voor vreemdelingen met of zonder wettig verblijf / Antwerps Minderhedencentrum De Acht. - Borgerhout: Antwerps Minderhedencentrum De Acht, [s.a.]. - 62 p.
URL: www.de8.be
Vindplaats Antwerpen: URL

Deze sociale kaart biedt een overzicht van organisaties en instellingen in de stad Antwerpen die een rol kunnen spelen in de hulpverlening aan mensen met of zonder wettig verblijf. Naast adressen en contactgegevens, wordt ook basisinformatie meegevoerd over rechten en mogelijkheden tot doorverwijzing: per thema en per doelgroep. De gegevens worden regelmatig bijgewerkt.

In de kast, uit de kast / Eddehbia, Ham-madi; Önce, Seda; Ulichki, Fenna. - Amsterdam: ACB Kenniscentrum, 2010. - 44 p.
URL: <http://www.acbkenniscentrum.nl/>
Vindplaats Antwerpen: ge 06.2 inde

Verslag van een inventariserend onderzoek naar de positie en behoeften van allochtonen met homoseksuele en lesbische gevoelens.

Verbonden door het lot: lotgenotencontactgroep Turkse moeders met een beperking en/of gezinslid met beperking. Evaluatie en methodiek / van Ooijen, Selina; Yurdakul, Birsan; Schelling, Daphne. - Rotterdam: CMO Stimulans, 2007. - 33 p.
URL: http://www.cmo-stimulans.nl/upload/79910_647_1200991410865-methodiekbeschrijving_turkse_gehandicapten.pdf
Vindplaats Antwerpen: URL

Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat mensen met een beperking die afkomstig zijn uit een etnische minderheidsgroep, opvallend weinig gebruik maken van de bestaande voorzieningen in de zorg. Ook hun ouders, verzorgers of mantelzorgers nemen weinig deel aan het huidige aanbod van ondersteuningsmogelijkheden. Om deze problematiek bespreekbaar te maken, werd een 'lotgenotencontactgroep' opgezet voor moeders met een gezinslid met een beperking, waarbij sommige moeders ook zelf een fysieke beperking hebben. Dit project wou deze moeders een steuntje in de rug bieden, zodat zij vanuit eigen kracht hun isolement kunnen doorbreken. Deze publicatie bevat een evaluatie en methodiekbeschrijving van het project.

3.7. Vrouwen

Vrouwelijk meervoud / Vromman, Jan. - Brussel: Flora vzw, 2006. - 128 + 55 min.
Vindplaats Antwerpen: ge 07.1 vrou

Deze DVD is onderdeel van de ruimere tentoonstelling "Vrouwelijk meervoud/Féminin pluriel" die gedurende 2007 doorheen gans België reisde. De diverse korte filmpjes (documentair genre) hebben het over vrouwen uit de kansarmoede en in het bijzonder over de achttien groepen waar Flora mee samenwerkt en die iets aan die kansarmoede doen (vorming, tewerkstelling, buurtwerk,...). Het uitgangspunt is: wijzen op de diversiteit (allochtoon/autochtoon, platteland/stad, hoge opleiding/lage opleiding,...). De DVD bestaat uit twee onderdelen: in 'het dagelijks brood' volgen we zestien vrouwen gedurende een gewone werkdag. Geen interviews, alleen observatie. Tegelijk lezen die vrouwen een zelfgeschreven brief voor en zien we de omgevingen waarin deze vrouwen leven. In negentien fragmenten toont 'Ontplooiën' individuen of groepen die zich op één of andere wijze ontwikkelen. Ze komen tot expressie, zoeken bezigheid en ruimte waarin ze een plaats opeisen voor zichzelf als vrouw.

Keuze of Cultuur: meiden over huwelijk en moederschap / Daal, Monique; Elhajri, Khadija; Knijnenburg, Joyce. - Rotterdam: Me & Society, 2010. - 81 p. - ISBN: 978-9490666026
Vindplaats Antwerpen: ge 07.3 keuz

Me & Society beschrijft in dit boekje een methodiek gericht op allochtone tienermeiden en hun toekomst. Een deel van de meiden kiest al jong voor het moederschap. Kiezen deze meiden bewust zelf voor jong moederschap? Zo ja, waarom? Of wordt die keuze bepaald door het lot, de familie, of hun culturele afkomst? Deze methodiekbeschrijving tracht antwoord te geven op deze vragen. Het boek geeft hierbij inzicht in de leefwereld van deze bijzondere doelgroep en verschaft indringende informatie over de geschetste problematiek. Tevens

zijn suggesties opgenomen in het boek voor empowerment van deze doelgroep. Ook bevat het boek een aantal aanbevelingen om te helpen bij het starten van discussie over seksualiteit en moederschap.

3.8. Religie

Aanpak van radicalisme: een psychologische analyse / de Wolf, Arjan; Doosje, Bertjan. - Amsterdam: Stichting Welzijns Publicaties (SWP), 2010. - 215 p. - ISBN: 978-90-6665-992-6: 19,90 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 08.1 aanp

Dit boek beschrijft stapsgewijs hoe het proces van radicalisering zich op dit moment in Nederland voltrekt. Dit proces is tevens het uitgangspunt voor de beschreven manieren van aanpak. Zo wordt het duidelijk op welk moment welke interventies gehanteerd kunnen worden, zodat deradicalisering plaatsvindt. Dit boek leert eenieder om radicalisering in Nederland te herkennen, leert bestuurders om hun beleid met betrekking tot dit thema te optimaliseren en leert docenten, politieambtenaren, sociaal pedagogen en jeugdwerkers hoe om te gaan met deze problematiek.

Radicaal, orthodox of extremist? Achtergrondinformatie over radicalisering en polarisatie / Arts, Lisa; Butter, Ewoud. - Amsterdam: ACB Kenniscentrum, 2009. - 122 p.
URL: [http://www.acbkenniscentrum.nl/upload/UserFiles/Image/Radicaal%20orthodox%20extremist%20ACB%20Kenniscentrum\(1\).pdf](http://www.acbkenniscentrum.nl/upload/UserFiles/Image/Radicaal%20orthodox%20extremist%20ACB%20Kenniscentrum(1).pdf)
Vindplaats Antwerpen: ge 08.1 radi

Dit rapport is het verslag van een verkennend onderzoek naar de theorieën en methodieken die worden ontwikkeld om vormen van radicalisering en in mindere mate polarisatie tegen te gaan. Hierbij ligt het accent op islamitische vormen van radicalisering, maar er is ook aandacht voor extreemrechts. In deel 1 wordt ingegaan op definities en achtergronden. In deel 2 wordt aandacht besteed aan het beleid in Nederland. Deel 3 belicht de aanpak van radicalisering in Frankrijk, Marokko en Groot-Brittannië.

Women Embracing Islam: gender and conversion in the west / van Nieuwkerk, Karin. - Austin: University of Texas Press, 2006. - 294 p. - ISBN: 0-292-71273-1. - ISBN: 978-0-292-71273-7: 21,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 08.2 wome

Dit boek gaat over de bekering van westerse vrouwen tot de islam. De essays in het boek zijn geschreven naar aanleiding van een symposium 'gender and conversion to islam'. De auteurs komen uit verschillende disciplines: sociologie, antropologie, geschiedeniswetenschap en theologie. Er wordt nagegaan waarom westerse vrouwen zich bekeren tot de islam en wat de impact

hiervan is op hun eigen leven en op hun omgeving. De auteurs hebben daarvoor gebruik gemaakt van talrijke getuigenissen en interviews met bekeerde vrouwen in de Verenigde Staten, de Scandinavische landen, Duitsland, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Zuid-Afrika.

3.9. Gezondheidszorg

Ensuring the right of migrant children to health care: the response of hospitals and health services / Peiro, María José; Benedict, Roumyana; Suárez López de Vergara, Rosa Gloria. - Brussels: IOM, 2009. - 50 p.

URL: http://www2.gobiernodecanarias.org/sanidad/scs/content/6f3a4ddd-4c79-11df-9a6d-4958413842c9/Childrens_Rights_in_Healthcare_Settings_Backgroun_Paper.pdf

Vindplaats Antwerpen: URL

De Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) schreef een paper over het verzekeren van de toegang tot gezondheidszorg voor migrantenkinderen. Deze paper gaat in op het juridisch kader (Kinderrechtenconventie) volgens een holistisch concept van gezondheid aan migrantenkinderen. De paper bevat goede praktijkvoorbeelden uit ziekenhuizen en gezondheidscentra in Europa, en heeft aandacht voor de uitdagingen voor de samenleving, het ziekenhuismanagement en de professionals uit de gezondheidssector. Cases worden eveneens besproken.

Migranten, preventie en gezondheidszorg / van Berkum, M.T.M.; Smulders, E.M.C. - Utrecht: Pharos, 2010. - 49 p. - ISBN: 978-90-75955-73-6: 12,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 09 migr

'Migranten, preventie en gezondheidszorg' beschrijft de verschillen in gezondheid en in zorgconsumptie tussen allochtonen en autochtonen. De studie geeft inzicht in hoe de preventie en zorg voor allochtonen in de praktijk is geregeld, welke verbeteringen er tot nu toe zijn gedaan en welke conclusies hieruit getrokken kunnen worden. Tot slot doen de auteurs aanbevelingen over welke extra (beleids)inspanningen en volgende stappen er nodig zijn om het huidige zorg- en preventiestelsel goed te laten werken voor alle burgers.

SONG-scan: sociale ongelijkheid in gezondheid / Universiteit Gent. - Brussel: Koning Boudewijnstichting, 2010.
URL: <http://www.ongelijkgezond.be/>
Vindplaats Antwerpen: URL

De SONG-Scan wil professionele ontwikkelaars en uitvoerders van sociale projecten en plannen helpen. De Scan geeft inzicht en zicht op Sociale ONgelijkheid in Gezondheid (kortweg SONG), zodat je ze in rekening kan brengen. In tien vragen ga je hiermee na of je project genoeg

oog heeft voor sociale diversiteit van de bevolking en hoe het de sociale kloof in de gezondheid helpt verkleinen. Er bestaat een SONG-Scan voor de voorbereidende fase van je project, voor de uitvoeringsfase en om na de afronding van het project in te vullen. Dit instrument leent zich bij uitstek tot gebruik binnen een lokaal sociaal beleid.

Een tipje van de sluier: een studie naar de participatie van vrouwen met een Turkse en Marokkaanse achtergrond in de Amsterdamse gezondheidszorg / Imansoeradi, Melissa; van der Meer, Marc. - Amsterdam: ECBO, 2009. - 62 p.
Vindplaats Antwerpen: ge 09 tipj

In dit rapport is de beeldvorming rond de gezondheidszorg in de Turkse en Marokkaanse gemeenschap in kaart gebracht. Daarnaast zijn de strategieën van zorgwerkgevers rond intercultureel personeelsbeleid en het bereiken van nieuwe marktsegmenten geanalyseerd.

Zorg voor allochtonen [themanummer] / van den Bosch, W.J.H.M. - Houten: Bohn Stafleu Van Loghum, 2009. - 66 p. - (Bijblijven: tijdschrift Praktische Huisartsgeneeskunde; 2009: 4): 32,00 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 09 zorg

Deze thema-editie van het tijdschrift Bijblijven gaat in op de zorg voor allochtonen. Onderwerpen die de revue passeren zijn de cijfers over migrantenstromen, de status die allochtonen hebben, zorg voor gevluchte kinderen, het gebruik van de tolk, het culturele interview, vluchtelingenvragen met ervaringen van seksueel geweld, het Istanbul-protocol en de zorg voor gedetineerden. Dit themanummer wil huisartsen een beter beeld geven van deze speciale patiëntengroep en handvatten bieden om culturele verschillen te overbruggen.

3.10. Racisme, discriminatie en beeldvorming

Study on the use of age, disability, sex, religion or belief, racial or ethnic origin and sexual orientation in financial services, in particular in the insurance and banking sectors: final report part II: country reports / Civic Consulting. - Brussels: European Commission, 2010. - 123 p.
URL: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=5600&langId=en>
Vindplaats Antwerpen: URL

Onderzoek naar praktijken van banken en verzekeringinstellingen die bij het opzetten en verstrekken van financiële producten rekening zouden houden met leeftijd, handicap, geslacht, etnische herkomst, geloof en seksuele oriëntatie. De studie kijkt ook naar mogelijke maatregelen om discriminatie in de financiële wereld te voorkomen. Dit deelonderzoek neemt een aantal landen onder de loep, waaronder België.

3.11. Beleid

The Local Dimension of Migration Policymaking / Caponio, Tiziana; Borkert, Maren. - Amsterdam: Amsterdam University Press, 2010. - 195 p. - (IMISCOE). - ISBN: 978-90-8964-232-5: 39,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 11 loca

The Local Dimension of Migration Policymaking biedt nieuwe perspectieven op het integratiebeleid van immigranten in Europese en Noord-Amerikaanse steden. Het laat zien hoe maatschappelijke aansluiting op lokaal niveau ontstaat en beheerd wordt. De afzonderlijke hoofdstukken richten zich op drie thema's: burgerschap, sociale diensten en religieuze diversiteit. Daarmee worden stedelijke gebieden in Zwitserland, Italië, Duitsland, Nederland en Canada bestudeerd. In alle onderzochte landen blijkt dat, ondanks de verschillen in onder meer staatsstructuur en integratiemodellen, het lokale niveau een zeer belangrijke bijdrage levert aan het integratiebeleid. De casestudies laten zien dat nationaal beleid door lokale actoren opnieuw gedefinieerd wordt en dat de werkelijke omstandigheden op lokaal niveau het integratieproces van immigranten bepalen.

Lokaal diversiteitsbeleid: etnisch-culturele diversiteit op de lokale agenda / Storms, Annelies; Vereertbrugghen, Lucy; Vanreppelen, Joke. - Brussel: Politiea, 2009. - 135 p. - (Pockets lokale besturen)
Vindplaats Antwerpen: ge 11 loka

Met steun van de Vlaamse overheid werkte de VVSG een jaar lang mee aan het vergroten van het politiek draagvlak voor een geïntegreerd etnisch-cultureel diversiteitsbeleid. De pocket bundelt die ervaring en reikt goede praktijken aan van lokale besturen om werk te maken van diversiteit. U vindt er informatie over het nieuw Vlaams beleidskader voor het lokale integratiebeleid. Aan de hand van voorbeelden krijgt u scenario's aangereikt om diversiteit te verankeren in het bestuursakkoord, het meerjarenplan, het lokaal sociaal beleid en andere sectorale plannen. Als politicus of medewerker krijgt u tips om collega's uit verschillende beleidsdomeinen te overtuigen dat diversiteit een zaak is van iedereen. De pocket stelt een aantal inspraakinitiatieven voor die allochtone en autochtone burgers bij het beleid betrekken. Er wordt ook dieper ingegaan op de acties die een lokaal bestuur als werkgever kan nemen om de instroom en doorstroom van allochtone personeelsleden te verzekeren. Tenslotte vindt u een overzicht van de organisaties die lokale besturen ondersteuning bieden bij het ontwikkelen van een diversiteitsbeleid.

Nieuw Politiek Talent: meer allochtone vrouwen in de lokale politiek / Dekker, Lisette; Koçak, Suzan; Aal, Marianne. - Utrecht: Alleato, 2010. - 23 p.

URL: <http://www.alleato.nl/publicaties/13/66>
Vindplaats Antwerpen: ge 11 nieu

Het project 'Nieuw Politiek Talent' had tot doel het bevorderen van de politieke participatie van allochtone vrouwen in de lokale Nederlandse politiek. Deze brochure beschrijft methodiek en resultaten van dit succesvolle project.

3.12. Recht

De nieuwe vreemdelingenwet: een praktische handleiding bij de vele wijzigingen sedert 2006 / Bogman, Ann. - Brussel: Foyer, 2010. - 80 p.

URL: http://www.foyer.be/IMG/doc/Brochure_de_nieuwe_Vw_mei_2010_.doc
Vindplaats Antwerpen: ge 12 nieu

De brochure "De nieuwe vreemdelingenwet" maakt u wegwijs in de verblijfsreglementering die in 2007 en 2008 grondig hervormd werd. U vindt er o.a. de asielprocedure; de regels m.b.t. gezinshereniging; de nieuwe criteria voor regularisatie; het verblijf van Europese onderdanen en hun familieleden; het statuut van langdurig ingezetenen.

3.13. Wonen

Diversiteit en discriminatie in de sociale huisvesting: een kritische benadering van 'sociale mix' / Bervoets, Wouter; Loopmans, Maarten. - Brussel: STeR, 2010. - 93 p.

URL: http://diversiteit.be/index.php?action=artikel_detail&artikel=371
Vindplaats Antwerpen: ge 13 dive

De vragen die in dit onderzoek centraal stonden, waren: welke aspecten maken deel uit van de definitie van sociale mix: het onderscheid in inkomsten, generaties, culturen? Kan men de sociale kloof verkleinen door de ruimtelijke kloof in te krimpen, en hoe? Hoe trachten de drie regio's van het land sociale mix vorm te geven? De studie gaat ook na in welke mate de huidige praktijken van sociale mix die ook hun verdienste hebben al dan niet discriminaties voortbrengen. Deze studie wil niet alleen een momentopname bieden van de staat van de sociale mix in de Belgische sociale huisvesting. Aan de hand van interviews met vertegenwoordigers van sociale huisvestingsmaatschappijen, lokale besturen en huurdersverenigingen alsook een vergelijking met cases uit het buitenland, toetst deze studie de theorie aan de praktijk.

3.14. Arbeid en tewerkstelling

Div kwartet / [s.n.]. - Amstelveen: DIV - Landelijk Netwerk Diversiteitsmanagement, [s.a.]. - 24 kaarten, blaadje met spelregels, antwoordenboekje
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: ge 14 divk

Dit spel wordt in teamverband gespeeld (3 tot 5 spelers) en heeft als belangrijkste doel het onderwerp diversiteit in het personeel op een speelse manier onder de aandacht te brengen en een levendige discussie op te roepen. De volgende categorieën komen aan bod: homo/hetero, mannen/vrouwen, leeftijd, allochtonen/autochtonen, uiterlijk, gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Het spel is laagdrempelig van opzet en daardoor geschikt om in te zetten tijdens sessies die tot doel hebben meer bewustwording bij werkgevers te bereiken.

Equal Opportunities en Ethnic Inequality in European Labour Markets: discrimination, gender and policies of diversity / Kraal, Karen; Roosblad, Judith; Wrench, John. - Amsterdam: Amsterdam University Press, 2009. - 118 p. - (IMISCOE). - ISBN: 978-90-8964-126-7: 27,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 14 equ

In dit boek wordt de huidige arbeidsmarktpositie van migranten en etnische minderheden in Europa onderzocht. De eerste hoofdstukken bevatten een overzicht van de huidige situatie op de arbeidsmarkt, hoofdzakelijk puttend uit statistische gegevens. Vervolgens worden de verschillende soorten gelijkheidsbeleid binnen organisaties en de soorten en effecten van diversiteitsmanagement bekeken.

Huishoudpersoneel: door een andere bril bekeken / OR.C.A. - Brussel: OR.C.A., 2010. - 80 p.
URL: www.orcasite.be
Vindplaats Antwerpen: ge 14 huis

In dit rapport wordt verslag uitgebracht van een bevraging van werkgevers en werknemers in 2009. De auteurs gingen op zoek naar de reden waarom nog zoveel werknemers zonder papieren tewerkgesteld worden door welgestelde gezinnen als voltijdse huishoudbediende. Van daaruit formuleren ze aanbevelingen voor meer legaliteit en betere arbeidsomstandigheden.

Inkomen en diversiteit: onderzoek naar de inkomenspositie van migranten in België / Corluy, Vincent; Verbiest, Gerlinde. - Antwerpen: Centrum voor sociaal beleid, 2010. - 27 p.
URL: <http://www.centrumvoorsociaalbeleid.be/index.php?q=node/1084>
Vindplaats Antwerpen: ge 14 inko

In deze bijdrage wordt het socio-economische profiel van de huidige groep migranten vergeleken met dat van de autochtone bevolking. Bijzondere aandacht gaat daarbij

naar de inkomenspositie en het armoederisico van beide groepen.

Lessen over diversiteitsbeleid: bij gemeenten, provincies en waterschappen / van Gerven, Anne; Ramcharan, Radj; Hamaker, Dirk; de Vries, Sjiera. - Den Haag: Forum, 2010. - 92 p. - ISBN: 978-90-77681-42-8
URL: http://www.forum.nl/Publicaties/Alle_titels_A-Z/Alle_titels_chronologisch/CatalogListId/1/CatalogId/271
Vindplaats Antwerpen: ge 14 less

Deze handreiking bevat nuttige informatie en tips voor iedereen die beleid wil voeren gericht op meer (etnische) diversiteit in het personeelsbestand. Wat is een business case? Hoe bed je diversiteit in je organisatie? Welke bijdrage kun je zelf leveren aan een diversiteitbevorderend klimaat?

De (nog) niet bemiddelbaren: een verloren groep op de Antwerpse arbeidsmarkt? / Struyven, Ludo; Heylen, Vicky; Van Hemel, Line. - Leuven: HIVA, 2010. - 120 p.
URL: http://www.hiva.be/resources/pdf/publicaties/R1337_Niet_bemiddelbaren_antwerpen.pdf
Vindplaats Antwerpen: ge 14 nogn

Wat verhindert langdurig werkzoekenden en leefloners om terug aan het werk te gaan? Deze vraag dringt zich des te meer op naarmate het activeringsbeleid stoot op een harde kern van moeilijk of (nog) niet bemiddelbaren. Dit onderzoek voor de stad Antwerpen brengt de uiteenlopende belemmeringen voor activering systematisch in kaart. Deze gegevens reiken de sleutel aan om tot een omvattende aanpak (het zogenoemde sluitend maatpak) te komen voor de (nog) niet bemiddelbaren.

Het re-integratietraject / Asman, Marianne. - Amsterdam: Boom onderwijs, 2009. - 95 p. - ISBN: 978-90-473-0113-4: 19,50 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: ge 14 rein

Dit studieboek wil studenten hoger sociaal onderwijs inzicht geven in het beroep van re-integratiecoach of -consulent. Het boek beschrijft vanuit de praktijk en geïllustreerd met casusmateriaal op welke manier je werkloze mensen (ouderen, jongeren, migranten, vluchtelingen) begeleidt en bemiddelt naar werk.

Stop it!: Preventing third party violence in commerce: a toolkit / [s.n.]. - Brussel: UNI Europa, 2009. - 20 p.
URL: <http://www.eurocommerce.be>
Vindplaats Antwerpen: ge 14 stop

In heel Europa worden werknemers in stijgende mate met agressie geconfronteerd. Europa wil binnen afzienbare tijd aanbevelingen uitvaardigen voor de EU-lidstaten zodat lidstaten maatregelen kun-

nen uitwerken om het geweld in te dijken. UNI Europa, de Europese vakbondskoepel, en Eurocommerce, dat werkgevers uit de Europese distributie verenigt, ontwikkelden alvast een 'toolkit' voor KMO's in de verkoop die agressie door derden zoveel mogelijk willen inperken. In deze brochure vind je een stappenplan en voorbeelden van 'goede praktijken' die al bestaan. Het materiaal kan ook dienen voor andere bedrijfstakken die het geweld in zijn diverse verschijningsvormen willen aanpakken. Via de website van Eurocommerce kunnen een Engelse, Franse en Duitse versie van de toolkit besteld of gedownload worden.

Stop!: Prévention de la violence causée par des tiers dans le commerce: guide pratique / [s.n.]. - Brussel: UNI Europa, 2009. - 20 p.

URL: <http://www.eurocommerce.be>
Vindplaats Antwerpen: ge 14 stop

Beschrijving: zie vorige titel.

Uitzendarbeid: opstap naar duurzaam werk, ook voor kansengroepen? / Peeters, Anneleen; Van Pelt, An; Valsamis, Daphné; Reymen, Dafne. - Brussel: Idea Consult, 2009. - 134 p.

URL: https://www.werk.be/assets/werk.be/cijfers-en-onderzoek/onderzoek/onderzoeksprojecten/2007_2011/Eindrapport_uitzendarbeid_en_kansengroepen_juni_2009.pdf?SMSESSION=NO
Vindplaats Antwerpen: URL

De laatste 20 jaar kende de uitzendsector in België en ook in Vlaanderen een sterke groei. Zo waren in 2007 ongeveer 380.000 uitzendkrachten actief in België die samen 187 miljoen uren presteerden. Deze studie levert informatie over de rol die de uitzendsector kan spelen in de flexicurity-strategie waarin men flexibiliteit en zekerheid tracht te verzoenen. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar de situatie van uitzendkrachten uit de kansengroepen.

Uw bedrijf kan wel wat div gebruiken: documentatiemap / [s.n.]. - Amstelveen: DIV - Landelijk Netwerk Diversiteitsmanagement, 2008. - boek 'Diversiteit = winst' (56 p.), boek 'Het gemengde team' (60 p.), brochure 'Winst door verschil' (15 p.), brochure 'Ondernemers in mkb ervaren meerwaarde van divers personeel' (15 p.), cd-rom
Vindplaats Antwerpen: ge 14 uwbe

Deze map bevat verschillende publicaties over de meerwaarde van een diverse personeelssamenstelling op het werk. Uit een onderzoek van TNO dat voor het eerst ervaringen met etnische diversiteit in het midden- en kleinbedrijf (mkb) in de praktijk in kaart brengt, blijkt dat werkgevers economische meerwaarde ervaren bij een gemengde etnische samenstelling van hun personeelsbestand. De samenvatting van het rapport is te lezen in de brochure 'Ondernemers in mkb ervaren meerwaarde van divers personeel'. Het

stappenplan 'Winst door verschil' dient als een praktische handleiding voor bedrijven die aan de slag willen met diversiteit. In 'Het gemengde team' vertellen zes werkgevers in het mkb hoe zij bewust optreden voor meer diversiteit op het werk en wat het hen zakelijk oplevert. In 'Diversiteit=winst' geven verschillende werkgevers uit bedrijven en non-profit antwoord op de vraag "hoe zien de voordelen van divers personeel eruit in uw bedrijf?" en "wat heeft u gedaan om dit te bereiken?" De cd-rom tenslotte bevat een antwoord op honderdvijftig vaak gestelde vragen op het gebied van diversiteit, tips, een quiz, een voorstelling van succesvolle projecten en een overzicht van organisaties en websites.

De weg naar succes / De Wilt, Koos. - [Amsterdam]: Nieuw Amsterdam, 2009. - 223 p., [28] p. pl. - ISBN: 978-90-468-0549-7: 22,50 EUR

Vindplaats Antwerpen: ge 14 wegn

'De weg naar succes' is een boek over de professionele ambities van carrièrevrouwen die naast hun Nederlandse ook een allochtone achtergrond hebben. Wat hebben zij gedaan om hun weg te vinden en succesvol te zijn in hun werk? En hoe maken ze gebruik van hun biculturele achtergrond? In dit boek doen een aantal zogenaamde 'rolmodellen' hun verhaal en vertellen enkele deskundigen over hun ervaringen met biculturele professionals.

Welzijn versterkt burgerschap / Uytendinck, Matthijs; Neefjes, Kees; Engbersen, Radboud. - Utrecht: Movisie, 2007. - 63 p. - ISBN: 978-90-8869-010-5: 7,55 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 14 welz

Handreiking voor gemeenten, maatschappelijke organisaties en actieve burgers met als doel het stimuleren van actief burgerschap. Hoofdstuk 1 bevat een historische schets van het denken over actief burgerschap en gaat in op definitiekwesties. Hoofdstuk 2 biedt een beschrijving van vier categorieën projecten die tesamen de enorme diversiteit van actief burgerschap tonen. Hoofdstuk 3 behandelt de motivatie van actieve burgers. Hoofdstuk 4 beschrijft hoe (welzijns)instellingen actieve burgers ondersteunen. Hoofdstuk 5 gaat in op knelpunten binnen projecten. Hoofdstuk 6 bevat conclusies, aanbevelingen en concrete tips voor het opstarten en/of versterken van projecten met actief burgerschap.

3.15. Vluchtelingen en asielzoekers

Aller/retour : de grenzen van fort Europa / De Cock, Michael; Vanfleteren, Stephan; Dooreman, Gert. - Antwerpen: Meulenhoff/Manteau, 2010. - 364 p.: 29,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 15 alle

Overal zijn mensen onderweg. Op zoek naar een beter leven. Migratie heet het fenomeen, en nu en dan staan de kranten er

vol van, of zien we schrijnende reportages op tv. In beeld en woord geven Vanfleteren en De Cock allebei op hun eigen, unieke manier een stem en een gezicht aan deze eenentwintigste-eeuwse avonturiers.

Disappearing, departing, running away: a surfeit of children in Europe? Study carried out in Belgium, France, Spain and Switzerland on the disappearances of unaccompanied foreign minors placed in institutions / Boëton, Bernard; Tournecullert, Vincent; Hedjam, Sofia. - Geneva: Terre des Hommes, 2009. - 85 p.
URL: http://www.terre-des-hommes.org/pdf/publication/disparitions_en.pdf
Vindplaats Antwerpen: URL

Onderzoek naar het verdwijnen van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen uit instellingen in België, Spanje, Frankrijk en Zwitserland. De organisatie Terre des Hommes voerde dit onderzoek uit op basis van interviews met 90 medewerkers van instellingen waar deze minderjarigen werden opgevangen.

Gezichten van de opvangcrisis: asielzoekers, medewerkers en opiniemakers over de crisis in de opvang voor asielzoekers / Carion, Florence; de Terschueren, Sylvie; Corbiau, François. - Brussel: CIRE, 2010. - 23 p.
Vindplaats Antwerpen: ge 15 gezi

Iedere dag vragen mannen, vrouwen en kinderen op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging asiel aan in België. Ze zoeken bescherming in een veilig land. Ze hebben als mens recht op menswaardige opvang, maar ook volgens de Belgische wet. Sinds de zomer van 2008 is dit recht voor velen onder hen echter gewoon dode letter. Het opvangnetwerk voor asielzoekers is immers volzet. Duzenden asielzoekers worden opgevangen in onaangepaste structuren, op straat, op hotel, totaal aangewezen op zichzelf. In deze brochure geven asielzoekers, politiek verantwoordelijken en medewerkers hun visie op deze crisis.

Is er nog plaats in de herberg? / [s.n.]. - Antwerpen: StampMedia, 2008. - 18:55 min.
Vindplaats Antwerpen: ge 15 iser

In deze reportage doen vijf vluchtelingen, die zonder papieren hier in België verblijven, een deel van hun verhaal: Aïsha is Marokko ontvlucht omdat ze er verkracht werd en nadien is verstoord door haar eigen familie. Jean-Serge waagde het om kritiek te uiten op het universiteitsbeleid van de regering in Congo. Polja moest vertrekken uit Oekraïne omdat ze, met medeweten van de politie, afgeperst werd door een gangsterbende. Lasif is een Pakistaanse christen die bedreigd werd door fanatieke moslims. Alpha werd door de overheid van Guinee valselijk beschuldigd een rebel te zijn en kon ternauwernood ontsnappen.

Kizito / Cossu; Lecomte; Follet. - Brussel: CGVS, 2007. - 48 p.
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: ge 15 kizi

Dit stripverhaal is bedoeld als een pedagogisch instrument voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Het is zowel qua vorm als qua inhoud op de minderjarigen is afgestemd. Het wil een toegankelijk en aantrekkelijk leerinstrument zijn voor niet-begeleide minderjarigen die een asielaanvraag indienen. De laatste bladzijden bevatten informatie voor begeleiders over de asielprocedure.

Mind Spring: Een nieuw begin / Brouwer, Aviva. - Utrecht: Avivamedia, 2006. - 13 min.
Vindplaats Antwerpen: ge 15 nieu

Mind-Spring is een vorm van psycho-educatie en opvoedingsondersteuning in groepsverband, waarbij een opgeleide vluchteling in samenwerking met een medewerker van de GGZ een training in de eigen taal geeft aan andere vluchtelingen. Op deze dvd horen we trainers en deelnemers aan het woord over hun ervaringen met deze methodiek. Op <http://www.mindspring.org/> staat een onderzoeksrapport waarin de mogelijkheden onderzocht worden om Mind Spring in afdelingen van Vluchtelingenwerk Nederland te implementeren.

Paroles sans papiers / Chauvel, Alfred; Chauvel, David; Le Galli, Michael. - Paris: Guy Delcourt Productions, 2007. - [72] p. - ISBN: 978-2-7560-1085-4
Doelgroep: Volwassenen 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: ge 15 paro

'Paroles sans papiers' is een compilatie van de beschrijving van negen stripauteurs van negen getuigenissen van clandestiene migranten. De verhalen schetsen het leven van een clandestiene migrant en de vaak absurde situaties waarin deze terecht komt. Aan bod komen verschillende onderwerpen zoals clandestiene prostitutie, overleven zonder papieren en redenen voor migratie. Het boek bevat een dossier met o.a. gedetailleerde informatie over de geschiedenis van de immigratie in Frankrijk.

Study on the assessment of the extent of different types of trafficking in human beings in EU countries / Bilger, Veronika; Borkert, Maren; Cibea, Alina. - Vienna: ICMPD, 2010. - 435 p.
URL: http://research.icmpd.org/fileadmin/Research-Website/Publications/THB_extent/THB_Study_final_ALL_comparative-country-annex.pdf
Vindplaats Antwerpen: URL

Deze studie van het International Centre for Migration Policy Development (ICMPD) evalueert de omvang van het fenomeen van mensenhandel in 17 EU-lidstaten, waaronder België. Er wordt een overzicht gegeven van de beschikbare data en wetgeving in de verschillende landen. Verschil-

lende aspecten die werden aangetroffen in de onderzochte landen, zoals aantal slachtoffers, daders, types van uitbuiting, enz. komen aan bod.

Tussen hoop en vrees / Ettekooven, Hanneke; Jansen, Annet. - 's-Hertogenbosch: Lowan, 2006. - 72 p.
URL: http://www.lowan.nl/documenten_vo/Tussenhoopenvrees.pdf
Vindplaats Antwerpen: ge 15 tuss

Al 15 jaar wordt er in de Nederlandse gemeente Emmen door de scholen voor Voortgezet Onderwijs samengewerkt bij de opvang van asielzoekersjongeren en nieuwkomers. Deze jongeren staan voor de lastige taak om niet alleen de Nederlandse taal te leren, maar ook om in het Nederlands te gaan studeren. In deze serie interviews vertellen een aantal van deze jonge asielzoekers aan de hand van steekwoorden over hun bijzondere leven en de reden waarom zij ondanks alle tegenslagen toch altijd doorgaan.

Vrouwen en collectieve opvang bij asiel en migratie: naar een gendergevoelig opvangbeleid. Eindrapport / Nederlands-talige Vrouwenraad. - Brussel: Nederlands-talige Vrouwenraad, 2010. - 127 p.
URL: <http://www.vrouwenraad.be/content.aspx?Pagelid=606>
Vindplaats Antwerpen: ge 15 vrou

De Nederlandstalige Vrouwenraad heeft in 2008-2010 een onderzoeksproject uitgevoerd naar de levensomstandigheden van vrouwen in Belgische open en gesloten opvangcentra voor asielzoekers. Deze studie omvat een sensibiliserende verkenning en participatief onderzoek naar de omstandigheden waarin vrouwen worden opgevangen of vastgehouden; de kwaliteit van de aangeboden hulp; de eerbied voor de fundamentele rechten; de mate waarin de opvang bijdraagt aan de gendergelijkheid.

Vrouwen en collectieve opvang bij asiel en migratie: tips en tricks voor een gendergevoelige aanpak / Arikoglu, Fatma. - Brussel: Nederlandstalige Vrouwenraad, 2010. - 60 p.
URL: http://www.vrouwenraad.be/media/docs/pdf/publicaties/toolkitndl_web.pdf
Vindplaats Antwerpen: ge 15 vrou

De conclusies uit het onderzoeksproject 'Vrouwen en collectieve opvang bij asiel en migratie: naar een gendergevoelig opvangbeleid' worden in deze brochure vertaald naar de praktijk. Er zijn een aantal factoren nodig om de opvangsituatie van vrouwen in asielcentra leefbaar te maken. Die factoren worden in dit boekje op een rijtje gezet en er worden 'tips en tricks' aan gekoppeld die bruikbaar zijn in de dagelijkse praktijk van het opvanggebeuren. De aanbevelingen zijn gericht naar zowel de open als gesloten centra.

Zes jaar studiebegeleiding van vluchtelingenwerk Vlaanderen: Analyses, bevindingen en ervaringen van vluchtelingen en nieuwkomers in het Vlaams hoger onderwijs / Brussel: Vluchtelingenwerk Vlaanderen, 2010. - 39 p.
URL: <http://www.vluchtelingenwerk.be/bestanden/publicaties/rapport-studiebegeleiding-web.pdf>
Vindplaats Antwerpen: ge 15 zesj

Via het juiste advies en een goede begeleiding wil Vluchtelingenwerk Vlaanderen vluchtelingen en andere nieuwkomers helpen doorstromen naar het hoger onderwijs. In dit document wordt een balans opgemaakt van het project.

3.16. Statistieken

De immigratie in België. Aantallen, stromen en arbeidsmarkt. Rapport 2009 / [s.n.]. - Brussel: Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, 2009. - 80 p.
URL: <http://www.werk.belgie.be/publicationDefault.aspx?id=28778>
Vindplaats Antwerpen: ge 16 immi

Deze brochure biedt een overzicht van de recente migratietrends en van de evolutie inzake het migratie- en inburgeringsbeleid in België in 2007. Het eerste gedeelte geeft een beschrijving van de populaties van Belgen en vreemdelingen die op het Belgisch grondgebied verblijven en van de evolutie in de periode 1983 tot eind 2007. Het tweede gedeelte behandelt de migratiestromen van Belgen en buitenlanders. Het derde hoofdstuk geeft een kijk op de situatie van de asielzoekers en de vluchtelingen. In een vierde hoofdstuk worden de vreemdelingen belicht vanuit de invalshoek van de werkgelegenheid en werkloosheid. Het vijfde hoofdstuk behandelt de resultaten van de enquête van 2007 met betrekking tot de arbeidskrachten van buitenlandse origine en hun positie op de arbeidsmarkt. In het zesde hoofdstuk tot slot komt de politieke actualiteit op het gebied van migratie aan bod.

Verkenning niet-westerse derde generatie / Goedhuys, Mariëtte; König, Tirza; Geertjes, Kathleen. - Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek, 2010. - 35 p. - ISBN: 1877-3028
URL: <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/311354DC-0B4D-4C0F-B8DA-B09247450055/0/201002x42pub.pdf>
Vindplaats Antwerpen: ge 16 verk

Om de mate van integratie van alloctonen en hun kinderen te meten en de effectiviteit van het integratiebeleid te toetsen, is het nodig om zicht te hebben op de niet-westerse derde generatie. De Nederlandse regering heeft daarom het Centraal Bureau voor de Statistiek gevraagd om een eerste verkennende studie te doen naar de niet-westerse derde generatie op 1 januari 2008.

3.17. Jaarverslagen

Discriminatie / diversiteit. Jaarverslag 2009 / [s.n.]. - Brussel: Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, 2010. - 180 p.

URL: http://www.diversiteit.be/?action=publicatie_detail&id=122&thema=2

Vindplaats Antwerpen: ge 17 cgkr

Voor 2009 gaat het jaarverslag dieper in op het thema 'handicap'. Het eerste deel is dan ook volledig aan dit thema gewijd. De andere hoofdstukken gaan over de gewone werking van het Centrum.

Migratie. Jaarverslag 2009 / [s.n.]. - Brussel: Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding, 2010. - 208 p.

URL: http://www.diversiteit.be/?action=publicatie_detail&id=117&thema=4

Vindplaats Antwerpen: ge 17 cgkr

Met dit derde Jaarverslag Migratie wil het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding informatie verschaffen over de omvang en de aard van migratiestromen en waken over het respect voor de grondrechten van vreemdelingen. Het rapport bevat (cijfer)gegevens, adviezen en aanbevelingen.

Fedasil. Jaarverslag 2008 / Fedasil. - Brussel: Fedasil, 2009. - 48 p.

URL: <http://www.fedasil.be/nl/home/publications/>

Vindplaats Antwerpen: ge 17 feda

Jaarverslag van het federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (Fedasil). Naast de belangrijkste tendensen en cijfergegevens voor 2008 komen volgende onderwerpen aan bod: de maatregelen die werden getroffen om te zorgen voor voldoende opvangcapaciteit, de eerste evaluatie van de nieuwe opvangwet, vrijwillige terugkeer, opvang van niet-begeleide minderjarigen, het Europees Vluchtelingenfonds.

Fedasil. Jaarverslag 2009 / Fedasil. - Brussel: Fedasil, 2010. - 44 p.

URL: <http://www.fedasil.be/nl/home/publications/>

Vindplaats Antwerpen: ge 17 feda

Jaarverslag van het federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (Fedasil). Het Jaarverslag 2009 is de kroniek van een crisisjaar. Het handelt in de eerste plaats over de opvangcrisis die startte in 2008 en zich verder doorzette in 2009. Daarnaast komen nog enkele andere belangrijke onderwerpen aan bod: vrijwillige terugkeer; hervestiging; Europees vluchtelingenfonds. Ten slotte bevat het jaarverslag ook statistieken, een overzicht van de subsidies toegekend door Fedasil in 2009 en een adressenlijst van instanties die betrokken zijn bij de asielopvang in België.

Onthaalbureau Inburgering Antwerpen 2009. Jaarverslag / [s.n.]. - Antwerpen: Stad Antwerpen, 2010. - 36 p.

Vindplaats Antwerpen: ge 17 onth

In dit jaarverslag blikt het Antwerpse Onthaalbureau Inburgering terug op de realisaties van het werkjaar 2009.

Colofon

Nieuwkomers is de aanwinstenlijst van het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas. Hij bevat een overzicht van de nieuw aangekochte publicaties die in het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas geraadpleegd of ontleend kunnen worden.

Nieuwkomers verschijnt tweemaandelijks, behalve in juli en augustus.

U kan zich gratis schriftelijk of via e-mail abonneren op volgend adres:

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas

Carnotstraat 110

2060 Antwerpen

info@docatlas.be

Departement Welzijn, Economie en Plattelandsbeleid

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas

Carnotstraat 110 | 2060 Antwerpen

T 03 338 71 60 | F 03 338 71 68